

Tariefmethodologie voor distributie elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2025-2028

28/03/2024

Inhoudsopgave

1	Begrippenlijst	5
2	Situering.....	9
2.1	Afbakening van tariefregulering t.o.v. andere taken	9
2.2	Regelgevend kader m.b.t. tariefregulering	10
2.3	Toepassingsgebied van tariefregulering	11
2.4	Lengte van de reguleringsperiode.....	11
3	Uitgangspunten tariefregulering	13
4	Samenstelling toegelaten inkomen.....	14
4.1	Identificatie kosten.....	14
4.2	Samenstelling endogene kosten	15
4.2.1	Afschrijvingen	16
4.2.2	Operationele kosten	16
4.2.3	Kosten van het geïnvesteerde kapitaal.....	18
4.2.4	Beoordeling van het redelijk karakter van de kosten	18
4.2.4.1	<i>Criteria</i>	18
4.3	Samenstelling exogene kosten.....	21
4.4	Samenstelling overige kosten.....	24
5	Vaststelling van het toegelaten inkomen.....	25
5.1	Toegelaten inkomen exogene kosten	25
5.2	Toegelaten inkomen endogene kosten.....	26
5.2.1	Toegelaten inkomen endogene kosten: basisgedeelte	28
5.2.1.1	<i>Historische kostentrend</i>	28
5.2.1.2	<i>Inflatie</i>	32
5.2.1.3	<i>Stimulans tot productiviteitsverbetering o.b.v. 'frontier shift' (x" factor)</i>	33
5.2.1.4	<i>Formules</i>	35
5.2.1.5	<i>Werkwijze bij wijziging van historische kostentrend tijdens de reguleringsperiode</i>	40
5.2.2	Kosten van herwaarderingsmeerwaarden	41
5.2.3	Correctie voor vennootschapsbelasting	42
5.2.3.1	<i>Afboekingen van herwaarderingsmeerwaarden</i>	42
5.2.3.2	<i>Kosten inzake de heffing volgens het Decreet houdende het Grootchalig Referentiebestand</i>	43
5.2.4	Kwaliteitsprikkel (Q-factor).....	43
5.2.5	Voorschotten en terugnames van voorschotten	44
5.2.5.1	<i>Voorwaarden toekenning voorschot</i>	45
5.2.5.2	<i>Aanvraagdossier door de distributienetbeheerder</i>	46
5.2.5.3	<i>Beoordeling VREG</i>	48
5.2.5.4	<i>Terugname voorschot</i>	48
5.2.6	Correctie voor de meerwaarde op de gereguleerde vaste activa ingebracht in Wyre	51
5.3	Regulatorische saldi	53

5.3.1	Types regulatoire saldi.....	53
5.3.1.1	<i>Regulatoir saldo m.b.t. exogene kosten</i>	53
5.3.1.2	<i>Regulatoir saldo m.b.t. volumerisico endogeen budget</i>	54
5.3.1.3	<i>Regulatoir saldo m.b.t. herindexering basisgedeelte endogeen budget</i>	55
5.3.1.4	<i>Regulatoir saldo m.b.t. herwaarderingsmeerwaarden</i>	57
5.3.1.5	<i>Regulatoir saldo m.b.t. correctie voor vennootschapsbelasting</i>	58
5.3.2	Regulatoire saldi bij gewijzigde periodieke distributienettarieven gedurende het jaar	59
5.3.3	Snelheid van afbouw van regulatoire saldi	59
6	Tariefvoorstel periodieke distributienettarieven.....	61
6.1	Algemene bepalingen.....	61
6.2	Tariefvoorstel periodieke elektriciteitsdistributienettarieven.....	61
6.2.1	Klantengroepen elektriciteit.....	61
6.2.2	Tariefcomponenten elektriciteit.....	65
6.2.3	Tariefstructuur elektriciteit afname	66
6.2.4	Tariefstructuur elektriciteit injectie.....	69
6.2.5	Prosumementarief	70
6.2.5.1	<i>Berekening tariefcomponent 'Prosumementarief'</i>	71
6.2.5.2	<i>Verdeling over het kalenderjaar</i>	71
6.2.5.3	<i>Eenmalige verrekening saldo teruggedraaide netto-kWh-afname na plaatsing digitale meter</i>	72
6.2.6	Vrijstaande stationaire energieopslagsystemen.....	72
6.2.7	Flexibiliteits- en ondersteunende diensten ingezet voor net- of systeembeheer	73
6.2.8	Maximumtarieven afname	73
6.2.9	Maximumtarief injectie	74
6.2.10	Verdeelsleutels elektriciteit.....	74
6.2.10.1	<i>Algemene regels</i>	75
6.2.10.2	<i>Specifieke regels</i>	75
6.2.10.3	<i>Verdere tarifaire verwerking</i>	80
6.2.11	Rekenvolumes elektriciteit	82
6.3	Regionaal objectiveerbare verschillen	83
6.3.1	Criteria voor identificatie van regionaal objectiveerbare verschillen	83
6.3.2	ROV's in de reguleringsperiode 2025-2028	86
6.4	Tariefvoorstel periodieke aardgasdistributienettarieven	87
6.4.1	Klantengroepen aardgas.....	87
6.4.2	Tariefcomponenten aardgas	87
6.4.3	Tariefstructuur aardgas afname	88
6.4.4	Tariefstructuur aardgas injectie.....	89
6.4.5	Maximumtarieven	90
6.4.6	Verdeelsleutels aardgas.....	90
6.4.7	Rekenvolumes aardgas.....	91
7	Tariefvoorstel niet-periodieke distributienettarieven	92
7.1	Algemene bepalingen.....	92
7.2	Structuur van de niet-periodieke distributienettarieven	92
7.3	Mogelijkheid tot herziening gedurende de reguleringsperiode	93
8	Regulatoire boekhoudkundige voorschriften	94

8.1	Algemene bepalingen.....	94
8.2	Rapport van feitelijke bevindingen door commissaris.....	94
8.3	Gereguleerde vaste activa.....	94
8.4	Proefprojecten	96
8.5	Waarderingsregels	97
8.6	Regulatoire bepalingen m.b.t. kostenallocatie	97
8.6.1	Bepalingen m.b.t. de toewijzing van kosten en opbrengsten.....	98
8.6.2	Bepalingen m.b.t. interne verrekenprijzen.....	99
8.6.3	Bepalingen m.b.t. gebruiksvergoedingen.....	99
8.7	Methodenota	100
8.8	Toezicht door de VREG.....	102
9	Rapportering door distributienetbeheerder en commissaris	103
9.1	Procedure reguleringsperiode 2025-2028	103
9.2	Correcties o.b.v. rapport van feitelijke bevindingen door commissaris	104
9.3	Opleggen en verwerken van voorlopige distributienettarieven	105
10	Bijlagen	107
10.1	Bijlage 1: Invul- en auditinstructie rapporteringsmodellen	107
10.2	Bijlage 2: Kapitaalkostvergoeding	107
10.3	Bijlage 3: Procedures en verdeelsleutels bij fusies en splitsingen van distributienetbeheerders	107
10.4	Bijlage 4: Rapporteringsmodel exogene kosten en aanvullende endogene termen 2025- 2028	107
10.5	Bijlage 5: Rapporteringsmodel endogene kosten 2025-2028.....	107
10.6	Bijlage 6: In te dienen toelichting bij rapporteringsmodel endogene kosten.....	107
10.7	Bijlage 7: Rapporteringsmodel tariefvoorstel periodieke distributienettarieven 2025-2028 107	
10.8	Bijlage 8: In te dienen documenten door de distributienetbeheerder bij zijn tariefvoorstel 107	
10.9	Bijlage 9: Financiële incentives.....	107
10.10	Bijlage 10: Rekenbladen VREG	107
10.11	Bijlage 11: Vaststelling van de binnen Fluvius gerealiseerde meerwaarde ten gevolge van de inbreng van gereguleerde activa in Wyre	107

1 Begrippenlijst

1. De begrippen en definities vermeld in het Energiedecreet, het Energiebesluit, het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit en het Technisch Reglement Distributie Gas zijn onverkort van toepassing op deze tekst, en worden niet meer herhaald in onderstaande begrippenlijst.
2. De toepasselijke begrippen worden als volgt gedefinieerd:

Auditinstructie: Richtlijnen die meer duidelijkheid dienen te geven omtrent de opdracht van de commissaris inzake de attestering van de rapporteringsmodellen;

Bedrijfsrevisor: Is een erkende en beschermde beroepstitel, enkel gedragen door de personen ingeschreven in het openbaar register van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren;

Budget: De begroting van de financiële resultaten waarbij verschillende factoren (bv. wetgeving, marktomstandigheden, historische evolutie van de financiële resultaten,...) in rekening worden genomen;

Commissaris: De rechtspersoon of natuurlijke persoon aan wie de controle van de jaarrekening werd toevertrouwd in overeenstemming met artikel 3:58 (en volgende) van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen;

CREG: Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas¹;

Directe kosten: De kosten waarvoor bij de toerekening een direct verband kan gelegd worden met een dienst van de distributienetbeheerder;

Distributienetgebruiker: Aardgasdistributienetgebruiker of elektriciteitsdistributienetgebruiker;

Doorvoer: Overdracht van een netto hoeveelheid energie over een bepaalde tijdsperiode tussen twee distributienetbeheerders via de koppelpunten tussen hun distributienetten;

Elektriciteitswet: Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;

Endogene kosten: Zoals bepaald in par. 4.2;

Energiebesluit: Besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 houdende algemene bepalingen over het energiebeleid;

Energiedecreet: Decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid;

Exogene kosten: Zoals bepaald in par. 4.3;

¹ <https://www.creg.be/nl>

Gaswet: Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen;

Gegarandeerde activa: Het geheel van de voorraden groenestroom- en warmtekrachtcertificaten in bezit van de distributienetbeheerder en zijn bedragen op de regulatoire rekeningen;

Gereguleerde vaste activa: De materiële en immateriële vaste activa die eigendom zijn van de distributienetbeheerder en een feitelijk economisch nut hebben voor de distributienetbeheerder bij de uitoefening van zijn gereguleerde activiteiten. Het louter juridisch eigenaar zijn van een vast actief volstaat m.a.w. niet voor opname van het actief in het geheel van de gereguleerde materiële vaste activa;

Facturatieperiode: De periode tussen twee meteropnames die allebei door de elektriciteitsdistributienetbeheerder worden georganiseerd voor doeleinden van afrekeningsfacturatie en die in de tijd op elkaar volgen;

Indirecte kosten: De kosten waarvoor bij de toerekening geen direct verband kan gelegd worden met de dienst van de distributienetbeheerder en die verdeeld worden met een verdeelsleutel op basis van activiteiten en kostenplaatsen;

Invulinstructie: Richtlijnen die meer duidelijkheid dienen te geven omtrent de interpretatie van de verschillende tabellen die in de rapporteringsmodellen zijn opgenomen en de wijze waarop ze door de distributienetbeheerder dienen te worden ingevuld;

Analoge meter: Een analoge elektriciteitsmeter is een elektromagnetische kilowattuurmeter volgens een horizontaal draaiende Ferrarisschijf, een analoge aardgasmeter is een balgen-, rotor- of turbinemeter met mechanisch telwerk;

MAR: Minimumindeling van het Algemeen Rekeningenstelsel waarbij de rekeningen geordend zijn op basis van logische principes en de inhoud van de rekeningen nauwkeurig omschreven is. Deze minimumindeling werd vastgelegd door het koninklijk besluit van 21 oktober 2018 tot uitvoering van de artikelen III.82 tot en met III.95 van het wetboek van Economisch recht²;

Niet-periodieke distributienettarieven: Distributienettarieven die éénmalig worden aangerekend en dit voor de activiteiten zoals bepaald in par. 7.2;

Ongemeten punten: Distributienetgebruikers zonder meetinrichting overeenkomstig artikel 3.1.1 §2 en artikel 4.3.24 van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit;

Overige kosten: De categorie van kosten van de distributienetbeheerder in zijn gereguleerde activiteiten, die in de voorliggende tariefmethodologie door de VREG niet als exogene en ook niet als endogene kosten worden beschouwd en behandeld (zoals bepaald in par. 4.4), bijvoorbeeld de kosten van boetes;

² http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&table_name=wet&cn=2018102102

Overwinst: Het verschil tussen de werkelijke winst die een gereguleerde onderneming heeft gerealiseerd en wat wordt verondersteld haar billijke winst te zijn;

Periodieke distributietarieven: De nettarieven die krachtens artikel 4.1.18, §2 van het Energiedecreet door de toegangshouders betaald worden aan de distributienetbeheerder omdat zijn klanten als toegangsgerechtigden aangesloten zijn op het distributienet (distributienetgebruikers) voor elektriciteit en/of aardgas, om energie tot bij hen thuis of tot bij hun onderneming of organisatie te krijgen. Deze tarieven omvatten ook de door de transmissienetbeheerder aan de distributienetbeheerder aangerekende vergoeding voor het gebruik van het transmissienet, inclusief de door de transmissienetbeheerder doorgerekende openbardienstverplichtingen en toeslagen (transmissiekosten);

Piekgemeten: meting waarbij de energie-uitwisseling met het distributienet wordt gemeten met registratie van de piekvermogens;

Proefproject: Een experimenteel initiatief op beperkte schaal dat de distributienetbeheerder al dan niet in samenwerking met een ander bedrijf onderneemt om de haalbaarheid, doeltreffendheid en potentiële impact van een nieuwe technologie, proces of dienst te testen binnen een gecontroleerde omgeving. Het primaire doel van een proefproject is om de bruikbaarheid en prestaties van de voorgestelde oplossing te beoordelen voordat deze op grotere schaal wordt geïmplementeerd.

Prosumert: Prosumert zoals gedefinieerd in artikel 1.1.3, 104° van het Energiedecreet, én met aansluiting op het laagspanningsnetwerk. Indien voor een dergelijke productie-eenheid het maximaal AC-vermogen in kVA niet gekend is door de distributienetbeheerder dan dient het maximaal AC-vermogen uitgedrukt in kW te worden gehanteerd;

Rapporteringsmodel: Het geheel van documenten, tabellen en gegevens zoals beschreven in par. 99 en de bijhorende invulinstructie (par. 10.1);

Regulatoire saldi: De regulatoire rekeningen onder de tariefmethodologie toegepast door de VREG vanaf 2015. Voor een meer gedetailleerde bespreking wordt verwezen naar par. 5.3;

Reguleringsperiode: Opeenvolgende kalenderjaren waarvoor de periodieke en niet-periodieke distributietarieven volgens een tariefmethodologie worden bepaald;

Rekenvolume: De afzetvolumes voor de tariefdragers in de tariefstructuur waarmee het budget in het tariefvoorstel wordt omgezet tot periodieke distributietarieven;

Sector: De groep van alle distributienetbeheerders binnen eenzelfde gereguleerde activiteit (electriciteit of aardgas);

Sectorinkomsten: Inkomsten gesommeerd over alle distributienetbeheerders binnen eenzelfde gereguleerde activiteit (electriciteit of aardgas);

Sectorkosten: Kosten gesommeerd over alle distributienetbeheerders binnen eenzelfde gereguleerde activiteit (electriciteit of aardgas);

Tariefvoorstel: Het voorstel van een distributienetbeheerder aan de VREG omvattende alle distributienettarieven voor de volgende tijdspanne (normaal het volgende kalenderjaar) die hij aan de VREG ter goedkeuring dient voor te leggen;

Verdeelsleutel: De wijze van verdeling of toewijzing van kosten en opbrengsten aan prestaties, klantengroepen of activiteiten;

Vervaardigingsprijs: De prijs van een intern vervaardigd actief waarbij alle directe kosten geactiveerd worden;

Volumerisico: Het risico dat de inkomsten uit de periodieke distributienettarieven zullen afwijken van de verwachte inkomsten, ten gevolge van verschillen tussen werkelijke en verwachte afzetvolumes voor de tariefdragers;

Waarderingsregels: De regels die binnen een onderneming gelden voor de waardering van de inventaris, vastgesteld door het bestuursorgaan rekening houdende met de eigen kenmerken van de onderneming en toegelicht in de jaarrekening.

2 Situering

3. In de volgende paragrafen bakt de VREG de tariefregulering af t.o.v. enkele van zijn andere taken (par. 2.1), en beschrijft de VREG het regelgevende kader m.b.t. tariefregulering (par. 2.2) evenals het toepassingsgebied van zijn tariefregulering (par. 2.3). Als laatste wordt de lengte van de reguleringsperiode verder toegelicht (par. 2.4).

2.1 Afbakening van tariefregulering t.o.v. andere taken

4. De distributienetbeheerder heeft een natuurlijk monopolie op de elektriciteits- en aardgasdistributienetten in het geografisch afgebakend gebied waarvoor hij door de VREG werden aangewezen³. Om die reden is de distributienetbeheerder gebonden aan tal van regels opgenomen in het Energiedecreet⁴ en het Energiebesluit⁵, en wordt hij onderworpen aan regulering door de VREG.
5. De Vlaamse regelgever legt in het Energiedecreet en het Energiebesluit in eerste instantie de activiteiten vast die de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerder in het Vlaamse Gewest moet verrichten. Dit betreft met name zowel netbeheer- als databeheeractiviteiten.⁶ Ook krijgt de distributienetbeheerder uiteenlopende openbaredienstverplichtingen opgelegd.⁷
6. Daarnaast kent het Energiedecreet uiteenlopende (regulerende) taken en bevoegdheden toe aan de VREG. Zo is de VREG bevoegd om technische reglementen op te stellen, die regels en verplichtingen voor het beheer, de toegang tot en de aansluiting op o.m. de elektriciteits- en aardgasdistributienetten bevatten, waaronder ook de technische en operationele regels die verbonden zijn aan de taken die behoren tot het databeheer.⁸ De technische reglementen van de VREG bevatten echter geen tarifaire bepalingen.
7. Voorts legt het Energiedecreet aan de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders de verplichting op om op recurrente tijdstippen een transparant investeringsplan ter goedkeuring aan de VREG voor te leggen.⁹ Het plan bevat de investeringen met betrekking tot de ontwikkeling van het distributienet, dit teneinde de distributienetbeheerder in de mogelijkheid te stellen een uitvoering te geven aan de hem opgelegde taken. Bij de uitoefening van zijn goedkeuringsbevoegdheid m.b.t. de investeringsplannen neemt de VREG geen beslissing over de bedragen die de distributienetbeheerder koppelt aan de vooropgestelde investeringen. De wijze waarop de investeringen via de distributienettarieven worden vergoed, bepaalt de VREG op grond van zijn tariefbevoegdheid.

³ Overeenkomstig art. 4.1.1 Energiedecreet.

⁴ Decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid, *BS* 7 juli 2009, 46.145.

⁵ Besluit van de Vlaamse Regering houdende algemene bepalingen over het energiebeleid, *BS* 8 december 2010, 74.288.

⁶ Zie art. 4.1.6 e.v. resp. art. 4.1.8/2 e.v. Energiedecreet.

⁷ Met name o.b.v. art. 4.1.20 e.v. Energiedecreet.

⁸ Zie art. 3.1.4, §2, 6° en art. 4.2.1 Energiedecreet.

⁹ Zie art. 4.1.19 Energiedecreet.

2.2 Regelgevend kader m.b.t. tariefregulering

8. De oorsprong van de taken en bevoegdheden van de VREG inzake tariefregulering is gelegen in het recht van de Europese Unie (hierna EU), meer bepaald in de opeenvolgende Elektriciteits- en Aardgasrichtlijnen. De versies van deze richtlijnen die op het moment van vaststelling van deze tekst van kracht zijn, zijn:
- de Vierde Elektriciteitsrichtlijn: Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU, zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2022/869, en
 - de Derde Aardgasrichtlijn: Richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn 2003/55/EG, zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2018/1999, Richtlijn (EU) 2019/692 en Verordening (EU) 2022/869.
9. Daarnaast bevatten andere richtlijnen en verordeningen van de EU eveneens verschillende bepalingen die betrekking hebben op nettarieven. Dit zijn:
- de Oude Energie-efficiëntierichtlijn (die wordt ingetrokken met ingang van 12 oktober 2025)¹⁰;
 - de Nieuwe Energie-efficiëntierichtlijn¹¹;
 - de Richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen¹²;
 - de Elektriciteitsverordening¹³.
10. De Elektriciteitsverordening stelt in haar artikel 18 verschillende eisen aan o.m. tarieven voor nettoegang (met inbegrip van tarieven voor netaansluiting), tarieven voor netgebruik en tarieven voor netversterking. Onder meer wordt vereist dat deze tarieven kostenreflectief en transparant zijn, en op niet-discriminerende wijze worden toegepast. De Elektriciteitsverordening is, als zijnde een verordening van de EU, rechtstreeks toepasselijk in alle lidstaten van de EU. De VREG dient er dan ook over te waken dat zijn tariefregulering voldoet aan de in deze verordening gestelde eisen.
11. Richtlijnen van de EU behoeven omzetting in nationaal recht. De voor de VREG relevante (omzettings)regelgeving inzake tariefregulering is terug te vinden in het Vlaamse

¹⁰ Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 2013/12/EU, Richtlijn (EU) 2018/844, Richtlijn (EU) 2018/2002, Verordening (EU) 2018/1999, Besluit (EU) 2019/504, Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/826, Richtlijn (EU) 2019/944 en Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/807.

¹¹ Richtlijn 2023/1791 van het Europees Parlement en de Raad van 13 september 2023 betreffende energie-efficiëntie en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955.

¹² Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (herschikking), zoals gewijzigd bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/759 en Richtlijn (EU) 2023/2413.

¹³ Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit (herschikking), zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2022/869.

Energiedecreet. Rekening houdende met de bevoegdheidsverdeling in de Bijzondere Wet¹⁴, bepaalt art. 3.1.4, §2, 12° van het Energiedecreet dat de VREG bevoegd is om distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas goed te keuren en hiervoor de berekeningsmethodes vast te stellen, volgens transparante criteria, met inbegrip van het nemen van overgangsmaatregelen hierover, overeenkomstig de bepalingen van het Energiedecreet.

12. Voorts bevat afdeling XII van titel IV van het Energiedecreet nadere bepalingen omtrent tarieven voor de aansluiting op en het gebruik van het distributienet.¹⁵ Art. 4.1.29 van het Energiedecreet verduidelijkt dat ook de activiteiten inzake databeheer, in voorkomend geval, de ondersteunende diensten en de openbardienstverplichtingen, het voorwerp uitmaken van gereguleerde tarieven. Cfr. art. 4.1.30, §1 van het Energiedecreet stelt de VREG een tariefmethodologie op en oefent hij zijn tariefbevoegdheid uit om aldus een stabiele en voorzienbare regulering te bevorderen die bijdraagt tot de goede werking van de vrijgemaakte markt en die de distributienetbeheerder in staat stelt de noodzakelijke investeringen in hun distributienetten uit te voeren.

2.3 Toepassingsgebied van tariefregulering

13. Deze tekst omvat de tariefmethodologie voor distributie elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2025-2028. De tariefmethodologie omvat de regels, de rapporteringen en de berekeningsmethode waarmee de tarieven voor de elektriciteits- en aardgasdistributie worden bepaald, die gelden in het Vlaamse Gewest en die worden toegepast door de door de VREG aangewezen elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders die in het Vlaamse Gewest actief zijn.
14. Deze tariefmethodologie geldt voor de reguleringsperiode 2025-2028. Bijgevolg zal de distributienetbeheerder deze tariefmethodologie moeten gebruiken voor het opstellen van zijn tariefvoorstellen voor de kalenderjaren 2025 t.e.m. 2028, die zij ter goedkeuring indienen bij de VREG.¹⁶ Gelet op de tariefbevoegdheid van de VREG, is de distributienetbeheerder niet gemachtigd om voor de uitoefening van hun taken distributienettarieven toe te passen zonder dat deze vooraf door de VREG werden goedgekeurd.

2.4 Lengte van de reguleringsperiode

15. Een reguleringsperiode in een tariefmethodologie met inkomstenregulering omvat normaliter meerdere opeenvolgende kalenderjaren. Het doel is immers de ondernemingen te stimuleren tot het maken van efficiëntiewinsten. Zij zullen deze pas realiseren indien zij ook werkelijk de vruchten kunnen plukken van hun inspanningen onder een min of meer voorspelbaar inkomstenplafond. Indien efficiëntiewinsten snel zouden worden afgeroomd, door een verlaging van de inkomsten in de volgende reguleringsperiode mogelijk gemaakt door de besparingen, dan zal de stimulans beperkt zijn. Anderzijds, wanneer de reguleringsperiode zeer lang zou zijn, zal de financiële prikkel voor de

¹⁴ Zie art. 6, §1, VII, eerste lid, a) Bijzondere Wet 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, *BS* 15 augustus 1980, 9.434.

¹⁵ Deze afdeling werd ingevoegd in het Energiedecreet bij het decreet van 27 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake energie, *BS* 10 december 2015, 73.116.

¹⁶ Cfr. art. 4.1.33 Energiedecreet.

distributienetbeheerder wel groot zijn maar zouden de tarieven te lang op een te hoog niveau kunnen blijven.

16. Daarom wordt, na de vorige reguleringsperioden 2017-2020 en 2021-2024, opnieuw gekozen voor een middellange reguleringsperiode van vier opeenvolgende jaren. Deze tariefmethodologie legt aldus de modaliteiten van de tariefregulering vast voor de periode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2028. De herhaalde keuze voor een reguleringsperiode van vier jaren biedt stabiliteit en transparantie in de werking van de gehanteerde methodiek m.b.t. de endogene kosten (par. 5.2.1.1).
17. De keuze voor een reguleringsperiode van vier jaren betekent bovendien niet dat de tariefmethodologie niet kan evolueren indien omwille van wijzigende omstandigheden hiertoe de noodzaak wordt gezien. Cfr. het Energiedecreet heeft de VREG namelijk de mogelijkheid om de tariefmethodologie gedurende de reguleringsperiode op elk moment op eigen initiatief te wijzigen.¹⁷
18. Ondanks een reguleringsperiode van vier jaren stelt de VREG per jaar van de reguleringsperiode een toegelaten inkomen voor elke elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerder vast. Op basis van dit toegelaten inkomen stelt elke distributienetbeheerder een tariefvoorstel op voor zijn periodieke distributienettarieven die hij wil toepassen in het jaar waarop het toegelaten inkomen betrekking heeft en dit met inachtneming van de betreffende bepalingen in deze tariefmethodologie. De distributienetbeheerder dient dit tariefvoorstel in bij de VREG en vervolgens beslist de VREG over de goedkeuring van elk tariefvoorstel.

¹⁷ Art. 4.1.31, §5 Energiedecreet.

3 Uitgangspunten tariefregulering

19. De Tariefmethodologie 2025-2028 bouwt verder op de inkomstenregulering die de VREG in de tariefmethodologieën voor de voorgaande reguleringsperiodes hanteerde. De plafonnering van de inkomsten uit distributienettarieven geeft aan de distributienetbeheerder een stimulans tot kostenefficiënt net- en databeheer waarbij het inkomstenplafond wordt gebaseerd op een maatstafregulering die de kostenevolutie van de individuele distributienetbeheerder in de afgelopen jaren vergelijkt met de gemiddelde evolutie van de sector in zijn geheel.
20. Bovenop de voormelde maatstafregulering wordt in de tariefmethodologie 2025-2028, net als in de tariefmethodologie 2021-2024, ingezet op een bijkomende stimulans voor efficiëntiewinst o.b.v. een 'frontier shift'. De 'frontier shift' weerspiegelt de productiviteitsverbeteringen die de meest efficiënte ondernemingen kunnen bereiken, vnl. door technologische vooruitgang. De VREG acht deze bijkomende efficiëntieprikkels nodig aangezien alle aardgas- en elektriciteitsdistributienetbeheerders in Vlaanderen voor het operationeel beheer een beroep doen op dezelfde werkmaatschappij, Fluvius System Operator cv (hierna: Fluvius). Volgens het Energiedecreet¹⁸ kan een distributienetbeheerder een beroep doen op een werkmaatschappij, na goedkeuring door de VREG. De werkmaatschappij is een privaatrechtelijke vennootschap waarin de distributienetbeheerder participeert en die in naam en voor rekening van de distributienetbeheerder belast is met de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van het net. De werkmaatschappij rekent hiervoor een beheersfactuur aan. Deze kosten worden volgens de tariefmethodologie doorgerekend in de distributienettarieven. Wanneer de onafhankelijkheid van de distributienetbeheerders afneemt, verwerven ze meer invloed op de maatstaf, met als gevolg dat de competitie tussen de distributienetbeheerders uitgelokt door maatstafregulering deels uitgehold wordt. In tegenstelling tot de reguleringsperiode 2021-2024, worden er in de tariefmethodologie 2025-2028 geen efficiëntiewinsten door schaalvoordelen afgedwongen n.a.v. de fusie van de voormalige werkmaatschappijen Eandis System Operator cvba en Infracvba tot Fluvius in 2018. De volledige, door de VREG vastgestelde¹⁹, potentiële netto kostenbesparing van EUR 109 miljoen zou namelijk gerealiseerd worden tegen eind 2024. Dat weerhoudt de VREG er niet van om in de toekomst opnieuw een prikkel tot productiviteitsverbetering o.b.v. schaalvoordelen in te voeren, bijvoorbeeld na een onderzoek naar de werkelijk gerealiseerde besparingen n.a.v. de fusie van de werkmaatschappijen.
21. Naast efficiëntieprikkels omvat de tariefmethodologie 2025-2028 ook kwaliteitsprikkels die tot doel hebben om de kwaliteit van de dienstverlening in de reguleringsperiode 2025-2028 op peil te houden en waar mogelijk te verbeteren. De kwaliteit van dienstverlening van de distributienetbeheerder wordt opgevolgd aan de hand van kwaliteitsindicatoren. In de reguleringsperiode 2025-2028 worden de prestaties voor zes kwaliteitsindicatoren ook financieel gestimuleerd.

¹⁸ Art. 4.1.5 Energiedecreet.

¹⁹ Tariefmethodologie 2017-2020, bijlage 12.

4 Samenstelling toegelaten inkomen

4.1 Identificatie kosten

22. In de uitoefening van zijn taken onderscheidt de VREG bij de distributienetbeheerder drie types van kosten: (1) endogene kosten, (2) exogene kosten en (3) overige kosten.

Endogene kosten

23. De endogene kosten zijn de voor het net- en databeheer redelijke en noodzakelijke kosten die de distributienetbeheerder kan beïnvloeden en waarmee rekening gehouden wordt ter bepaling van het inkomstenplafond gebaseerd op de maatstafregulering. In par. 4.2 wordt verduidelijkt welke kosten als endogene kosten worden erkend. Deze kosten maken aldus onderdeel uit van het toegelaten inkomen dat door de VREG wordt vastgesteld.

Exogene kosten

24. De distributienetbeheerder heeft geen invloed op de hoogte van een aantal kosten die hij moet maken, exogene kosten genoemd. Ze liggen buiten zijn controle en kunnen niet gedrukt worden door efficiëntieverbeteringen. Deze kosten, die in par. 4.3 worden verduidelijkt, zijn integraal voor rekening van de distributienetgebruikers en maken aldus onderdeel uit van het toegelaten inkomen dat door de VREG wordt vastgesteld.

Overige kosten

25. Een aantal kosten van de distributienetbeheerder worden niet erkend in de vaststelling van het toegelaten inkomen. Ze worden dus buiten beschouwing gelaten en om die reden in de tariefmethodologie overige kosten genoemd. In par. 4.4 wordt aangegeven welke kosten in de tariefmethodologie als overige kosten worden beschouwd.
26. Aldus kan voor de gereguleerde activiteiten inzake elektriciteit en aardgas een opdeling van de kosten van de distributienetbeheerder gemaakt worden volgens Tabel 1.

Tabel 1 Indeling kosten van de distributienetbeheerder in tariefmethodologie

Kosten van de distributienetbeheerder Gereguleerde activiteiten elektriciteit en aardgas		
Exogene kosten	Endogene kosten	Overige kosten
Integrale verrekening via periodieke distributienettarieven	Verrekening naar periodieke distributienettarieven via inkomstenplafondregulering	Integraal voor rekening van de distributienetbeheerder

27. De formule ter berekening van het toegelaten inkomen (EUR) van een distributienetbeheerder i uit zijn periodieke distributienettarieven in het jaar j binnen een lopende reguleringsperiode, vervolgens te vertalen door de distributienetbeheerder naar zijn periodieke distributienettarieven voor dat jaar j , is de volgende:

Formule 1

$$TI_{j,i} = TI_{end,j,i} + TI_{ex,j,i}$$

Met hierin:

j Jaar j , gelegen in de reguleringsperiode 2025-2028.

i Distributienetbeheerder i .

TI Afkorting voor toegelaten inkomen.

$TI_{j,i}$ Het door de VREG vastgelegde totale toegelaten inkomen voor distributienetbeheerder i uit zijn periodieke distributienettarieven in jaar j , vertrekbasis voor opmaak van het tariefvoorstel door die distributienetbeheerder voor jaar j . (EUR)

$TI_{end,j,i}$ Het door de VREG vastgelegde toegelaten inkomen voor distributienetbeheerder i uit zijn periodieke distributienettarieven in jaar j voor de kosten van de distributienetbeheerder die in de tariefmethodologie als endogeen worden beschouwd. (EUR)

$TI_{ex,j,i}$ Het door de VREG vastgelegde toegelaten inkomen voor de distributienetbeheerder i uit zijn periodieke distributienettarieven in jaar j ter dekking van de kosten van de distributienetbeheerder die in de tariefmethodologie als exogeen worden beschouwd. (EUR)

4.2 Samenstelling endogene kosten

28. De VREG past cfr. par. 3 voor de endogene kosten een tariefregulering toe die de efficiëntie van de distributienetbeheerder moet bevorderen en die hem aanzet tot een duurzaam en kostenbewust distributienet- en databeheer.

29. De VREG onderscheidt drie groepen van endogene kosten²⁰:

- de afschrijvingen;
- de operationele kosten;
- de kosten van het geïnvesteerde kapitaal.

30. Alleen de endogene kosten die niet door de VREG werden verworpen (volgens de criteria voor redelijkheid van kosten in par. 4.2.4), worden ter bepaling van het toegelaten inkomen van de distributienetbeheerder in rekening gebracht.

31. De in rekening te brengen afschrijvingen en operationele kosten zijn de werkelijke kosten die hun oorsprong vinden in het beschouwde historische boekjaar, terwijl de kapitaalkosten een door de VREG vastgestelde normatieve vergoeding voor een efficiënte distributienetbeheerder omvatten.

32. De drie groepen van kosten worden in de volgende paragrafen verder toegelicht.

²⁰ Het betreft steeds de nettokosten, d.i. kosten min eventuele opbrengsten.

4.2.1 Afschrijvingen

33. De kosten van afschrijvingen worden bepaald door de (des)investeringen, afschrijvingstermijnen en de afschrijvingsmethode. De afschrijvingstermijnen bepalen de periode waarover de activa in kosten worden genomen, terwijl de afschrijvingsmethode het ritme bepaalt waaraan dat gebeurt.
34. De samenstelling en evolutie van de gereguleerde vaste activa gewaardeerd aan resterende historische aanschaffingswaarde en het gedeelte herwaarderingsmeerwaarden worden respectievelijk in par. 3 en 6.1.1 van bijlage 2 van de tariefmethodologie beschreven. De kosten van afschrijvingen omvatten bijgevolg de jaarlijkse (terugneming van) (niet-recurrente) afschrijvingen en waardeverminderingen met betrekking tot deze activa.
35. Voor zowel de gereguleerde vaste activa gewaardeerd aan resterende historische aanschaffingswaarde als het gedeelte herwaarderingsmeerwaarden worden de afschrijvingstermijnen en -methode in par. 8.3 vastgelegd.

4.2.2 Operationele kosten

36. De operationele kosten die de distributienetbeheerder heeft gemaakt in het kader van zijn gereguleerde activiteit worden beschouwd als endogene kosten. Het betreft hierbij steeds de nettokosten, d.i. operationele kosten min operationele opbrengsten.
37. De operationele kosten zijn samengesteld uit de kosten en opbrengsten die voortvloeien uit de klassen van de Minimumindeling van het Algemeen Rekeningstelsel (hierna: MAR) vermeld in Tabel 2.

Tabel 2 MAR-klassen betreffende operationele kosten en opbrengsten

Kosten		Opbrengsten	
MAR	Beschrijving	MAR	Beschrijving
60	Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	70	Omzet, exclusief de omzet uit de periodieke distributienettarieven
61	Diensten en diverse goederen	71	Wijzigingen in de voorraden en in de bestellingen in uitvoering
62	Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	72	Geproduceerde vaste activa
631/4	Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen		
64	Andere bedrijfskosten	74	Andere bedrijfsopbrengsten
		753	Kapitaalsubsidies
663	Minderwaarden op de realisatie van vaste activa	763	Meerwaarden op de realisatie van vaste activa
664/7	Andere niet-recurrente bedrijfskosten	764/8	Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten

6690	Als herstructureringskosten geactiveerde niet-recurrente bedrijfskosten (-)		
		780	Onttrekking aan de uitgestelde belastingen i.h.k.v. kapitaalsubsidies

38. Indien de hierna opgesomde kosten en opbrengsten niet in de MAR-klassen volgens Tabel 2 zijn opgenomen, dienen ze te worden toegevoegd omdat ze worden beschouwd als operationele kosten of opbrengsten:

- Zoals aangegeven in randnummer 20 doet elke aardgas- en elektriciteitsdistributienetbeheerder een beroep op de werkmaatschappij Fluvius. Deze rekent hiervoor periodiek een beheersfactuur aan, waarbij hij integraal zijn directe en indirecte kosten doorrekent. Ter bepaling van de operationele kosten voor de distributienetbeheerder worden als onderdeel van de beheersfactuur enkel de operationele kosten beschouwd die in hoofde van de werkmaatschappij voldoen aan de classificatie in Tabel 2.
- Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa van de werkmaatschappij die doorgerekend worden aan de distributienetbeheerder als onderdeel van de beheersfactuur.
- De kosten gerelateerd aan operationele leases.
- De vennootschapsbelasting op de specifieke boekhoudkundige kosten die door de VREG cfr. Tabel 2 als endogeen worden erkend en als redelijk worden beoordeeld (par. 4.2.4), maar in de berekening van de vennootschapsbelasting als verworpen uitgaven worden behandeld.

39. Vervolgens, indien de hierna opgesomde kosten en opbrengsten in de MAR-klassen volgens Tabel 2 zijn opgenomen, dienen ze te worden verwijderd omdat ze niet worden beschouwd als operationele kosten of opbrengsten:

- De opbrengsten van een distributienetbeheerder uit de inning van zijn periodieke distributienettarieven worden uiteraard niet in mindering gebracht van zijn operationele kosten. De toegelaten inkomsten dienen immers ter bepaling van de periodieke distributienettarieven.
- De operationele kosten, onderdeel van de beheersfactuur van de werkmaatschappij aan de distributienetbeheerder, die in hoofde van de werkmaatschappij niet voldoen aan de classificatie in Tabel 2.
- De endogene kosten die door de VREG als onredelijk worden beoordeeld: de VREG kan op elk ogenblik specifieke door de distributienetbeheerder gerapporteerde endogene kosten onderwerpen aan een controle op redelijkheid, waarbij kosten worden verworpen wanneer ze als onredelijk worden beoordeeld (par. 4.2.4).
- De exogene kosten (par. 4.3): zoals aangegeven in par. 4.1, worden deze kosten bij de vaststelling van het toegelaten inkomen op een andere wijze behandeld;

- De overige kosten (par. 4.4): zoals aangegeven in par. 4.1, worden deze kosten voor de vaststelling van het toegelaten inkomen niet in beschouwing genomen en zijn ze voor rekening van de distributienetbeheerder.

4.2.3 Kosten van het geïnvesteerde kapitaal

40. De vergoeding voor de kapitaalkosten die in de tariefmethodologie wordt meegenomen, houdt geen rekening met de werkelijke financieringskosten van de distributienetbeheerder. De VREG hanteert een normatieve aanpak dewelke in detail wordt toegelicht in bijlage 2 van de tariefmethodologie.

4.2.4 Beoordeling van het redelijk karakter van de kosten

41. De VREG kan op elk ogenblik specifieke door de distributienetbeheerder gerapporteerde endogene kosten onderwerpen aan een controle op redelijkheid volgens de criteria die in dit hoofdstuk worden bepaald. Kosten worden verworpen wanneer ze als onredelijk worden beoordeeld. Wanneer endogene kosten door de VREG worden verworpen, betekent dit dat ze niet worden opgenomen in de kosten ter bepaling van het toegelaten inkomen voor endogene kosten (par. 5.2).
42. Indien de specifieke verworpen kosten ook bestonden voorafgaand aan een door de VREG gecontroleerd boekjaar, zullen ze ook voor die voorgaande jaren verworpen worden en dit voor zover de kosten uiteraard ook toen niet aan de criteria voldeden. Indien deze kosten reeds werden beschouwd ter bepaling van de toegelaten inkomens voor endogene kosten van voorgaande jaren, kan de VREG de betreffende toegelaten inkomens van de voorgaande jaren corrigeren. In dat geval beslist de VREG over de wijze waarop deze correcties in de toegelaten inkomens van de volgende jaren worden geïntegreerd. Minstens houdt de VREG daarbij rekening met een volgens de consumptieprijsindex geactualiseerde waarde van de correcties.
43. Voor een verworpen kost, al dan niet aan de bron gemaakt of aan de distributienetbeheerder aangerekend door zijn werkmaatschappij of een andere marktpartij, waarvoor de VREG van de distributienetbeheerder geen of onvoldoende gedetailleerde informatie ontvangt over de wijze waarop die kost werd verdeeld over respectievelijk de verschillende activiteiten en/of de verschillende distributienetbeheerders, voorziet de VREG volgende regels:
- indien de kost enkel betrekking heeft op zowel de gereguleerde activiteiten elektriciteit als aardgas, gebeurt de opdeling volgens de verhouding van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten voor beide gereguleerde activiteiten;
 - indien de kost zowel betrekking heeft op de gereguleerde activiteiten elektriciteit en/of aardgas enerzijds en de overige activiteiten van de distributienetbeheerder(s) anderzijds, wordt de verworpen kost volledig aan de gereguleerde activiteiten elektriciteit en/of aardgas toegekend;
 - het gedeelte per gereguleerde activiteit elektriciteit of aardgas wordt toegewezen aan elke distributienetbeheerder pro rata zijn gewicht a_i in Formule 11.

4.2.4.1 Criteria

44. Gelet op de informatieachterstand van de regulator t.o.v. de gereguleerde partij, zal de VREG een endogene kost van een distributienetbeheerder, al dan niet aan de bron gemaakt of aan de distributienetbeheerder aangerekend door zijn werkmaatschappij of een andere

marktpartij, verwerpen indien de VREG oordeelt dat de redelijkheid van deze kost, volgens de onderstaande criteria, niet of onvoldoende door de distributienetbeheerder bewezen is. Op verzoek van de VREG is het dan ook aan de distributienetbeheerder om het redelijk karakter van de kosten aan te tonen. De VREG zal de distributienetbeheerder op de hoogte brengen van de redenen voor de verwerping van de betreffende kosten.

45. Kosten zijn redelijk indien zij voldoen aan elk van de volgende vier voorwaarden:

- nodig zijn voor de uitvoering van een geldende wettelijke of reglementaire verplichting die rust op de distributienetbeheerder (par. 4.2.4.1.1),
- de berekeningsregels respecteren opgelegd door de wetgeving, de reglementering of de VREG (par. 4.2.4.1.2),
- het algemeen belang respecteren (par. 4.2.4.1.3) en
- niet door de distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of zijn dochteronderneming vermeden kunnen worden (par. 4.2.4.1.4).

46. In wat volgt worden voor elk van de basiscriteria enkele verduidelijkingen aangegeven waarbij beide types, zowel de basiscriteria als de verduidelijkingen, evenwaardig zijn.

4.2.4.1.1 Criterium 1: Nodig zijn voor de uitvoering van een geldende wettelijke, decretale of reglementaire verplichting die rust op de distributienetbeheerder

47. De elementen die verband houden met niet-gereguleerde activiteiten worden voor de gereguleerde activiteiten als onnodig of onredelijk beschouwd²¹. Om dergelijke kruissubsidiëring te vermijden, worden minimaal volgende regels toegepast:

- Kosten die niet in overeenstemming zijn met de regulatoire bepalingen inzake kostenallocatie in par. 8.6, worden in principe verworpen.
- De directe en indirecte kosten met betrekking tot personeelsleden en externe dienstverleners die structureel aan niet-gereguleerde activiteiten werken, worden voor de gereguleerde activiteiten in principe verworpen.
- De kosten die verband houden met een eventuele wijziging van de juridische en/of operationele structuur van de distributienetbeheerder met het oog op het mogelijk maken van niet-gereguleerde activiteiten worden voor de gereguleerde activiteiten in principe verworpen.
- De opbrengsten die gerealiseerd worden met behulp van middelen die afkomstig zijn van een gereguleerde activiteit worden toegewezen aan de betreffende gereguleerde activiteit.

48. De distributienetbeheerder moet aan de VREG kunnen aantonen dat de kost nodig was voor de uitvoering van een aan de distributienetbeheerder opgelegde wettelijke of reglementaire verplichting en dat deze volledig in overeenstemming was met de regelgeving en de goedgekeurde contracten, reglementen, technische en marktvoorschriften en procedures, die moesten nageleefd worden. Indien dit werd vereist door de Technische Reglementen Distributie Gas of Elektriciteit moesten die contracten, reglementen, voorschriften en procedures ter goedkeuring aan de VREG voorgelegd zijn. Kosten waarvan het voorgaande

²¹ Cfr. art. 4.1.32, §1, 14° Energiedecreet.

niet kan aangetoond worden, worden in principe verworpen.

49. Behoudens voorafgaande goedkeuring door de VREG, worden de kosten die het gevolg zijn van het bewust nastreven van hogere dan de opgelegde federale en gewestelijke openbardienstverplichtingen in principe verworpen.

4.2.4.1.2 Criterium 2: De berekeningsregels respecteren opgelegd door de wetgeving, de reglementering of de VREG

50. Dit criterium houdt o.m. in dat de kosten moeten gerapporteerd worden in overeenstemming met de bepalingen in de tariefmethodologie. Kosten die niet in overeenstemming zijn met de berekeningsregels, worden in principe verworpen.

4.2.4.1.3 Criterium 3: Gerechtvaardigd zijn vanuit het oogpunt van de gebruikers van het distributienet of het algemeen belang

51. Met dit criterium onderzoekt de VREG of de financiële middelen die via de distributienettarieven aan de distributienetbeheerder ter beschikking worden gesteld, door hem zorgvuldig werden aangewend met respect voor het algemeen belang. De distributienetbeheerder moet aantonen dat de kostensoort intern werd gescreend op de mogelijkheid voor kostenbesparing, evenals wat het resultaat daarvan was en hoe hij vervolgens met deze kosten omgaat.

52. Alle elementen waarvoor de VREG voldoende kan aantonen dat een evenwichtige behandeling van de aandeelhouders van de distributienetbeheerder enerzijds en de distributienetgebruikers anderzijds onvoldoende wordt gerespecteerd, worden in principe verworpen.

53. De uitgaven die het gevolg zijn van de uitvoering van een concreet investeringsproject, vervangingsproject of sloping waarbij de distributienetbeheerder niet kan aantonen dat de beslissing tot uitvoering kadert in een efficiënt netbeheer, worden in principe verworpen.

4.2.4.1.4 Criterium 4: Niet door de distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of zijn dochteronderneming vermeden kunnen worden

54. Elke kost die samenhangt met een door die partij²² tegen een overheid of de VREG ingestelde maar verloren beroepsprocedure, wordt in principe verworpen.

55. Elke kost die samenhangt met een door die partij ingestelde rechtsovereenkomst, waarbij die partij wordt veroordeeld wegens aanwending van de rechtspleging voor kennelijk verdragende of onrechtmatige doeleinden, wordt in principe verworpen.

56. De afwijkingen in de kosten die het gevolg zijn van het niet of laattijdig toepassen van de wettelijk en reglementair voorgeschreven en beschikbare procedures, worden in principe verworpen.

57. De kosten die het gevolg zijn van een opzettelijk laattijdig ingrijpen van die partij of van een kennelijk opzettelijk laattijdige aanvang van de uitvoering, worden in principe verworpen.

²² Partij moet onder deze paragraaf begrepen worden als distributienetbeheerder, werkmaatschappij of dochteronderneming.

- 58. De kosten die het gevolg zijn van een kennelijk foutieve uitvoering, of gepaard gingen met een verspilling van middelen worden in principe verworpen.
- 59. De kosten die het voorwerp uitmaken van een verklaring met voorbehoud na afloop van de controle van de jaarrekening door de commissaris van de distributienetbeheerder, worden in principe verworpen.
- 60. Behoudens voorafgaande goedkeuring door de VREG, wordt de afwijking als gevolg van het niet toepassen van kosteneffectieve aankoopprocedures in principe verworpen.
- 61. Behoudens voorafgaande goedkeuring door de VREG, worden kosten die het gevolg zijn van het bewust nastreven van hogere dan de geldende technische normen, voor de zekerheid, efficiëntie en/of betrouwbaarheid van het distributienet in principe verworpen.
- 62. De kosten die het gevolg zijn van het uitrusten van gereguleerde vaste activa met zaken die het functionele overstijgen, worden in principe verworpen.
- 63. De kosten voor de vergoeding van de personeelsleden van de distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of zijn dochterondernemingen, zullen in principe niet worden verworpen wanneer ze marktconform zijn en aantoonbaar gebaseerd op een methode bepaald door deskundigen ter zake, die de redelijkheidstoets ten overstaan van vergelijkbare activiteiten en entiteiten kan doorstaan, aangeleverd door de betrokken partij.

4.3 Samenstelling exogene kosten

- 64. De distributienetbeheerder wordt geconfronteerd met een aantal exogene kosten waarop hij geen impact heeft. De term exogeen geeft aan dat zij buiten de invloedssfeer van de distributienetbeheerder liggen.
- 65. De VREG kan op de exogene kosten geen bevorderende regulering toepassen, net omdat de distributienetbeheerder de exogene kosten niet kan beïnvloeden. Het is dan ook gepast dat deze exogene kosten door de distributienetbeheerder worden doorgerekend via de periodieke distributienettarieven, zonder winstmarge.
- 66. De exogene kosten zijn degene zoals opgesomd in Tabel 3.

Tabel 3 Overzicht exogene kosten

1.	<p>De door de transmissienetbeheerder aangerekende vergoeding voor het gebruik van het transmissienet, alsook de aangerekende transmissiekosten in geval van doorvoer, de door de transmissienetbeheerder doorgerekende openbaredienstverplichtingen en taksen en toeslagen, en de jaarlijkse doorrekening van de aansluitvergoedingen voor activa in eigendom/beheer van de transmissienetbeheerder die gebruikt worden door de distributienetbeheerder. De VREG beschouwt de globaliteit van de transmissiekost als een kost die reeds gereguleerd is, waarvoor de CREG de tarieven heeft vastgesteld uitgaande van kosten en inkomsten voor de transmissienetbeheerder.</p> <p>Ter compensatie van het mogelijk gebrek aan stimulans voor kostenbeheersing, zullen de distributienetbeheerders op vraag van en binnen de termijn gesteld door de</p>
----	---

	<p>VREG het rapport uit de tariefmethodologie 2021-2024 updaten over de koppeling van hun distributienetten met de netten op de hogere spanningsniveaus, waarin zij de kostenefficiëntie van de koppelingen op gedetailleerde wijze beoordelen en de daaruit volgende lopende en geplande investerings- en vervangingsprojecten, evenals eventuele operationele, contractuele en andere maatregelen, ter verbetering van deze efficiëntie, voorstellen.</p>
2.	<p>De belastingen, met uitzondering van een eventuele vennootschapsbelasting²³, of andere bedragen die geheven worden door publieke overheden of openbaar domeinbeheerders en die door de betrokken distributienetbeheerder verschuldigd zijn. Voor de reguleringsperiode 2025-2028 worden door de VREG aldus enkel de volgende kosten als exogeen aanvaard:</p> <ul style="list-style-type: none"> • retributies aan steden en gemeenten²⁴; • de heffingen volgens het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootschalig Referentiebestand (GRB); • de bijdrage in de kosten voor het onderhoud, de exploitatie, het operationeel beheer en de verdere evolutie van het Generiek Informatieplatform Openbaar Domein (GIPOD), zoals vastgelegd in het GIPOD-decreet van 4 april 2014²⁵; • retributies geïnd door openbaar domeinbeheerders op basis van het Besluit van de Vlaamse regering van 29 maart 2002 betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeekering en de dijken; • retributies geïnd door een spoorwegbeheerder.
3.	<p>De lasten voor het niet-gekapitaliseerd aanvullend pensioen of het pensioen van de publieke sector, die worden betaald aan personeelsleden die een gereguleerde aardgas- en/of elektriciteitsdistributieactiviteit hebben verricht, die verschuldigd zijn krachtens statuten, collectieve arbeidsovereenkomsten of andere voldoende geformaliseerde overeenkomsten, die werden goedgekeurd vóór 30 april 1999, of die worden betaald aan hun rechthebbenden of vergoed aan hun werkgever door een distributienetbeheerder²⁶.</p>
4.	<p>De nettokosten van de distributienetbeheerder van de financiële openbaredienstverplichtingen m.b.t. het stimuleren van rationeel energiegebruik (REG) en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen opgelegd in het Energiebesluit²⁷, gebaseerd op de daadwerkelijke uitbetaling n.a.v. aanvragen door afnemers of andere rechthebbenden voor de in de betreffende artikels in het Energiebesluit vermelde actieverplichtingen en premies, en met aftrek van de</p>

²³ Zie par. 5.3.2 in bijlage 2 van de tariefmethodologie.

²⁴ Zoals vastgesteld overeenkomstig art. 40 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

²⁵ Decreet van 4 april 2014 houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest.

²⁶ Zie art. 4.1.32 §1, 11° Energiedecreet.

²⁷ Energiebesluit, Titel VI, Hoofdstuk IV Openbaredienstverplichtingen voor de leveranciers, distributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit ter stimulering van het rationeel energiegebruik en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen.

	eventueel hiervoor door de Vlaamse overheid toegekende vergoeding aan de distributienetbeheerder.
5.	De kosten bij de decretaal ²⁸ verplichte aankoop, aan minimumsteun, van de aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder aangeboden groenestroom- en warmtekrachtcertificaten (samen 'steuncertificaten' genoemd) afkomstig van op zijn distributienet aangesloten productie-installaties, de opbrengst bij hun verkoop en de wijziging in waardering van hun voorraad in de boekhouding. De kosten en opbrengsten uit de decretaal ²⁹ opgelegde verrekening van de kost van de aankoopverplichting onder de distributienetbeheerders (solidarisering) worden eveneens als exogeen beschouwd. In overeenstemming hiermee worden ook de eventuele vergoedingen vanuit de Vlaamse Overheid voor de opkoop van steuncertificaten door de distributienetbeheerder, overeenkomstig de bepalingen hierover in het Energiebesluit ³⁰ , als exogeen beschouwd.
6.	De nettokosten van de distributienetbeheerder m.b.t. de recuperatie door de OCMW's van de door de OCMW's gemaakte kosten voor de minimale levering elektriciteit en/of aardgas zoals bepaald in het Energiebesluit ³¹ , gebaseerd op de daadwerkelijke uitbetaling aan de rechthebbende OCMW's, en met aftrek van de eventueel hiervoor door de Vlaamse overheid toegekende vergoeding aan de distributienetbeheerder.
7.	De regulatoire saldi zijn tarifaire tekorten (positieve waarde) of overschotten (negatieve waarde) voor de distributienetbeheerder, ontstaan door verschillen tussen verwachtingen (ex-ante) en realiteit (ex-post) over bijvoorbeeld kosten, opbrengsten of de evolutie van de inflatie. De saldi worden strikt gedefinieerd in par. 5.3 en zijn vanuit hun context altijd ten laste van de betalende van de periodieke distributienettarieven. Het is niet zinvol om op de afbouw van de regulatoire saldi een bevorderende regulering toe te passen.
8.	De kapitaalkostvergoeding voor de gegarandeerde activa, nl. de voorraad steuncertificaten en de bedragen op de regulatoire saldi. De hoogte van deze vergoeding wordt respectievelijk bepaald in par. 6.2 en 6.3 in bijlage 2 van de tariefmethodologie.

67. De eventuele opbrengsten van de distributienetbeheerder uit niet-recurrente recuperatie van exogene kosten uit bijvoorbeeld fraudezaken, worden hierbij in elk van de respectievelijke rubrieken in mindering gebracht. Ook de kosten van terugvorderingen door de Vlaamse Overheid bij de distributienetbeheerder van onterechte financiering van openbaardienstverplichtingen, worden in rekening gebracht. Bijkomend worden de kosten van waardeverminderingen op schuldvorderingen ten gevolge van fraudedossiers inzake

²⁸ Minimumsteun zoals vermeld in het Energiedecreet, Titel VII, Hoofdstuk I, Afdeling III 'Minimumwaarde van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten'.

²⁹ Volgens art. 7.1.6 §2 en 7.1.7 §2 Energiedecreet.

³⁰ Volgens art. 6.4.14/2 en 6.4.14/3 Energiebesluit.

³¹ Volgens art. 5.3.6/4 en art. 5.3.6/5 Energiebesluit (elektriciteit) enerzijds en art. 5.4.9 en art. 5.4.10 Energiebesluit (aardgas) anderzijds.

onterecht uitgekeerde bedragen in rekening gebracht.

68. De kosten van de distributienetbeheerder voor de uitvoering van de activiteiten in Tabel 3 worden door de VREG als beïnvloedbaar en bijgevolg als endogeen beschouwd. Het zijn bijvoorbeeld de kosten voor de technische en administratieve ondersteuning betrokken bij de uitvoering van de openbaardienstverplichtingen, de nettokosten of -opbrengsten uit de aankoop en verkoop van energie als sociale leverancier, de kosten voor dubieuze debiteuren, etc.

4.4 Samenstelling overige kosten

69. Een aantal overige kosten van de distributienetbeheerder worden niet erkend in de vaststelling van het toegelaten inkomen en zijn bijgevolg integraal voor rekening van de distributienetbeheerder.

70. De overige kosten zijn degene zoals opgesomd in Tabel 4.

Tabel 4 Overzicht overige kosten

1.	De kosten verbonden met zowel strafrechtelijke, administratieve als burgerlijke geldboetes die de distributienetbeheerder moet betalen.
2.	De boekhoudkundige toevoeging en terugneming van voorzieningen voor risico's en kosten, met uitzondering van de resterende afbouw van de voorziening die door de elektriciteitsdistributienetbeheerder in 2003 werd opgebouwd uit bijdragen van de huishoudelijke laagspanningsklanten en die wordt aangewend voor de kosten inzake het plaatsen van meetinrichtingen.
3.	Aangezien de oprichtingskosten (MAR-klasse 20) cfr. bijlage 2 van de tariefmethodologie geen onderdeel uitmaken van de gereguleerde vaste activa worden de jaarlijkse (niet-recurrente) afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten (MAR-klassen 6300 en 6600) als overige kosten beschouwd.
4.	Aangezien de goodwill (MAR-klasse 212) cfr. bijlage 2 van de tariefmethodologie geen onderdeel uitmaakt van de gereguleerde vaste activa worden de jaarlijkse (terugneming van) (niet-recurrente) afschrijvingen en waardeverminderingen op goodwill als overige kosten beschouwd.
5.	De toevoeging en terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa (MAR-klassen 661 en 761) worden als overige kosten beschouwd.
6.	De overboekingen naar en onttrekkingen aan de uitgestelde belastingen en belastingvrije reserves (MAR-klassen 68 en 78), met uitzondering van de onttrekking aan de uitgestelde belastingen van de door de distributienetbeheerder ontvangen kapitaalsubsidies dewelke cfr. Tabel 2 als endogene operationele kosten worden

	beschouwd.
7.	De endogene kosten die door de VREG als onredelijk worden beoordeeld, worden verworpen (par. 4.2.4).
8.	De belastingen op het resultaat en de regularisering van belastingen en terugneming van fiscale voorzieningen (MAR-klassen 67 en 77), en dit aangezien de belastingen op het resultaat cfr. par. 5.3.2 in bijlage 2 van de tariefmethodologie in beschouwing worden genomen bij de bepaling van de normatieve kapitaalkostvergoeding, met uitzondering van de vennootschapsbelasting op verworpen uitgaven, in zoverre deze uitgaven door de VREG als endogene kosten worden beschouwd (cfr. par. 4.2), die cfr. randnummer 38 als endogene operationele kost wordt beschouwd.
9.	De enerzijds door de transmissienetbeheerder en andere distributienetbeheerders aan de distributienetbeheerder aangerekende bedragen en anderzijds de door de distributienetbeheerder aan zijn toegangshouders en andere distributienetbeheerders doorgerekende bedragen inzake federale bijdrage elektriciteit, als respectievelijk kosten en opbrengsten m.b.t. federale bijdrage elektriciteit. ³²

5 Vaststelling van het toegelaten inkomen

71. Zoals aangegeven in Formule 1 wordt het totale door de VREG toegelaten inkomen van een distributienetbeheerder uit zijn periodieke distributienettarieven opgebouwd uit een gedeelte toegelaten inkomen voor endogene kosten en een gedeelte toegelaten inkomen voor exogene kosten. In de volgende hoofdstukken wordt toegelicht op welke wijze de hoogtes van deze inkomens worden bepaald, rekening houdende met hun samenstellingen zoals bepaald in par. 4.2 en 4.3.

5.1 Toegelaten inkomen exogene kosten

72. De distributienetbeheerder dient volgens de tijdstippen in par. 9.1 ex-ante een voorstel van jaarbudget voor de exogene kosten in bij de VREG, op basis waarvan de VREG voor die distributienetbeheerder beslist over zijn toegelaten inkomsten voor exogene kosten uit de periodieke distributienettarieven. De distributienetbeheerder voegt bij de indiening van zijn budget een verantwoording toe.

³² De modaliteiten van de federale bijdrage elektriciteit waren – in lijn met de federale bevoegdheid in deze materie – op federaal niveau geregeld. Het mechanisme van de federale bijdrage werd cfr. art. 83 van de Programmawet van 27 december 2021 afgesloten en vanaf 1 januari 2022 vervangen door het mechanisme van de bijzondere accijns.

73. In formulevorm wordt het ex-ante toegelaten inkomen voor exogene kosten van een distributienetbeheerder voor het komende jaar als volgt neergeschreven:

Formule 2

$$TI_{ex,j,i} = TI_{ex,j,budget,i}$$

Met hierin:

j Het komende jaar *j*, gelegen in de reguleringsperiode 2025-2028.

i Distributienetbeheerder *i*.

$TI_{ex,j,i}$ Het door de VREG voor het jaar *j* voor de distributienetbeheerder *i* vastgelegde toegelaten inkomen uit zijn periodieke distributienettarieven ter dekking van de kosten van de distributienetbeheerder die in par. 4.3 als exogeen worden beschouwd (EUR).

$TI_{ex,j,budget,i}$ Het door de VREG aanvaarde budget van distributienetbeheerder *i* aan verwachte exogene kosten in het jaar *j*. (EUR)

5.2 Toegelaten inkomen endogene kosten

74. Het toegelaten inkomen voor endogene kosten is opgebouwd uit een basisgedeelte en een aantal aanvullende endogene termen die bij het basisgedeelte worden opgeteld.

Tabel 5 Samenstelling toegelaten inkomen voor endogene kosten

Onderdeel	Beschrijving	Paragraaf
Basisgedeelte	Het inkomstenplafond gebaseerd op een maatstafregulering die de kostenevolutie van de individuele distributienetbeheerder in de afgelopen jaren vergelijkt met de gemiddelde evolutie van de sector in zijn geheel.	Par. 5.2.1
Aanvullende endogene termen		
1) Kosten van herwaarderingsmeerwaarden (ex-ante/ex-post)	Aanvullende kosten m.b.t. herwaarderingsmeerwaarden.	Par. 5.2.2
2) Correctie voor vennootschapsbelasting (ex-ante/ex-post)	Correctie op de vennootschapsbelasting in het basisgedeelte.	Par. 5.2.3
3) Kwaliteitsprikkel (Q-factor)	Financiële impact van de kwaliteitsindicatoren.	Par. 5.2.4
4) Voorschotten (-/-)	Eventuele tijdelijke, op termijn neutrale bijsturing van het basisgedeelte.	Par. 5.2.5
5) Correctie voor meerwaarde Wyre	Correctie voor de meerwaarde die, na voltooiing van de relevante inbreng door de distributienetbeheerder in de	Par. 5.2.6

	werkmaatschappij Fluvius, in hoofde van Fluvius is ontstaan t.g.v. de inbreng van geregeleerde vaste activa in Wyre.	
--	--	--

75. In formulevorm wordt het ex-ante toegelaten inkomen voor endogene kosten van een distributienetbeheerder voor het komende jaar als volgt neergeschreven:

Formule 3

$$TI_{end,j,i} = TI_{basis,j} + HWMW_{j,i} + VNB_{j,i} + Q_{j,i} + (V_{j,i} - TV_{j,i}) - MWW_{j,i}$$

Met hierin:

j Het jaar *j*, gelegen in de reguleringsperiode 2025-2028.

i Distributienetbeheerder *i*.

$TI_{end,j,i}$ Het toegelaten inkomen voor distributienetbeheerder *i* uit zijn periodieke distributienettarieven in het jaar *j* voor de kosten van de distributienetbeheerder die in par. 4.2 als endogeen worden beschouwd. (EUR)

$TI_{basis,j,i}$ Het basisgedeelte van het door de VREG voor distributienetbeheerder *i* m.b.t. het jaar *j* op basis van de ex-ante inflatieverwachtingen vastgelegde toegelaten inkomen uit zijn periodieke distributienettarieven voor de kosten van de distributienetbeheerder die in par. 4.2 als endogeen worden beschouwd. (par. 5.2.1) (EUR)

$HWMW_{j,i}$ De ex-ante kosten m.b.t. de herwaarderingsmeerwaarden van distributienetbeheerder *i* in het jaar *j*. (par. 5.2.2) (EUR)

$VNB_{j,i}$ De ex-ante correctie voor de vennootschapsbelasting van distributienetbeheerder *i* in het jaar *j*. (par. 5.2.3) (EUR)

$Q_{j,i}$ De financiële impact voor het jaar *j* van de kwaliteitsindicatoren van de distributienetbeheerder *i*, op basis van de geleverde prestaties in het jaar *j*-2. (par. 5.2.4) (EUR)

$V_{j,i}$ Eventueel voorschot toegekend door de VREG aan distributienetbeheerder *i* voor het jaar *j*. (par. 5.2.5) (EUR)

$TV_{j,i}$ Eventuele, integrale of gedeeltelijke, terugname in het jaar *j* van een eerder door de VREG toegekend voorschot van distributienetbeheerder *i*. Positieve waarde indien afhouding van het inkomen voor het jaar en negatieve waarde indien toevoeging aan het inkomen voor het jaar. (par. 5.2.5) (EUR)

$MWW_{j,i}$ Correctieterm die de meerwaarde die Fluvius, na voltooiing van de relevante inbreng door de distributienetbeheerder in de werkmaatschappij, heeft gerealiseerd via de inbreng van geregeleerde vaste activa in Wyre in het toegelaten inkomen van distributienetbeheerder *i* in het jaar *j* verwerkt. (par. 5.2.6) (EUR)

76. De verschillende onderdelen worden in de volgende paragrafen verder toegelicht.

5.2.1 Toegelaten inkomen endogene kosten: basisgedeelte

77. Het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten van de distributienetbeheerder wordt door de VREG hoofdzakelijk bepaald op basis van drie factoren. Ten eerste neemt de VREG de evolutie van de endogene sectorkosten, d.i. de endogene kosten gesommeerd over alle Vlaamse distributienetbeheerders binnen eenzelfde gereguleerde activiteit, in de jaren voorafgaand aan de reguleringsperiode in beschouwing (zie par. 5.2.1.1). De recente evolutie van de endogene sectorkosten weerspiegelt hoe de verschillende recente externe en interne, elkaar tegenwerkende of versterkende factoren in hun geheel invloed hebben op de evolutie van de endogene kosten voor het distributienet- en databeheer. Ze vormt op die manier een objectieve en transparante basis voor de evolutie van die kosten in de komende reguleringsperiode. Ten tweede laat de VREG het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten evolueren volgens de inflatie (zie par. 5.2.1.2). Tot slot stimuleert de VREG ook productiviteitsverbeteringen o.b.v. de ‘frontier shift’ door de verwachte impact ervan op de endogene kosten mee te nemen ter bepaling van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten (zie par. 5.2.1.3).

5.2.1.1 Historische kostentrend

5.2.1.1.1 Historische referentieperiode: 2019-2023

78. Analooq aan de werkwijze in de reguleringsperiodes 2017-2020 en 2021-2024, baseert de VREG zich voor de historische referentieperiode voor de reguleringsperiode 2025-2028 op de gegevens uit de vijf laatste beschikbare boekjaren, nl. 2019 tot en met 2023. Het is immers wenselijk om de lengte van de beschouwde periode uit het verleden te bepalen in verhouding tot de lengte van de reguleringsperiode. Idealiter is het laatste jaar van de historische referentieperiode voor een reguleringsperiode telkens het beginjaar van de historische referentieperiode voor de daaropvolgende reguleringsperiode. Dit ontmoedigt sturend gedrag bij de gereguleerde ondernemingen. Kosten en inkomsten kunnen dan aansluitend doorwerken en dit geeft een bijkomende stabiliteit en continuïteit in de tariefmethodologie. Een terugblik over vijf jaar is daarom zeer geschikt voor een reguleringsperiode van vier jaar. Dit wordt weergegeven in Figuur 1.

J	J+1	J+2	J+3	J+4	J+5	J+6	J+7	J+8	J+9	J+10	J+11	J+12	J+13	J+14
					→									
									→					
													→	

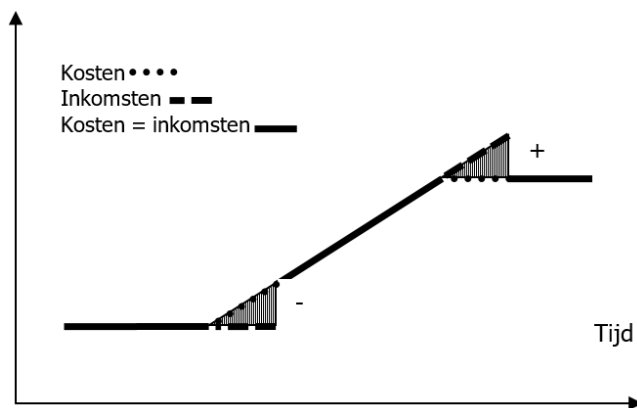
Figuur 1 Stabiele afstemming van lengte historische referentieperiode op lengte reguleringsperiode.

5.2.1.1.2 Sectorinkomsten via lineaire extrapolatie van historische sectorkosten

79. De endogene sectorinkomsten, d.i. het basisgedeelte van de toegelaten inkomens voor endogene kosten gesommeerd over alle distributienetbeheerders binnen eenzelfde gereguleerde activiteit, worden in de reguleringsperiode 2025-2028 afgeleid uit de evolutie van de endogene sectorkosten in de historische referentieperiode 2019-2023, samengesteld volgens de bepalingen in par. 4.2 en dit aan de hand van een lineaire regressietechniek

gebaseerd op de kosten per jaar. Ten gevolge van inflatie kunnen de endogene kosten in de historische referentieperiode 2019-2023 niet aan hun nominale waarde geëxtrapoleerd worden als inschatting van de toekomstige endogene kosten in de reguleringsperiode 2025-2028. De historische sectorkosten worden daarom eerst door actualisering naar hun reële waarde in juli 2024 van de historische inflatie-effecten gezuiverd³³. Deze benadering is objectief en transparant, waarbij het basisgedeelte van de toegelaten inkomens in de reguleringsperiode 2025-2028 aansluit bij de hoogte en de evolutie van de kosten in het recente verleden. Daarbij volgen het geactualiseerd toegelaten sectorinkomen voor het eerste jaar (2025) en het laatste jaar (2028) van de reguleringsperiode uit de lineaire extrapolatie. Hiertussen wordt de x-waarde, de trend voor de sectorinkomsten die de trend van de sectorkosten weerspiegelt, berekend.

80. Figuur 2 geeft een schematische weergave van de werking van het mechanisme waarbij de toekomstige inkomsten bepaald worden door de evolutie van de historische kosten m.b.v. een lineaire trendlijn. Een plots stijgende sectorkostenevolutie kan tot gevolg hebben dat een distributienetbeheerder in deze periode tijdelijk over onvoldoende inkomsten beschikt, maar de kostenevolutie wordt dan weer in rekening genomen voor de bepaling van de inkomsten in de daaropvolgende reguleringsperiode, waar dan een compenserende overwinst kan ontstaan op het moment dat de kosten opnieuw minder snel stijgen.



Figuur 2 Schematische weergave van het mechanisme volgens de lineaire extrapolatie waarbij sectorinkomsten volgen op sectorkosten (voorbeeld van stijging in kosten).

81. Het mechanisme houdt voor een distributienetbeheerder in dat er een vertraging kan zijn tussen het moment dat een kost wordt gemaakt en zijn recuperatie via een opbrengst uit de periodieke distributienettarieven. Aldus zit er ook een vertraging tussen het moment dat een overwinst wordt gecreëerd door structurele besparingen en de afroming ervan via de volgende verlaagde periodieke distributienettarieven. De vertraging wordt des te belangrijker naarmate de kostentrend tijdens een reguleringsperiode sterker afwijkt van deze in de historische referentieperiode, ten gevolge van bijvoorbeeld een belangrijke nieuwe investeringsgolf (stijgend) of het wegvallen van een bepaalde kostelijke activiteit (dalend). Het is de verantwoordelijkheid van de distributienetbeheerder om zich hiervan bewust te zijn en hiermee rekening te houden in de financiële planning. Indien de trendbreuk te groot zou

³³ Een bedrag in reële waarde van jaar j is een bedrag dat rekening houdt met het algemene prijsniveau van het jaar j , dat bijvoorbeeld wordt aangegeven door de consumptieprijsindex (cfr. par. 5.2.1.2). Een nominaal bedrag van 1 EUR in jaar j komt overeen met een bedrag van 1 EUR in reële waarde van het jaar j . Veronderstellende dat de consumptieprijsindex in jaar $j+1$ 10% hoger ligt dan in jaar j , dan stemt datzelfde nominaal bedrag van 1 EUR in het jaar $j+1$ overeen met een bedrag van 0,91 EUR ($= 1/1,1$) in reële waarde van het jaar j .

zijn, voorziet de tariefmethodologie in de mogelijkheid voor de VREG tot het geven van financiële ondersteuning onder de vorm van voorschotten (par. 5.2.5).

5.2.1.1.3 Correctie op historische sectorkosten n.a.v. fusie werkmaatschappijen in 2018

82. De twee voormalige werkmaatschappijen van de distributienetbeheerders, Eandis System Operator cvba en Infrax cvba, fuseerden in 2018 tot Fluvius. Er werd toen door de VREG vastgesteld dat tegen eind 2024 door de fusie op jaarbasis een totale netto kostenbesparing van EUR 109 miljoen, uitgedrukt in reële waarde 2018, kon behaald worden, waarvan EUR 73 miljoen in de gereguleerde activiteit elektriciteit en EUR 36 miljoen in de gereguleerde activiteit aardgas.³⁴ Deze besparingen werden vervolgens gestimuleerd via correcties op de toegelaten inkomens inzake endogene kosten in de jaren 2019 t.e.m. 2024, opgelegd aan de hand van een x' -factor die toegevoegd werd in de jaarlijkse berekeningen van het ex-ante basisgedeelte van het toegelaten inkomen inzake endogene kosten.³⁵ Van de totale besparing van EUR 73 miljoen in de gereguleerde activiteit elektriciteit en EUR 36 miljoen in de gereguleerde activiteit aardgas, beiden uitgedrukt in reële waarde 2018, heeft de VREG in de Tariefmethodologie 2017-2020 respectievelijk EUR 17,0 miljoen en EUR 8,5 miljoen opgelegd. De overige EUR 56,0 miljoen, resp. EUR 27,5 miljoen werd volgens een lineaire verdeling opgelegd in de tariefmethodologie 2021-2024.
83. De opgelegde besparingen veronderstellen dat, ceteris paribus, de endogene kosten van de distributienetbeheerder vanaf 2025 lager zullen liggen dan tijdens de voorgaande jaren. De hoogte en trend van de endogene kosten in de historische referentieperiode 2019-2023 zijn dan geen goede indicatie meer voor de endogene kosten in de reguleringsperiode 2025-2028. De endogene kosten in de historische referentieperiode 2019-2023 die omwille van de opgelegde fusiebesparingen verondersteld worden te zijn weggevallen tegen eind 2024, moeten bijgevolg uit de historische referentieperiode verwijderd worden zodoende dat de periodieke distributienettarieven voor de reguleringsperiode 2025-2028 een afspiegeling zijn van de efficiënte kosten. Op die manier wordt een onterecht na-ijlend effect van deze niet-recurrente besparingen naar lagere endogene inkomsten vanaf 2025 vermeden.
84. Aangezien de VREG de distributienetbeheerder tot eind 2024 de tijd heeft gegeven om de opgelegde fusiebesparingen te realiseren, kan de VREG voor de historische referentieperiode 2019-2023 niet oordelen of de opgelegde besparingen al dan niet werkelijk behaald zijn. De correcties op de endogene kosten in de historische referentieperiode 2019-2023 gebeuren dus in de veronderstelling dat de door de VREG opgelegde besparingen gerealiseerd zijn. Dit weerhoudt de VREG er niet van om na 2024 onderzoek te voeren naar, en eventueel een oordeel te vellen over, de werkelijk behaalde besparingen. Op basis van de conclusies uit dit onderzoek zal de VREG ook de impact op de tariefmethodologie 2025-2028 en/of toekomstige tariefmethodologieën beoordelen.
85. Concreet worden de endogene sectorkosten voor ieder jaar van de historische referentieperiode 2019-2023 gecorrigeerd aan de hand van de besparingen die opgelegd werden in alle daaropvolgende jaren, naar analogie met de werkwijze beschreven in par. 5.5.3.3.2 van de tariefmethodologie 2021-2024. Voor het jaar 2020 worden de endogene kosten bijvoorbeeld verminderd met de som van de opgelegde besparingen in de daaropvolgende jaren 2021, 2022, 2023 en 2024. Tabel 6 toont de correcties voor alle jaren van de historische referentieperiode 2019-2023 voor de gereguleerde activiteit elektriciteit,

³⁴ Tariefmethodologie 2017-2020, bijlage 12.

³⁵ Tariefmethodologie 2017-2020, par. 5.8 en tariefmethodologie 2021-2024, par. 5.5.3.4.1.

waarbij onderaan de integrale jaarlijkse correctie wordt weergegeven. Tabel 7 bevat op analoge wijze de correcties op de endogene kosten van de gereguleerde activiteit aardgas. Merk op dat de bedragen uitgedrukt zijn in reële waarde 2018 en bijgevolg bij de berekening van de endogene sectorinkomsten via lineaire extrapolatie analoog aan de endogene historische sectorkosten naar hun reële waarde in juli 2024 geactualiseerd dienen te worden (cfr. par. 5.2.1.1.2).

Tabel 6 Correctie voor de vanaf 2025 inefficiënt geworden endogene kosten voor de gereguleerde activiteit elektriciteit in de historische referentieperiode 2019-2023, door de opgelegde besparingen in 2019-2024 n.a.v. de fusie van de werkmaatschappijen tot Fluvius.³⁶

	2019	2020	2021	2022	2023
Besparing in 2020	-8.398.812 EUR				
Besparing in 2021	-13.398.842 EUR	-13.398.842 EUR			
Besparing in 2022	-12.785.559 EUR	-12.785.559 EUR	-12.785.559 EUR		
Besparing in 2023	-15.600.006 EUR	-15.600.006 EUR	-15.600.006 EUR	-15.600.006 EUR	
Besparing in 2024	-13.634.482 EUR	-13.634.482 EUR	-13.634.482 EUR	-13.634.482 EUR	-13.634.482 EUR
Correctie endogene kosten in jaar n (F_{ln})	-63.817.701 EUR	-55.418.889 EUR	-42.020.047 EUR	-29.234.488 EUR	-13.634.482 EUR

Tabel 7 Correctie voor de vanaf 2025 inefficiënt geworden endogene kosten voor de gereguleerde activiteit aardgas in de historische referentieperiode 2019-2023, door de opgelegde besparingen in 2019-2024 n.a.v. de fusie van de werkmaatschappijen tot Fluvius.³⁷

	2019	2020	2021	2022	2023
Besparing in 2020	-4.300.991 EUR				
Besparing in 2021	-6.579.788 EUR	-6.579.788 EUR			
Besparing in 2022	-6.370.087 EUR	-6.370.087 EUR	-6.370.087		
Besparing in 2023	-7.970.372 EUR	-7.970.372 EUR	-7.970.372	-7.970.372 EUR	
Besparing in 2024	-7.230.200 EUR	-7.230.200 EUR	-7.230.200	-7.230.200 EUR	-7.230.200 EUR
Correctie endogene kosten in jaar n (F_{ln})	-32.451.439 EUR	-28.150.448 EUR	-21.570.659 EUR	-15.200.572 EUR	-7.230.200 EUR

5.2.1.1.4 Van sectorinkomsten naar toegelaten inkomens per distributienetbeheerder

86. De endogene sectorinkomsten in de reguleringsperiode 2025-2028 worden op een transparante en objectieve wijze verdeeld onder de distributienetbeheerders overeenkomstig het aandeel van elke distributienetbeheerder in de endogene sectorkosten overheen de beschouwde historische referentieperiode die cfr. par. 5.2.1.1.2 aan de basis liggen van de sectorinkomsten.

³⁶ Bedragen uitgedrukt in reële termen 2018.

³⁷ Bedragen uitgedrukt in reële termen 2018.

87. Een gevolg van de wijze van verdeling van de endogene sectorinkomsten over de distributienetbeheerders is dat de kostenontwikkeling van een distributienetbeheerder over de laatste jaren wordt vergeleken met de globale kostenontwikkeling in zijn sector. Hoe groter het verschil met deze maatstaf, des te minder zal het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten van de distributienetbeheerder aansluiten bij zijn laatst gekende kostenniveau (deze van het laatste jaar van de historische referentieperiode). Indien bijvoorbeeld zijn endogene kosten in de afgelopen jaren sneller zijn gestegen dan de evolutie van de endogene sectorkosten, dan zal het basisgedeelte van zijn toegelaten inkomen voor endogene kosten in de volgende reguleringsperiode minder goed aansluiten bij zijn eigen laatste endogene kostenniveau. Omgekeerd werkt het mechanisme op dezelfde wijze, wanneer dus zijn endogene kosten relatief sterker daalden in de afgelopen jaren dan de endogene sectorkosten, zal het basisgedeelte van zijn toegelaten inkomen voor endogene kosten niet even laag liggen als zijn kosten in het laatste jaar. Het mechanisme introduceert door de vergelijking met de maatstaf een vorm van competitie tussen de distributienetbeheerders die elk in hun netgebied optreden als monopolist. Deze competitie kan evenwel ondergraven worden door hun onderlinge samenwerking via hun werkmaatschappij Fluvius.
88. Het resultaat van deze werkwijze, het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten per distributienetbeheerder voor de reguleringsperiode 2025-2028, wordt dus door de prestaties van de distributienetbeheerder zelf bepaald. Het mechanisme is transparant en voorspelbaar en geeft een distributienetbeheerder de mogelijkheid het effect van zijn individuele kostenontwikkeling op zijn toekomstige inkomsten te begrijpen. De tariefmethodologie stimuleert duurzame kostenbesparingen bij een distributienetbeheerder. Het is immers door de wijze van de berekening van het inkomen en het repetitieve karakter ervan (per nieuwe reguleringsperiode op basis van endogene kosten uit de daaraan voorafgaande historische referentieperiode) niet financieel interessant voor een distributienetbeheerder om te besparen door kosten, waarvan hij weet dat ze onvermijdelijk zijn, gewoon uit te stellen, zonder te trachten ze werkelijk en structureel te verlagen.
89. De beschouwde kosten, opbrengsten, activa en passiva uit de historische referentieperiode 2019-2023 moeten uiteraard deze zijn voor het netgebied dat de distributienetbeheerder in de reguleringsperiode 2025-2028 zal bedienen en waartoe het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten zal dienen. Die netgebieden kunnen echter in de tijd wijzigen door fusies en splitsingen. Dergelijke operaties vereisen dan telkens een aanpassing van de endogene kosten in de historische referentieperiode, rekening houdende met de bepalingen hieromtrent in de bijlage 3 van de tariefmethodologie. Teneinde ervoor te zorgen dat de periodieke distributienettarieven een afspiegeling blijven van de werkelijk gemaakte kosten per netgebied, kan de VREG beslissen om de endogene kosten in de historische referentieperiode bij te stellen wanneer distributienetbeheerders onderling financiële transacties uitvoeren als correctie voor historische kosten.

5.2.1.2 *Inflatie*

90. In lijn met de actualisatie van de historische sectorkosten ter bepaling van de endogene sectorinkomsten (cfr. par. 5.2.1.1.2), laat de VREG ook doorheen de reguleringsperiode het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten jaarlijks evolueren volgens de inflatie. Omdat die vooraf niet gekend is, moet bij de vaststelling van het ex-ante basisgedeelte van het volgende jaar gewerkt worden met een inschatting van de inflatie voor dat jaar. Ex-post wordt het basisgedeelte dan bepaald volgens de correcte, werkelijke inflatie. Elk nieuw ex-post basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten

vormt de berekeningsbasis voor het ex-ante en finaal ook het ex-post basisgedeelte van het daaropvolgende jaar. Per jaar en per distributienetbeheerder leidt het verschil tussen de ex-ante en ex-post waarde van het basisgedeelte volgens de verwachte en werkelijke inflatie tot een regulatorisch saldo m.b.t. herindexering endogeen budget (par. 5.3.1.3). Dit proces wordt weergegeven in Tabel 8.

Tabel 8 Schematische voorstelling wijze en timing van vaststelling van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten

Actie VREG in het jaar	Basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten voor het jaar volgens prognose (ex-ante) of werkelijke (ex-post) inflatie			
	2025	2026	2027	2028
2024	ex-ante			
2025	ex-post	→ ex-ante		
2026		→ ex-post	→ ex-ante	
2027			→ ex-post	→ ex-ante
2028				→ ex-post

Vershil budget endogene kosten distributienetbeheerder per jaar (ex-post)-(ex-ante) inflatie => regulatorisch saldo m.b.t. herindexering endogeen budget

91. De VREG wenst een actualisatie van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten volgens inflatie steeds zo dicht als mogelijk uit te voeren bij het begin van het volgende jaar. De redenering is immers dat de inflatieprognoses op kortere termijn nauwkeuriger zijn. Anderzijds moet er voldoende tijd zijn om de distributienetbeheerder toe te laten de vaststelling van het toegelaten inkomen om te zetten naar een tariefvoorstel voor periodieke distributienettarieven. Er wordt daarom steeds gerekend met de inflatie in de maand juli.

92. Als maat voor de ex-post inflatie wordt gewerkt met het nationaal indexcijfer der consumptieprijzen dat wordt gepubliceerd door de Federale Overheidsdienst Economie³⁸.

93. Als maat voor de ex-ante inflatie hanteert de VREG de, op het moment van de vaststelling van het toegelaten inkomen, laatst beschikbare prognose voor het nationaal indexcijfer der consumptieprijzen zoals gepubliceerd op de website van het Federaal Planbureau.

5.2.1.3 Stimulans tot productiviteitsverbetering o.b.v. 'frontier shift' (x" factor)

94. In randnummer 20 wordt toegelicht waarom de VREG een 'frontier shift' efficiëntieprikkel integreert. De 'frontier shift' weerspiegelt de productiviteitsverbetering die de meest efficiënte ondernemingen realiseren door toepassing van beste praktijken (technologische vooruitgang). Elke onderneming zou minstens deze efficiëntiewinst moeten kunnen realiseren.

³⁸ <http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/cijfers/economie/consumtieprijzen/>

95. De VREG gaf aan het consultancybureau Europe Economics, de opdracht om de toepassing van een 'frontier shift' stimulans in de tariefmethodologie te onderzoeken³⁹. De consultant voerde een uitgebreid en gemotiveerd onderzoek naar de ruimte voor productiviteitsverbeteringen bij de Vlaamse aardgas- en elektriciteitsdistributienetbeheerders in de reguleringsperiode 2025-2028. Tegelijk toetste hij de resultaten af met de mate waarin de tariefmethodologie, door middel van de historische kostentrend, al met 'frontier shift' rekening houdt en dit teneinde een mogelijke dubbeltelling van 'frontier shift' te vermijden.
96. Het haalbare tempo van de 'frontier shift' werd beoordeeld door het observeren van de productiviteitsgroei over volledige conjunctuurcycli in sectoren van de Belgische en Nederlandse economie waar er concurrentie is en die soortgelijke activiteiten uitvoeren als de distributienetbeheerder. Europe Economics concludeerde dat zowel de elektriciteits- als aardgasdistributienetbeheerders in de reguleringsperiode 2025-2028 in staat zouden moeten zijn om een 'frontier shift' productiviteitsverbetering van 1,1% per jaar te realiseren.
97. Europe Economics voerde ook onderzoek naar zogenaamde 'real price effects' (hierna RPE's): veranderingen in de inputprijzen van de distributienetbeheerder in reële termen, m.a.w. inputprijzen die meer of minder sterk stijgen dan de maat voor inflatie, cfr. par. 5.2.1.2 de consumptieprijsindex. Europe Economics adviseerde om eventuele RPE's te integreren in de 'frontier shift' efficiëntieprikkel, om zo te komen tot een *netto* 'frontier shift'. Europe Economics identificeerde enkel voor de loonkosten een potentiële RPE om te integreren in de *netto* 'frontier shift' en dit enkel op basis van de voorspellingen van het Federaal Planbureau over de evolutie van de reële lonen in de periode 2025-2028. Tegelijkertijd adviseerde hij de VREG om bij een beslissing over de mogelijke toepassing van deze RPE rekening te houden met een aantal bijkomende overwegingen, zoals het feit dat er geen RPE afgeleid kan worden uit recente historische gegevens (m.a.w. de evolutie van de lonen verschilde tijdens de afgelopen jaren niet significant van de maat voor inflatie) en dat de reële loongroei in het verleden vaak overschat werd door het Federaal Planbureau. Op basis van deze bijkomende overwegingen verwerkt de VREG geen RPE's in de 'frontier shift' efficiëntieprikkel. De *netto* 'frontier shift' blijft zo 1,1% per jaar voor de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders.
98. Uit zijn beoordeling van de productiviteit van de aardgasdistributienetbeheerders in de historische referentieperiode 2019-2023, waaruit bleek dat de meest efficiënte distributienetbeheerders sinds 2019 nog in efficiëntie verbeterden, leidde Europe Economics af dat de in de tariefmethodologie gehanteerde historische kostentrend (cfr. par. 5.2.1.1.2 uitgedrukt in een x-waarde) reeds voldoende 'frontier shift' bevat. Hij kon dezelfde productiviteitsverbeteringen in de historische referentieperiode echter niet waarnemen bij de elektriciteitsdistributienetbeheerders, zodat de consultant aanraadt om voor de gereguleerde activiteit elektriciteit wel de volledige waarde van de *netto* 'frontier shift' toe te passen. Aldus bedraagt de door de VREG toegepaste *netto* 'frontier shift' voor de gereguleerde activiteit elektriciteit 1,1% op jaarbasis en voor de gereguleerde activiteit aardgas 0,0% op jaarbasis. De *netto* 'frontier shift' wordt net zoals in de tariefmethodologie 2021-2024 verwerkt in het geheel van de endogene kosten, onderdeel van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten, en dit via de zogenaamde *x''*-factor.

³⁹ Indexation and Efficiency Incentives for Electricity and Natural Gas Distribution in the Regulatory Period from 2025, Europe Economics, februari 2024.

5.2.1.4 Formules

5.2.1.4.1 Inflatie

99. Zoals beschreven in par. 5.2.1.2, hanteert de VREG de consumptieprijsindex van de maand juli als maat voor de inflatie. Voor werkelijke inflatie (ex-post) is dit in formulevorm:

Formule 4

$$CPI_j = \frac{I_j}{I_{j-1}} - 1$$

Met hierin:

CPI_j De werkelijke inflatie jaar op jaar (-), door de evolutie van de nationale consumptieprijsindex van de maand juli in het jaar $j-1$ naar de maand juli in het jaar j .

I_j De werkelijke waarde van het nationaal indexcijfer der consumptieprijzen van de maand juli van het jaar j zoals gepubliceerd door de Belgische Federale Overheidsdiensten. (-)

100. Voor verwachte inflatie (ex-ante) is dit in formulevorm:

Formule 5

$$CPI_{j,v} = \frac{I_{j,v}}{I_{j-1}} - 1$$

Met hierin:

$CPI_{j,v}$ De verwachte inflatie jaar op jaar (-), door de verwachte evolutie van de nationale consumptieprijsindex van de maand juli in het jaar $j-1$ naar de maand juli in het jaar j .

$I_{j,v}$ De prognose door het Federaal Planbureau voor de waarde van het nationaal indexcijfer der consumptieprijzen van de maand juli van het jaar j , op zijn website gepubliceerd. (-)

I_{j-1} De werkelijke waarde van het nationaal indexcijfer der consumptieprijzen van de maand juli van het jaar $j-1$ zoals gepubliceerd door de Belgische Federale Overheidsdiensten. (-)

5.2.1.4.2 Ex-ante basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten 2025

101. In formulevorm worden de onderdelen van de endogene kosten die gehanteerd worden voor de bepaling van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten weergegeven volgens Formule 6 voor een bepaalde distributienetbeheerder i voor een bepaald jaar j uit de historische referentieperiode 2019-2023:

Formule 6

$$TK_{j,i} = AF_{j,i} + OK_{j,i} + KK_{j,i}$$

Met hierin:

- $TK_{j,i}$ De endogene kosten van distributienetbeheerder i voor het jaar j in de historische referentieperiode 2019-2023 die zullen meegenomen worden in de berekening door de VREG ter bepaling van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten in de reguleringsperiode 2025-2028. (EUR)
- $AF_{j,i}$ De redelijke afschrijvingen van distributienetbeheerder i op de resterende historische aanschaffingswaarde van zijn gereguleerde vaste activa in het jaar j (par. 4.2.1). (EUR)
- $OK_{j,i}$ De redelijke operationele kosten van distributienetbeheerder i in het jaar j (par. 4.2.2). (EUR)
- $KK_{j,i}$ De door de VREG vastgestelde normatieve kapitaalkostvergoeding voor distributienetbeheerder i in het jaar j gerelateerd aan activa (gereguleerde vaste activa gewaardeerd aan resterende historische aanschaffingswaarde en het nettobedrijfskapitaal) (par. 4.2.3). (EUR)

102. Het door de VREG toegelaten basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten aan een distributienetbeheerder i in het eerste jaar van de reguleringsperiode (2025) wordt berekend volgens Formule 7.

Formule 7

$$TI_{basis,2025,i} = [TK_{trend,2025} \times a_i \times (1 + CPI_{2025,v} - x^n)]$$

Met hierin:

- $TI_{basis,2025,i}$ Het door de VREG toegelaten basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten voor distributienetbeheerder i in het jaar 2025. (EUR)
- $TK_{trend,2025}$ De extrapolatie naar 2025 door lineaire regressie van de, voor inflatie naar 2024 geactualiseerde, redelijke endogene sectorkosten in de jaren 2019-2023. De berekening wordt verduidelijkt in volgende Formule 8. (EUR)

Formule 8

$$TK_{trend,j} = TREND(SK_{2019} \dots SK_{2023}; 2019 \dots 2023; j)$$

Met hierin:

$TREND$ (y-waarden; x-waarden; nieuwe x-waarde):

De functie die voor de 'nieuwe x-waarde' de overeenstemmende y-waarde oplevert volgens de lineaire trend berekend met de kleinste-kwadratenmethode toegepast op de gegeven set 'y-waarden' en 'x-waarden'.

- j Een jaar uit de reguleringsperiode 2025-2028. In het geval van $TK_{trend,2025}$ is j gelijk aan 2025.

SK_n De redelijke historische endogene sectorkosten van het afgelopen jaar n , gelegen in de historische referentieperiode 2019-2023, bepaald volgens de volgende berekening (EUR):

Formule 9

$$SK_n = \left(\sum_{\forall dnb\ i} (TK_{act,n,i}^{\square}) \right) - Fl_n$$

Met hierin:

$TK_{act,n,i}$ De endogene kosten van distributienetbeheerder i voor het jaar n , onderdeel van de historische referentieperiode 2019-2023, geactualiseerd volgens waargenomen inflatie naar waarde in het jaar 2024, bepaald volgens de volgende berekening (EUR):

Formule 10

$$TK_{act,n,i}^{\square} = TK_{n,i} \times \frac{I_{2024}}{I_n}$$

Met hierin:

$TK_{n,i}$ De endogene kosten van distributienetbeheerder i voor het jaar n (uit 2019-2023) samengesteld volgens Formule 6. (EUR)

I_{2024} Het werkelijk indexcijfer der consumptieprijzen van juli in het jaar 2024. (-)

I_n Het werkelijk indexcijfer der consumptieprijzen van juli in het jaar n (uit 2019-2023). (-)

Fl_n De correctie op de endogene sectorkosten van het jaar n in de historische referentieperiode 2019-2023 voor de vanaf 2025 inefficiënt geworden endogene kosten, door de opgelegde besparingsstimulans n.a.v. de fusie tussen de werkmaatschappijen in de periode 2019-2024 (zie par. 5.2.1.1.3).

a_i Het aandeel van distributienetbeheerder i in de toegelaten sectorinkomsten voor endogene kosten, gelijk aan zijn aandeel in de redelijke geactualiseerde endogene sectorkosten in de historische referentieperiode 2019-2023. (-):

Formule 11

$$a_i = \frac{\sum_{n=2019}^{2023} (TK_{act,n,i})}{\sum_{\forall dnbi} \left(\sum_{n=2019}^{2023} (TK_{act,n,i}) \right)}$$

Met hierin:

$TK_{act,n,i}$ Zoals hierboven in Formule 10. (EUR)

$CPI_{2025,v}$ De verwachte inflatie jaar op jaar (-), door de verwachte evolutie van de nationale consumptieprijsindex van de maand juli in het jaar 2024 naar de maand juli in het jaar 2025 (volgens Formule 5). (-)

x'' De x'' -waarde die ervoor zorgt dat het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten jaarlijks evolueert volgens de productiviteitsverbeteringen die verwacht kunnen worden bij de distributienetbeheerder indien zij maximaal efficiënt werken, nl. volgens de netto 'frontier shift' (zie par. 5.2.1.4.5). (-)

5.2.1.4.3 Ex-ante basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten 2026, 2027 en 2028.

103. Voor het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten van een distributienetbeheerder voor de jaren 2026, 2027 en 2028 is de berekening als volgt:

Formule 12

$$TI_{basis,j,i} = TI_{basis,j-1,i,ex-post} \times (1 + CPI_{j,v} - x - x'')$$

Met hierin:

j Een jaar gelijk aan 2026, 2027 of 2028.

$TI_{basis,j,i}$ Het door de VREG toegelaten ex-ante basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten voor distributienetbeheerder i m.b.t. het jaar j . (EUR)

$TI_{basis,j-1,i,ex-post}$ Het door de VREG toegelaten ex-post basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten voor distributienetbeheerder i m.b.t. het jaar j (zie par. 5.2.1.4.6 en 5.2.1.4.7). (EUR)

$CPI_{j,v}$ De verwachte inflatie jaar op jaar (-), door de verwachte evolutie van de nationale consumptieprijsindex van de maand juli in het jaar $j-1$ naar de maand juli in het jaar j (volgens Formule 5). (-)

x De x -waarde die de lineaire kostentrend in de historische referentieperiode 2019-2023 weergeeft (zie par. 5.2.1.4.4). (-)

x'' De x'' -waarde die ervoor zorgt dat het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten jaarlijks evolueert volgens de netto 'frontier shift' (zie par. 5.2.1.4.5). (-)

5.2.1.4.4 X-waarde

104. De x-waarde weerspiegelt de waargenomen jaarlijkse evolutie van de redelijke endogene sectorkosten in de historische referentieperiode 2019-2023, geactualiseerd volgens waargenomen inflatie naar waarde in het jaar 2024 (zie par. 5.2.1.1). De extrapolatie door lineaire regressie van de sectorkosten naar sectorinkomsten wordt omgezet in een constante jaarlijkse procentuele evolutie van inkomsten tussen 2025 en 2028 met de factor $(1-x)$. Voor de reguleringsperiode 2025-2028 wordt de x-waarde dan als volgt berekend:

Formule 13

$$x = 1 - \sqrt[3]{\frac{TK_{trend,2028}}{TK_{trend,2025}}}$$

Met hierin:

x De x-waarde van toepassing in Formule 12, zonder afronding op decimalen.

$TK_{trend,j}$ Met j gelijk aan 2025 of 2028, volgens de berekening in Formule 8.

5.2.1.4.5 X'' waarde

105. Volgens par. 5.2.1.3 is de waarde van de netto 'frontier shift' stimulans in de reguleringsperiode 2025-2028:

elektriciteit: $x'' = 0,011$.

aardgas: $x'' = 0,000$.

5.2.1.4.6 Ex-post basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten 2025

106. Voor het jaar 2025 omvat de berekening van de ex-post-waarde van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten de actualisatie van de ex-ante-waarde aan werkelijke inflatie.

Formule 14

$$TI_{basis,2025,i,ex-post} = [TK_{trend,2025} \times a_i \times (1 + CPI_{2025} - x'')]$$

Het verschil met Formule 7 voor $TI_{basis,2025,i}$ is dat de ex-post waarde $TI_{basis,2025,i,ex-post}$ wordt berekend met de werkelijke CPI_{2025} (volgens Formule 4) i.p.v. de verwachte inflatie $CPI_{2025,v}$ (volgens Formule 5).

5.2.1.4.7 Ex-post basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten 2026, 2027 en 2028

107. Voor de jaren 2026, 2027 en 2028 wordt het ex-post basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten telkens en opeenvolgend, analoog als voor de ex-ante waarde in Formule 12, afgeleid uit het ex-post basisgedeelte van het inkomen voor endogene

kosten van het vorige jaar, rekening houdende met de werkelijke inflatie (zie ook Tabel 8). De ex-post waarde voor het jaar 2025 $TI_{basis,2025,i,ex-post}$ is daarbij volgens Formule 14.

Formule 15

$$TI_{basis,j,i,ex-post} = TI_{basis,j-1,i,ex-post} \times (1 + CPI_j - x - x'')$$

Met hierin:

CPI_j	De werkelijke inflatie jaar op jaar volgens Formule 4. (-)
x	De x -waarde volgens Formule 13, zonder afronding op decimalen. (-)
x''	De x'' -waarde volgens par. 5.2.1.4.5. (-)

5.2.1.5 Werkwijze bij wijziging van historische kostentrend tijdens de reguleringsperiode

108. Zoals beschreven in par. 5.4 van bijlage 2 van de tariefmethodologie, zal de VREG de gewogen gemiddelde kapitaalkost gedurende de reguleringsperiode 2025-2028 jaarlijks bijwerken. Aldus zullen de door de VREG vastgestelde kapitaalkostvergoeding $KK_{i,j}$ en endogene kosten $TK_{i,j}$ van elke distributienetbeheerder i voor elk jaar j van de historische referentieperiode 2019-2023 (zie Formule 6) jaarlijks wijzigen.
109. Bij de jaarlijkse wijziging van de historische kostentrend o.w.v. de jaarlijkse bijwerking van de gewogen gemiddelde kapitaalkost blijft de berekeningswijze van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten dezelfde. De herrekende kapitaalkostvergoeding $KK_{i,j}$ wordt opgenomen in Formule 6, waarna alle andere formules van par. 5.2.1.4 opnieuw toegepast worden ter berekening van de ex-ante en ex-post basisgedeeltes van de toegelaten inkomens voor endogene kosten. Het ex-ante basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten voor het jaar 2026, 2027 of 2028 wordt cfr. Formule 12 bijgevolg afgeleid van het *herrekende* ex-post basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten van het voorgaande jaar $j-1$. Dat laatste wijkt af van het *werkelijke* ex-post basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten van het voorgaande jaar $j-1$ dat gebruikt werd voor de omzetting naar een tariefvoorstel voor periodieke distributienettarieven voor het voorgaande jaar $j-1$ (par. 6) enerzijds en ter bepaling van het regulatorisch saldo voor herindexering voor het voorgaande jaar $j-1$ (par. 5.3.1.3) anderzijds. Het *werkelijke* ex-post toegelaten inkomen van het voorgaande jaar $j-1$ wordt namelijk berekend o.b.v. de historische kostentrend van dat voorgaande jaar $j-1$ zelf, inclusief de gewogen gemiddelde kapitaalkost van toepassing voor dat voorgaande jaar $j-1$.
110. De historische kostentrend kan ook o.w.v. andere redenen dan de bijwerking van de gewogen gemiddelde kapitaalkost gedurende de reguleringsperiode door de VREG gewijzigd worden. De VREG kan bijvoorbeeld een wijziging overwegen wanneer een voorheen decretaal opgelegde taak, waaruit endogene kosten vloeien, niet langer opgelegd wordt aan de distributienetbeheerder, om ervoor te zorgen dat er geen toegelaten inkomen voorzien wordt vanuit de periodieke distributienettarieven voor kosten die de distributienetbeheerder niet langer dient te maken. De VREG kan ook een wijziging overwegen in het kader van een fusie of splitsing van de distributienetbeheerder (cfr. bijlage 3 van de tariefmethodologie). Bij wijziging van de historische kostentrend o.w.v. een andere reden dan de bijwerking van de gewogen gemiddelde kapitaalkost blijft de hierboven beschreven werkwijze van toepassing.

5.2.2 Kosten van herwaarderingsmeerwaarden

111. Een significant deel van de gereguleerde vaste activa van de distributienetbeheerder wordt in de boekhouding gewaardeerd inclusief een herwaarderingsmeerwaarde. De creatie van herwaarderingsmeerwaarden werd vroeger toegelaten of opgelegd onder de tarifaire regelgeving.⁴⁰
112. Cfr. par. 8.3 worden de resterende herwaarderingsmeerwaarden volgens een vast jaarlijks percentage van 2% van de oorspronkelijke waarde afgeboekt. Bovendien wordt, eveneens cfr. par. 8.3, regulatorisch geen rekening gehouden met de boeking door de distributienetbeheerder van eventuele nieuwe herwaarderingsmeerwaarden. Hierdoor zullen de herwaarderingsmeerwaarden op termijn volledig afgeboekt zijn. Het wegvallen van die afboekingen is dan niet het resultaat van een efficiëntiewinst waardoor het niet zinvol is om deze afboekingen op te nemen in de endogene sectorkosten in de historische referentieperiode.
113. Een herwaarderingsmeerwaarde houdt aldus verband met een specifiek gereguleerd vast actief op de balans van de distributienetbeheerder. Om die reden is de VREG van oordeel dat zodra een gereguleerd vast actief, waaraan een herwaarderingsmeerwaarde is verbonden, buiten dienst wordt gesteld, ook de resterende boekwaarde van deze herwaarderingsmeerwaarde uit de gereguleerde vaste activa van de distributienetbeheerder moet geweerd worden. Dit zowel voor buitendienststellingen n.a.v. slopen, verkopen of i.h.k.v. structuurwijzigingen van de distributienetbeheerder. Het weren van de herwaarderingsmeerwaarden voor buiten dienst gestelde gereguleerde vaste activa heeft echter geen directe impact op het resultaat van de distributienetbeheerder. De kost van de ermee samenvallende afboeking van het gereguleerd vast actief gewaardeerd aan resterende historische aanschaffingswaarde heeft nog wel een effect op het resultaat van de distributienetbeheerder en is cfr. par. 4.2.2 onderdeel van de endogene kosten.
114. De vergoeding van de kapitaalkosten voor herwaarderingsmeerwaarden wordt in detail in par. 6.1 van de bijlage 2 van de tariefmethodologie besproken. Gezien het specifieke vergoedingsmechanisme is het niet zinvol om deze kapitaalkosten op te nemen in de endogene sectorkosten in de historische referentieperiode. Ook deze vergoeding wordt aldus via de aanvullende endogene term voor kosten van herwaarderingsmeerwaarden afgezonderd.
115. Samenvattend kan de aanvullende endogene term voor kosten van herwaarderingsmeerwaarden, $HWMW_{j,i}$ in Formule 3, in formulevorm als volgt neergeschreven worden:

Formule 16

$$HWMW_{j,i} = A_{HWMW,j,i} + KK_{HWMW,j,i}$$

Met hierin:

j Een jaar van de reguleringsperiode 2025-2028.

i Distributienetbeheerder i .

⁴⁰ In par. 6.1.1 van de bijlage 2 van de tariefmethodologie wordt het ontstaan van deze meerwaarden (historisch en iRAB) besproken.

- $HWMW_{j,i}$ De ex-ante aanvullende endogene term voor kosten van herwaarderingsmeerwaarden van distributienetbeheerder i in jaar j , onderdeel van het toegelaten inkomen van de distributienetbeheerder voor endogene kosten (Formule 3). (EUR)
- $A_{HWMW,j,i}$ Het ex-ante budget voor de jaarlijkse afboekingen van de resterende herwaarderingsmeerwaarden à rato van 2% van de oorspronkelijke waarde voor distributienetbeheerder i in het jaar j . (EUR)
- $KK_{HWMW,j,i}$ De ex-ante kapitaalkostvergoeding voor distributienetbeheerder i voor de herwaarderingsmeerwaarden in de gereguleerde vaste activa voor het jaar j (zie par. 6.1 van de bijlage 2 van de tariefmethodologie). (EUR)

5.2.3 Correctie voor vennootschapsbelasting

116. Het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten bevat cfr. Formule 6 een normatieve vergoeding voor de kapitaalkosten van de distributienetbeheerder. Zoals beschreven in par. 5.3.2 van de bijlage 2 van de tariefmethodologie wordt in de bepaling van de normatieve kapitaalkostvergoeding rekening gehouden met het nominale tarief van vennootschapsbelasting.
117. Een distributienetbeheerder wordt echter geconfronteerd met specifieke kosten die fiscaal niet aanvaard worden in de bepaling van de hoogte van de vennootschapsbelasting. Cfr. par. 4.2.2 maken de kosten van vennootschapsbelasting op de specifieke – door de VREG als redelijk beoordeelde – endogene kosten, maar die in de berekening van de vennootschapsbelasting als verworpen uitgaven worden behandeld, eveneens onderdeel uit van het basisgedeelte van de endogene kosten. Verder voorziet de VREG in een aanvullende endogene term inzake de correctie voor vennootschapsbelasting voor specifieke boekhoudkundige kosten die in de tariefmethodologie als aanvullende endogene term of exogene kost worden behandeld, en tegelijk fiscaal niet aanvaard worden in de bepaling van de hoogte van de vennootschapsbelasting:
- De afboekingen van herwaarderingsmeerwaarden zijn fiscaal niet aftrekbaar en werken bijgevolg belastingverhogend. (par. 5.2.3.1);
 - De kosten inzake de heffing volgens het Decreet houdende het Grootchalig Referentiebestand zijn fiscaal niet aftrekbaar en werken bijgevolg belastingverhogend. (par. 5.2.3.2).

De som van beide omvat de ex-ante correctie, $VNB_{j,i}$ in Formule 3, dewelke onderdeel uitmaakt van het geheel van het toegelaten inkomen voor endogene kosten. De correctie is initieel een inschatting ex-ante en is pas definitief gekend ex-post, waardoor cfr. par. 5.3.1.4 een regulatorisch saldo zal ontstaan.

5.2.3.1 Afboekingen van herwaarderingsmeerwaarden

118. De jaarlijkse afboekingen van herwaarderingsmeerwaarden worden cfr. par. 5.2.2 behandeld onder de vorm van een aanvullende endogene term, maar zijn fiscaal niet aftrekbaar. Dit verhoogt de door de distributienetbeheerder verschuldigde belastingen t.o.v. de situatie waarbij enkel rekening wordt gehouden met het nominale tarief van de vennootschapsbelasting. Bijgevolg voorziet de VREG in een ex-ante correctie op het toegelaten inkomen voor de endogene kosten voor distributienetbeheerder i in jaar j :

Formule 17

$$C_{A,j,i} = \frac{A_{j,i} \times T}{1-T}$$

Met hierin:

$C_{A,j,i}$	<i>De opwaartse correctie van het toegelaten inkomen voor endogene kosten van distributienetbeheerder i voor kalenderjaar j ter compensatie van de verhoogde vennootschapsbelasting t.g.v. de fiscaal niet-aftekbare jaarlijkse afboekingen op de herwaarderingsmeerwaarden. (EUR)</i>
$A_{j,i}$	<i>De ex-ante verwachte jaarlijkse afboekingen op de herwaarderingsmeerwaarden door distributienetbeheerder i in jaar j. (EUR)</i>
T	<i>Het nominale tarief van de vennootschapsbelasting in jaar j.</i>

5.2.3.2 Kosten inzake de heffing volgens het Decreet houdende het Grootschalig Referentiebestand

119. De kosten inzake de heffing volgens het Decreet houdende het Grootschalig Referentiebestand worden cfr. par. 4.3 behandeld als exogene kosten, maar zijn fiscaal niet aftrekbaar. Dit verhoogt de door de distributienetbeheerder verschuldigde belastingen t.o.v. de situatie waarbij enkel rekening wordt gehouden met het nominale tarief van de vennootschapsbelasting. Bijgevolg voorziet de VREG in een ex-ante correctie op het toegelaten inkomen voor de endogene kosten voor distributienetbeheerder *i* in jaar *j*:

Formule 18

$$C_{H,j,i} = \frac{H_{j,i} \times T}{1-T}$$

Met hierin:

$C_{H,j,i}$	<i>De opwaartse correctie van het toegelaten inkomen voor endogene kosten van distributienetbeheerder i voor kalenderjaar j ter compensatie van de verhoogde vennootschapsbelasting t.g.v. de fiscaal niet-aftekbare kosten inzake de heffing volgens het Decreet houdende het Grootschalig Referentiebestand. (EUR)</i>
$H_{j,i}$	<i>De ex-ante verwachte kosten inzake de heffing volgens het Decreet houdende het Grootschalig Referentiebestand door distributienetbeheerder i in jaar j. (EUR)</i>
T	<i>Het nominale tarief van de vennootschapsbelasting in jaar j.</i>

5.2.4 Kwaliteitsprikkel (Q-factor)

120. De kwaliteitsprikkel $Q_{j,i}$ in Formule 3 omvat een aanpassing van het toegelaten inkomen voor endogene kosten van de distributienetbeheerder op basis van de kwaliteit van zijn dienstverlening in de reguleringsperiode 2025-2028. De kwaliteitsprikkel of Q-factor heeft tot doel om, naast de algemene efficiëntieprikkels, ook de kwaliteit van de dienstverlening in de

reguleringsperiode 2025-2028 op peil te houden en waar mogelijk te verbeteren.

121. De kwaliteit van de dienstverlening door de distributienetbeheerder wordt opgevolgd aan de hand van kwaliteitsindicatoren. In de reguleringsperiode 2025-2028 worden de prestaties voor zes kwaliteitsindicatoren ook financieel gestimuleerd. Tabel 9 geeft een overzicht. Deze indicatoren gelden zowel voor de gereguleerde activiteit elektriciteit als de gereguleerde activiteit aardgas.

Tabel 9 Overzicht van de kwaliteitsindicatoren met financiële stimulans in de reguleringsperiode 2025-2028

Kwaliteitsindicator	Elektriciteit	Aardgas
Netbeheer		
Frequentie en duur van onderbrekingen	X	X
Tijdige offertering en realisatie van aansluitingen	X	X
Databeheer		
Volledige en tijdige communicatie van meetgegevens	X	X
Vermijden en tijdig oplossen van geblokkeerde toegangspunten	X	X
Klantenbeheer		
Klantentevredenheid	X	X
Algemeen beleid		
Innovatieve projecten met het oog op de energietransitie	X	X

122. De berekening van de Q-factor en de concrete invulling van de zes kwaliteitsindicatoren wordt toegelicht in bijlage 9 van de tariefmethodologie (par. 10.9).

123. De kwaliteitsprikkel, zoals vastgesteld in bijlage 9 van de tariefmethodologie, vervangt de zero-sum kwaliteitsprikkel (q_i) en de specifieke financiële stimuli ($BM_{j,i}$) vervat in de tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2021-2024. In het geval dat de VREG voor de elektriciteitsdistributienetbeheerder nog ex-post verrekeningen van financiële stimuli ($BM_{\text{ex-post},j,i}$) vaststelt cfr. de bepalingen in par. 5.5.4.3 van de tariefmethodologie 2021-2024 en de bepalingen in bijlage 11 van de tariefmethodologie 2021-2024, dan worden deze ex-post verrekeningen in principe via de Q-factor ($Q_{2025,i}$) in het toegelaten inkomen voor endogene kosten van de elektriciteitsdistributienetbeheerder voor het jaar 2025 opgenomen.

5.2.5 Voorschotten en terugnames van voorschotten

124. Een distributienetbeheerder zal tijdens een reguleringsperiode geconfronteerd worden met meer of minder endogene kosten naargelang er bijkomende of uitdovende operaties en investeringen zijn. In het mechanisme van de tariefmethodologie wordt een stabiele inkomstentrend voorzien gedurende de reguleringsperiode. De tariefmethodologie bevat

bovendien een vorm van nacalculatie over reguleringsperiodes, maar in het geval van grote schokken in kosten kan het voor een distributienetbeheerder moeilijk zijn om op de recuperatie van kosten via de nacalculatie te wachten. De tariefmethodologie geeft daarom aan de VREG de mogelijkheid om op gemotiveerde wijze aan het toegelaten inkomen inzake endogene kosten van de distributienetbeheerder voorschotten op de toekomstige endogene inkomsten toe te voegen. De toekenning van deze voorschotten kan echter enkel onder duidelijke en strikte voorwaarden (par. 5.2.5.1) plaatsvinden. De VREG wenst namelijk het evenwicht te bewaren tussen enerzijds de distributienetbeheerder de nodige financiële stabiliteit te kunnen bieden en anderzijds de periodieke distributienettarieven op termijn zo stabiel mogelijk te laten evolueren.

125. De aanvraag van een voorschot gebeurt in principe op initiatief van de distributienetbeheerder waarbij hij de VREG in zijn aanvraagdossier minstens beschikking geeft over de informatie cfr. par. 5.2.5.2, waarna de VREG deze aanvraag beoordeelt cfr. de bepalingen in par. 5.2.5.3.
126. De VREG kan ook zelf tot de beoordeling komen en dus op eigen initiatief het toegelaten inkomen van de distributienetbeheerder bijsturen. De VREG brengt de distributienetbeheerder hiervan op gemotiveerde wijze op de hoogte en dit in principe ten laatste op 1 september van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop de bijsturing wordt toegepast.
127. Een voorschot $V_{j,i}$ in Formule 3 kan enkel betrekking hebben op een bijsturing van het toegelaten inkomen inzake endogene kosten voor het daaropvolgende jaar.
128. In de jaarlijkse ex-post rapportering inzake endogene kosten (par. 9.1) voor het jaar waarin ook een voorschot afzonderlijk aan het toegelaten inkomen inzake endogene kosten werd toegevoegd, rapporteert de distributienetbeheerder cfr. bijlage 6 van de tariefmethodologie afzonderlijk over de werkelijke kosten van de dossiers waarvoor het voorschot was bedoeld.

5.2.5.1 Voorwaarden toekenning voorschot

129. De toekenning van een voorschot kan enkel gebeuren indien cumulatief wordt voldaan aan volgende voorwaarden:
 - Vanuit het oogpunt van administratieve efficiëntie is een voorschotaanvraag opgebouwd uit dossiers die maximaal gegroepeerd zijn naar hun aard.
 - Elk dossier moet, gegroepeerd naar haar aard, voldoende significant en redelijk zijn.
 - De hoogte van het jaarlijks bedrag van het voorschot is maximaal gelijk aan 5% van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen inzake endogene kosten voor het jaar 2025.
 - De hoogte van de voorschotaanvraag wordt door de distributienetbeheerder tevens verantwoord rekening houdende met een gedocumenteerd voorstel tot – eventueel gespreide – terugname van het aangevraagde voorschot in de erop volgende reguleringsperiode (cfr. par. 5.2.5.4.2). Daarbij houdt de distributienetbeheerder in zijn voorstel ook rekening met de (gespreide) terugname van eventueel eerder toegekende voorschotten. De documentatie van

de distributienetbeheerder is bij voorkeur gebaseerd op de conclusies die kunnen afgeleid worden uit een actueel rekenmodel dat de financiering van de distributienetbeheerder beschouwt.

- De voorschotaanvraag heeft enkel betrekking op de endogene kosten die in de tariefmethodologie als operationele kosten en/of afschrijvingen van de resterende historische aanschaffingswaarde van de relevante gereguleerde materiële vaste activa worden beschouwd. Daarbij worden volgende berekeningsregels gerespecteerd:
 - De operationele kosten omvatten alle exploitatiekosten, -baten en -opbrengsten die worden gemaakt voor het opzetten en/of exploiteren van het betreffende dossier;
 - De afschrijvingen worden berekend rekening houdende met de bepalingen in par. 8.3.

Aangezien het bedrag van het voorschot als financieringsbron voor de distributienetbeheerder dient, kan een gewogen gemiddelde kapitaalkostvergoeding op de resterende historische aanschaffingswaarde van de relevante gereguleerde materiële vaste activa geen onderdeel van een voorschotaanvraag uitmaken.

- Een aanvraag tot voorschot moet betrekking hebben op:
 - Een dossier ten gevolge van veranderingen in de wetgeving, of;
 - Een dossier gerelateerd aan het proactieve investeringsbeleid van de distributienetbeheerder voor elektriciteit.

Onder de term 'dossier' worden zowel investeringsdossiers, flexibiliteitsdossiers als overige operationele dossiers begrepen.

- Indien via het voorschot een positieve bijsturing van het toegelaten inkomen wordt gevraagd, dient te worden aangetoond dat de endogene kosten voor het betreffende dossier bijkomend zijn ten opzichte van de endogene kosten vervat in de historische referentieperiode voor de bepaling van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen inzake endogene kosten voor de reguleringsperiode 2025-2028. Indien via het voorschot echter een negatieve bijsturing van het toegelaten inkomen wordt gevraagd, dient bijkomend te worden aangetoond dat de gerealiseerde kostenbesparingen duurzaam zijn.
- Voor de berekening van de verschillende onderdelen van het voorschot wordt maximaal gebruik gemaakt van werkelijke eenheidsprijzen en/of kosten. In het geval verdeelsleutels worden toegepast teneinde de endogene kosten voor het betreffende dossier toe te wijzen aan verschillende activiteiten van de distributienetbeheerder, moet de gehanteerde verdeelsleutel worden gemotiveerd en haar consistente toepassing worden gegarandeerd.

5.2.5.2 *Aanvraagdossier door de distributienetbeheerder*

130. Onverminderd de bepalingen van deze tariefmethodologie, kan de VREG na overleg met de distributienetbeheerder een rapporteringsmethode opleggen hetgeen de VREG toelaat om op een gestandaardiseerde wijze inzicht te krijgen in de details van een voorschotaanvraag, inclusief de bijkomende toelichtingen en analyses vanuit de distributienetbeheerder.

131. In afwezigheid van een gestandaardiseerde rapporteringsmethode bevat de voorschotaanvraag van de distributienetbeheerder minstens volgende informatie:

- De motivatie voor de dossiers;
- Documentatie van het interne besluitvormingsproces tot goedkeuring van de dossiers;
- De nodige details teneinde aan te tonen dat de dossiers voldoen aan elk van de voorwaarden zoals opgenomen in par. 5.2.5.1;
- De gehanteerde assumpties en methoden om de kosten, baten en opbrengsten te berekenen;
- De eventuele investeringen worden opgesplitst cfr. de opsplitsing in tabel T5A (elektriciteit) resp. T5B (gas) in bijlage 5 van de tariefmethodologie. De investeringsbedragen worden daarbij minstens opgesplitst in:
 - Materiaalkosten;
 - Personeelskosten;
 - Aannemerskosten;
 - Overige kosten;
 - Tussenkomensten derden;
 - Subsidies;
 - Overige opbrengsten;
 - Opsplitsing van de verschillende toeslagen;
 - Overhead.

De opsplitsing biedt tevens inzicht in de verwachte afschrijvingen voor het betreffende boekjaar.

- De operationele kosten worden minstens opgesplitst per functiegebied zoals vervat in het kostentoerekeningsmodel van de distributienetbeheerder en zijn werkmaatschappij;
- Toelichting en onderbouwende documentatie voor de relevante eenheidsprijzen en volumes die voor elk van de kostenposten in de dossiers zijn vervat. Bijkomend toont de distributienetbeheerder het redelijk karakter van de relevante eenheidsprijzen aan door middel van relevante historische kosten, historische eenheidsprijzen of contractuele bepalingen;
- De details en beschrijving van de afweging cfr. art. 4.1.19, §1, 4° van het Energiedecreet waarbij wordt geëvalueerd in welke mate de aankoop van flexibiliteitsdiensten een alternatieve oplossing is voor een netinvestering⁴¹;
- Voor de dossiers gerelateerd aan het proactieve investeringsbeleid van de elektriciteitsdistributienetbeheerder licht de distributienetbeheerder in het geval van een investeringsdossier toe:
 - Welke randvoorwaarden in beschouwing werden genomen vooraleer tot de betreffende investering werd beslist;

⁴¹ Enkel relevant voor de gereguleerde activiteit elektriciteit.

- Hoe de synergie-opportunities maximaal werden onderzocht;
- Hoe het dossier in verband kan gebracht worden met het door de VREG laatst beoordeelde investeringsplan.

132. De distributienetbeheerder dient het aanvraagdossier cfr. par. 9.1 ten laatste op 15 juni van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de bijsturing van het toegelaten inkomen inzake endogene kosten wordt gevraagd bij de VREG in⁴².

5.2.5.3 Beoordeling VREG

133. De VREG beoordeelt de relevantie van dossiers, vervat in de voorschotaanvraag door de distributienetbeheerder, rekening houdende met volgende criteria:

- De kwaliteit en volledigheid van het aanvraagdossier cfr. de voorwaarden en minimale informatie die respectievelijk in par. 5.2.5.1 en par. 5.2.5.2 worden voorgeschreven. Voor de beoordeling van de voorwaarde inzake significantie en redelijkheid zal de VREG zich o.a. baseren op:
 - De verhouding van de gevraagde bijsturing t.o.v. het basisgedeelte van het toegelaten inkomen inzake endogene kosten van de distributienetbeheerder voor het jaar 2025, waarbij de drempel van 1% door de VREG als referentie wordt gehanteerd;
 - De financieringsbehoeften van de distributienetbeheerder;
 - De mate van zekerheid dat de inkomsten uit een voorschot daadwerkelijk zullen worden aangewend ter compensatie van kosten;
- De coherentie van het aanvraagdossier met de eerdere beslissingen door de VREG;
- De redelijkheid van de assumpties en methoden om het bedrag van het voorschot te bepalen.

134. De VREG kan enkel een voorschot toekennen voor de door de distributienetbeheerder ingediende dossiers die door hem kwalitatief en volledig konden beoordeeld worden en cfr. randnummer 133 als relevant worden beoordeeld.

135. Bijkomend kan de VREG enkel een voorschot toekennen voor de door de distributienetbeheerder ingediende dossiers in het geval er voldoende zekerheid is over de financieringsbehoeften van de distributienetbeheerder.

5.2.5.4 Terugname voorschot

136. Voor de terugname van het toegekende voorschot $TV_{j,i}$ in Formule 3 maakt de VREG een onderscheid tussen:

- De terugname van het verschil tussen het toegekende voorschot en de werkelijke kosten van de dossiers waarvoor het voorschot werd toegekend, en dit in het geval dat het toegekende voorschot groter was dan de werkelijke kosten;
- De (gespreide) terugname van het resterende gedeelte van het toegekende voorschot.

⁴² Met uitzondering van het eerste jaar van de reguleringsperiode 2025-2028, waarvoor de eventuele voorschotaanvraag ten laatste op 1 augustus 2024 bij de VREG moet ingediend worden.

5.2.5.4.1 Terugname overschot inzake het toegekende voorschot

137. De jaarlijkse rapportering over de werkelijke kosten cfr. randnummer 128 laat de VREG toe om af te leiden in hoeverre het toegekende voorschot voor een specifiek jaar afwijkt van de werkelijke kosten van de betreffende dossiers voor het desbetreffende jaar. Ingeval het toegekende voorschot groter was dan de werkelijke kosten wordt het verschil integraal teruggenomen in het toegelaten inkomen inzake endogene kosten voor het jaar volgend op de rapportering waarvan sprake.
138. In het geval dat een distributienetbeheerder een overschot op het toegekende voorschot realiseert, kan dit overschot door hem worden aangewend voor de financiering van overige dossiers. Zonder dergelijk overschot had de distributienetbeheerder voor de financiering van deze overige dossiers financiering op de externe kapitaalmarkt moeten aantrekken. Om die reden is het gepast om bij de integrale terugname van het positieve verschil tussen het toegekende voorschot voor een specifiek jaar en de werkelijke kosten voor het desbetreffende jaar een kapitaalkostvergoeding in rekening te brengen. De VREG stelt deze kapitaalkostvergoeding gelijk aan de normatieve kost van nieuwe schulden, berekend volgens de bepalingen in par. 5.4.2 in de bijlage 2 van de tariefmethodologie, voor het jaar waarin ook het betreffende voorschot afzonderlijk aan het toegelaten inkomen inzake endogene kosten werd toegevoegd.
139. De integrale terugname van het positieve verschil tussen het toegekende voorschot en de werkelijke kosten van de dossiers waarvoor het voorschot was bedoeld ($TV_overschot_{j+2,i}$), is onderdeel van de terugname van het voorschot $TV_{j,i}$ in Formule 3.
140. Formule 19 toont de integrale terugname in het jaar $j+2$ van een gedeelte van het voorschot $V_{j,i}$ gegeven aan een distributienetbeheerder i via zijn toegelaten inkomen voor endogene kosten van het jaar j , en dit enkel in het geval dat het toegekende voorschot voor het jaar j groter was dan de werkelijke kosten voor het desbetreffende jaar j van de dossiers waarvoor het voorschot werd toegekend:

Formule 19

$$TV_overschot_{j+2,i} = (V_{j,i} - WK_{j,i}) \times (1 + k_{nieuw,j})$$

Met hierin:

- j *Het jaar j waarin het voorschot werd opgenomen in het toegelaten inkomen voor endogene kosten van de distributienetbeheerder i .*
- $TV_overschot_{j+2,i}$ *De integrale terugname van het positieve verschil tussen het voorschot $V_{j,i}$ en de werkelijke kosten $WK_{j,i}$ voor distributienetbeheerder i via zijn toegelaten inkomen voor endogene kosten van het jaar $j+2$, onderdeel van de terugname van het voorschot $TV_{j,i}$ in Formule 3. Positieve waarde indien afhouding van het inkomen voor het jaar $j+2$ negatieve waarde indien toevoeging aan het inkomen voor het jaar $j+2$. Gelijk aan nul indien het verschil tussen het voorschot $V_{j,i}$ en de werkelijke kosten $WK_{j,i}$ negatief is. (EUR)*
- $V_{j,i}$ *Het voorschot toegekend door de VREG aan distributienetbeheerder i voor zijn toegelaten inkomen voor endogene kosten in jaar j , zoals gehanteerd in Formule 3. (EUR)*

$WK_{j,i}$ De werkelijke kosten in jaar j van de dossiers waarvoor het voorschot door de VREG werd toegekend aan distributienetbeheerder i . (EUR)

$k_{nieuw,j}$ De normatieve kapitaalkost van nieuwe financiële schulden voor het jaar j in de reguleringsperiode 2025-2028, berekend volgens de bepalingen in par. 5.4.2 in bijlage 2 van de tariefmethodologie. (%)

5.2.5.4.2 (Gespreide) terugname van het resterende gedeelte van het voorschot

141. Het resterende gedeelte van een toegekend voorschot⁴³ wordt in principe in de erop volgende reguleringsperiode teruggenomen. De VREG stelt de terugname van een voorschot en haar tijdstippen initieel vast op het moment van de toekenning van het voorschot. Bij de vaststelling van de tijdstippen houdt de VREG tevens rekening met de (gespreide) terugname van eventueel eerder toegekende voorschotten. In het geval van een integrale terugname van het positieve verschil tussen het toegekend voorschot en de werkelijke kosten van de dossiers waarvoor het voorschot was bedoeld (par. 5.2.5.4.1), kan de VREG op het moment van de vaststelling van het toegelaten inkomen voor endogene kosten voor het jaar van deze integrale terugname, de initiële vaststelling van de tijdstippen inzake de terugname van het resterende gedeelte heroverwegen. De VREG houdt zich het recht voor om zijn eerdere beslissing(en) inzake de terugname van de voorschotten en de tijdstippen daarvan op elk moment gemotiveerd te heroverwegen.

142. De (gespreide) terugname van het resterende gedeelte van het voorschot ($TRV_{t,i}$) is onderdeel van de terugname van het voorschot $TV_{j,i}$ in Formule 3. De waarde $TV_{j,i}$ omvat dan alle dergelijke terugnames van het resterende gedeelte van het voorschot voor distributienetbeheerder i via zijn toegelaten inkomen voor endogene kosten van het jaar j .

143. Aangezien het bedrag van het voorschot als financieringsbron voor de distributienetbeheerder dient en de VREG tegelijk de terugname van het voorschot garandeert, voorziet de VREG bij de terugname van het resterende gedeelte van het voorschot in een vergoeding voor het kapitaal dat door middel van de toekenning van het voorschot aan de distributienetbeheerder ter beschikking werd gesteld. Door deze gegarandeerde terugname is het, cfr. de kapitaalkostvergoeding voor de steuncertificaten en regulatoire saldi⁴⁴, gepast om te werken met een rente zoals deze voor de Belgische staatsobligaties. Het resterende bedrag van het voorschot wordt bij haar terugname aldus omgerekend naar de waarde rekening houdende met het gemiddelde rendement van Belgische overheidsobligaties op de secundaire markt, referentietarief van de OLO's, met een resterende looptijd cfr. de periode tussen de toekenning van het voorschot en de terugname ervan.

144. Formule 20 geeft het verband tussen het resterende gedeelte van het voorschot $RV_{j,i}$ enerzijds en de (gespreide) terugname van dat bedrag over n latere jaren anderzijds:

⁴³ 'Resterend' aangezien cfr. par. 5.2.5.4.1 reeds een gedeelte van het toegekende voorschot voor het toegelaten inkomen voor endogene kosten voor het jaar j integraal wordt teruggenomen in het toegelaten inkomen voor het jaar $j+2$, en dit in het geval dat het toegekende voorschot voor het jaar j groter was dan de werkelijke kosten voor het jaar j van de dossiers waarvoor het voorschot was bedoeld.

⁴⁴ Respectievelijk par. 6.2 en par. 6.3 in de bijlage 2 van de tariefmethodologie.

Formule 20

$$RV_{j,i} = \sum_{t=j+1}^{j+n} \frac{TRV_{t,i}}{(1 + OLO_{t,j})}$$

Met hierin:

- j* Het jaar *j* waarin het voorschot werd opgenomen in het toegelaten inkomen voor endogene kosten van de distributienetbeheerder *i*.
- RV_{j,i}* Het resterende gedeelte van het voorschot berekend als het verschil tussen het voorschot *V_{j,i}* toegekend door de VREG aan distributienetbeheerder *i* voor zijn toegelaten inkomen voor endogene kosten in jaar *j* enerzijds en het positieve verschil tussen dat voorschot *V_{j,i}* en de werkelijke kosten *WK_{j,i}* cfr. Formule 19 anderzijds. (EUR)
- j+n* De laatste terugname van het resterende gedeelte van het voorschot *RV_{j,i}* via het toegelaten inkomen voor endogene kosten van de distributienetbeheerder *i* gebeurt in het jaar *j+n*.
- TRV_{t,i}* De terugname van het resterende gedeelte van het voorschot *RV_{j,i}*, al dan niet gespreid, voor distributienetbeheerder *i* via zijn toegelaten inkomen voor endogene kosten van het jaar *t*. Positieve waarde indien afhouding van het inkomen voor het jaar *t* en negatieve waarde indien toevoeging aan het inkomen voor het jaar *t*. Gelijk aan nul indien er in het jaar *t* geen terugname is.
- OLO_{i,j}* Het gemiddelde rendement van Belgische overheidsleningen op de secundaire markt, referentietarief van de OLO's, op basis van de dagwaarden in het jaar *j* van de Belgische OLO's met een resterende looptijd van *l* jaar.
- l* De looptijd van de Belgische OLO's bepaald door de periode tussen de toekenning van het voorschot voor opname in het toegelaten inkomen voor endogene kosten in jaar *j* en de terugname van het voorschot via het toegelaten inkomen voor endogene kosten in het jaar *t*.

5.2.6 Correctie voor de meerwaarde op de gereguleerde vaste activa ingebracht in Wyre

145. In juli 2023 werd het bedrijf Wyre bv (hierna: Wyre) opgericht als joint venture tussen Fluvius en Telenet bv (hierna: Telenet) met als doel het datanetwerk van de toekomst te realiseren. Bij deze transactie hebben de Vlaamse distributienetbeheerders via hun werkmaatschappij Fluvius hun kabel- en glasvezelactiviteiten in Wyre ingebracht. Een deel van de ingebrachte activiteiten, o.a. glasvezelkabels die gebruikt worden voor de aansturing van distributiecabines, behoorden voorheen tot de gereguleerde activiteit elektriciteit⁴⁵. Bijgevolg werd de distributienetbeheerder in het verleden voor deze activiteiten vergoed via de periodieke distributienettarieven. De inbreng van deze activiteiten gebeurde niet rechtstreeks, maar in twee stappen: eerst werden de activiteiten vanuit de

⁴⁵ Een deel van deze activa zullen de distributienetbeheerders blijven gebruiken voor de aansturing van het elektriciteitsdistributienet door ze in erfpacht te nemen van Wyre.

distributienetbeheerder ingebracht in zijn werkmaatschappij Fluvius aan nettoboekwaarde en vervolgens werden ze vanuit Fluvius ingebracht in Wyre. De meerwaarde die volgt uit deze transactie werd zo in 2023 in resultaat genomen door Fluvius en niet door de distributienetbeheerder.

146. Een deel van deze meerwaarde komt volgens de VREG toe aan de gebruikers van het elektriciteitsdistributienet. Zoals hierboven aangegeven, hebben zij via de periodieke distributienettarieven immers bijgedragen tot de financiering en exploitatie van deze activiteiten waarop Fluvius vervolgens door de inbreng in Wyre een meerwaarde heeft gerealiseerd. Bovendien zou, bij een rechtstreekse transactie tussen de distributienetbeheerder en Wyre, dus zonder de werkmaatschappij als tussenstation, de meerwaarde op de inbreng vanuit de gereguleerde activiteiten via het standaard mechanisme van de tariefmethodologie in de toegelaten inkomens van de distributienetbeheerder verwerkt worden. In dat geval zou de meerwaarde in 2023 in resultaat genomen zijn binnen de distributienetbeheerder als meerwaarde op de realisatie van vaste activa en zo behoren tot de endogene operationele kosten voor het jaar 2023 (zie Tabel 2). Deze meerwaarde zou bijgevolg onderdeel uitmaken van de historische kostentrend van de referentieperiode 2019-2023 waaruit het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten in de reguleringsperiode 2025-2028 afgeleid wordt (zie par. 5.2.1.1). Aangezien de VREG vaststelt dat de meerwaarde op de betrokken transactie met Wyre louter in hoofde van Fluvius wordt erkend, voorziet de VREG in een aanvullende endogene term om de meerwaarde in hoofde van de elektriciteitsdistributienetbeheerder te erkennen.
147. De aanvullende endogene term is tot slot noodzakelijk om het door het Energiedecreet opgelegde verbod op kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten te waarborgen⁴⁶. Opbrengsten die voortvloeien uit een gereguleerde activiteit dienen aangewend te worden om de posten van het tarifair budget van deze activiteit te dekken, zonder afbreuk te doen aan de controle ex post en de bestemming van de regulatoire saldi. De VREG stelt echter vast dat de deelneming in Wyre volledig, dus inclusief de deelneming die toegeschreven kan worden aan de ingebrachte gereguleerde vaste activa, als niet-gereguleerde activiteit geboekt werd door Fluvius. De meerwaarde op de ingebrachte gereguleerde vaste activa zou zonder correctie bijgevolg als een opbrengst van een niet-gereguleerde activiteit beschouwd worden. In dat geval zou er sprake zijn van kruissubsidiëring. Alleen door de meerwaarde op de ingebrachte gereguleerde vaste activa rechtstreeks in de toegelaten inkomens van de elektriciteitsdistributienetbeheerder te verwerken, kan de VREG garanderen dat deze van oorsprong gereguleerde opbrengsten op een correcte manier aangewend worden.
148. De VREG verwerkt de meerwaarde op de gereguleerde vaste activa integraal en exact in de toegelaten inkomens voor de reguleringsperiode 2025-2028 aan de hand van een aanvullende endogene term. De VREG kiest ervoor om de meerwaarde gespreid over de reguleringsperiode 2025-2028 te laten terugvloeien naar de distributienetgebruikers, in overeenstemming met de periode die via het mechanisme van de trendmethodologie beïnvloed zou worden bij een rechtstreekse transactie tussen de distributienetbeheerder en Wyre. De correctie wordt gelijkmatig verdeeld over de verschillende jaren van de reguleringsperiode, zoals zichtbaar in de volgende formule.

⁴⁶ Art. 4.1.32, §1, 14° Energiedecreet: "De kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten is niet toegestaan."

Formule 21

$$MWW_{j,i} = \frac{MWW_i}{4}$$

Met hierin:

$MWW_{j,i}$ De aanvullende endogene term die de meerwaarde verwerkt die Fluvius, na voltooiing van de relevante inbreng door de elektriciteitsdistributienetbeheerder in de werkmaatschappij, heeft gerealiseerd via de inbreng van gereguleerde vaste activa in Wyre in het toegelaten inkomen van distributienetbeheerder i in het jaar j . (EUR)

MWW_i De door de VREG vastgestelde meerwaarde die Fluvius heeft gerealiseerd via de inbreng van gereguleerde vaste activa van distributienetbeheerder i in Wyre. (EUR)

149. De vaststelling van de meerwaarde per distributienetbeheerder MWW_i wordt toegelicht en gemotiveerd in bijlage 11 van de tariefmethodologie. Aangezien alleen vanuit de elektriciteitsdistributienetbeheerders gereguleerde vaste activa in Wyre ingebracht zijn, is de correctieterm MWW_i gelijk aan 0 voor iedere aardgasdistributienetbeheerder.

5.3 Regulatorie saldi

150. Een regulator saldo is een tarifair tekort (positieve waarde) of overschot (negatieve waarde) voor de distributienetbeheerder, ontstaan door verschillen tussen verwachtingen (ex-ante) en realiteit (ex-post) over bijvoorbeeld kosten, opbrengsten of de evolutie van de inflatie. De saldi worden in de tariefmethodologie strikt gedefinieerd en zijn vanuit hun context altijd ten laste van de distributienetgebruikers. Een tarifair tekort of overschot resulteert in respectievelijk een stijging of daling van het budget voor exogene kosten (par. 4.3).

151. In de volgende hoofdstukken worden de verschillende types van regulatorie saldi afzonderlijk besproken (par. 5.3.1). Vervolgens wordt dieper ingegaan op de wijze waarop de regulatorie saldi worden bepaald in het geval van gewijzigde periodieke distributienettarieven gedurende het jaar (par. 5.3.2) en op de snelheid waarmee de regulatorie saldi in het budget voor exogene kosten worden afgebouwd (par. 5.3.3).

5.3.1 Types regulatorie saldi

5.3.1.1 Regulator saldo m.b.t. exogene kosten

152. De tariefmethodologie garandeert aan de distributienetbeheerder dat hij de exogene kosten volledig via de periodieke distributienettarieven zal kunnen doorrekenen (par. 4.1). De vaststelling van het jaarlijks budget voor exogene kosten gebeurt door de VREG op basis van een ex-ante inschatting door de distributienetbeheerder. Om het regulator saldo m.b.t. exogene kosten te bepalen, wordt het verschil tussen de werkelijke exogene kosten en het gedeelte van de werkelijke opbrengsten uit periodieke distributienettarieven bestemd voor de dekking van die kosten (af te leiden uit de opbouw van het tariefvoorstel) berekend en overgeboekt naar de balans van de distributienetbeheerder.

153. In formulevorm:

Formule 22

$$RS_{ex,j,i} = K_{w,ex,j,i} - O_{w,ex,j,i}$$

Met hierin:

$RS_{ex,j,i}$ Het regulatorisch saldo voor distributienetbeheerder i voor exogene kosten ontstaan na afloop van jaar j in de reguleringsperiode 2025-2028. (EUR)

$K_{w,ex,j,i}$ De werkelijke exogene kosten van distributienetbeheerder i in jaar j . (EUR)

$O_{w,ex,j,i}$ De werkelijke opbrengsten van distributienetbeheerder i in jaar j uit de inning van zijn periodieke distributienettarieven, gedeelte bestemd voor de dekking van de exogene kosten. (EUR)

5.3.1.2 Regulatorisch saldo m.b.t. volumerisico endogeen budget

154. Zoals verder in par. 6 wordt besproken, vertaalt de distributienetbeheerder jaarlijks zijn toegelaten inkomen overeenkomstig de tariefmethodologie in een tariefvoorstel voor de periodieke distributienettarieven en dit o.m. met behulp van de jaarlijks verwachte rekenvolumes. Het budget van de distributienetbeheerder uit zijn periodieke distributienettarieven voor endogene kosten mag in zijn tariefvoorstel het door de VREG toegelaten inkomen voor endogene kosten niet overschrijden, maar kan er aldus wel van afwijken. Doordat de verwachte rekenvolumes zullen afwijken van de werkelijk door de distributienetbeheerder geïnde volumes, ontstaan er gedurende het jaar financiële tekorten of overschotten voor de distributienetbeheerder t.o.v. het budget op basis waarvan het tariefvoorstel werd opgemaakt. De tekorten zijn nadelig voor de financiële stabiliteit van de distributienetbeheerder. Ze verlagen ook het inkomstenplafond voor de endogene kosten, zodat een distributienetbeheerder niet volledig van zijn efficiëntiewinsten zou kunnen genieten. Overschotten bij de inning zouden anderzijds voor overwinsten bij de distributienetbeheerder kunnen zorgen, zonder dat hij hiervoor enige efficiëntiewinst gerealiseerd heeft.

155. Aldus ontstaat per jaar een regulatorisch saldo voor volumeverschillen, gelijk aan het verschil tussen de verwachte en de werkelijke opbrengsten uit de periodieke distributienettarieven bestemd voor de dekking van de endogene kosten (af te leiden uit de opbouw van het tariefvoorstel). Dit regulatorisch saldo omvat zowel de volumeverschillen voor het basisgedeelte van de endogene kosten enerzijds als de aanvullende endogene termen anderzijds. De volumeverschillen m.b.t. de exogene kosten worden opgevangen door de wijze waarop het regulatorisch saldo m.b.t. exogene kosten wordt bepaald (par. 5.3.1.1).

156. In formulevorm:

Formule 23

$$RS_{end,j,i} = TI_{end,j,i} - O_{w,end,j,i}$$

Met hierin:

- $RS_{end,j,i}$ *Het regulatorisch saldo m.b.t. volumerisico endogeen budget voor distributienetbeheerder i ontstaan na afloop van jaar j, in de reguleringsperiode 2025-2028. (EUR)*
- $TI_{end,j,i}$ *Het door de VREG toegelaten budget uit de periodieke distributienettarieven van distributienetbeheerder i in jaar j voor de endogene kosten van jaar j, berekend volgens Formule 3. (EUR)*
- $O_{w,end,j,i}$ *De werkelijke opbrengsten van distributienetbeheerder i in jaar j uit de inning van zijn periodieke distributienettarieven, gedeelte bestemd voor de dekking van de endogene kosten. (EUR)*

5.3.1.3 Regulatorisch saldo m.b.t. herindexering basisgedeelte endogeen budget

157. In par. 5.2.1 werd toegelicht dat het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten van de distributienetbeheerder wordt afgeleid van de evolutie van de werkelijke historische kosten. Het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten wordt daarbij cfr. par. 5.2.1.2 afgeleid uit de geactualiseerde waarde van de historische kosten. Vervolgens worden de toegelaten inkomsten cfr. par. 5.2.1.2 o.m. jaarlijks geïndexeerd volgens de verwachte evolutie van de consumptieprijsindex. Zo wordt voor het ex-ante basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten voor het jaar 2025 de verwachte inflatie in 2025 gebruikt ($CPI_{2025,v}$ in Formule 7). Het toegelaten inkomen dient voor de distributienetbeheerder echter correct te zijn volgens de werkelijke evolutie van de consumptieprijsindex. Daarom wordt het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten, dat door de distributienetbeheerder werd vertaald in een tariefvoorstel, ex-post opnieuw berekend volgens de werkelijke evolutie van de consumptieprijsindex. Het verschil met het ex-ante basisgedeelte van het endogeen budget is dan het regulatorisch saldo m.b.t. herindexering basisgedeelte endogeen budget.

158. Gegeven de verschillende berekening van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor het jaar 2025 t.o.v. de overige jaren in de reguleringsperiode 2025-2028, wordt ook het regulatorisch saldo m.b.t. herindexering basisgedeelte endogeen budget verschillend berekend. Daarbij wordt het regulatorisch saldo voor het jaar 2025 als volgt afgeleid uit Formule 3 en Formule 7:

Formule 24

$$RS_{end,2025,i} = \left(B_{end,2025,i} - \left(HWMW_{2025,i} + VNB_{2025,i} + Q_{2025,i} + (V_{2025,i} - TV_{2025,i}) \right) \right) \times \left(\frac{1 + CPI_{2025-x''}}{1 + CPI_{2025,v-x''}} - 1 \right)$$

Met hierin:

- $RS_{end,2025,i}$ *Het regulatorisch saldo m.b.t. herindexering van het basisgedeelte van het budget voor endogene kosten voor het jaar 2025 van distributienetbeheerder i. (EUR)*
- $B_{end,2025,i}$ *Het totaal budget aan tarifaire inkomsten voor endogene kosten van distributienetbeheerder i voor het jaar 2025 waarmee hij zijn tariefvoorstel*

voor de periodieke distributienettarieven 2025 heeft opgemaakt, en zoals goedgekeurd door de VREG. (EUR)

$HWMW_{2025,i}$	De ex-ante aanvullende endogene term voor de kosten m.b.t. de herwaarderingsmeerwaarden van distributienetbeheerder i in het jaar 2025 (par. 5.2.2). (EUR)
$VNB_{2025,i}$	De ex-ante correctie voor de vennootschapsbelasting van distributienetbeheerder i in het jaar 2025 (par. 5.2.3). (EUR)
$Q_{2025,i}$	De financiële impact voor het jaar 2025 van de kwaliteitsindicatoren van de distributienetbeheerder i . Deze term is gelijk aan nul behoudens eventuele ex-post verrekeningen van financiële stimuli ($BM_{ex-post,j,i}$) uit de reguleringsperiode 2021-2024 (par. 5.2.4). (EUR).
$V_{2025,i}$	Het eventueel voorschot toegekend door de VREG aan distributienetbeheerder i voor zijn inkomsten uit periodieke distributienettarieven in het jaar 2025 (par. 5.2.5). (EUR)
$TV_{2025,i}$	De eventuele, integrale of gedeeltelijke, terugname van een eerder door de VREG toegekend voorschot van distributienetbeheerder i voor zijn inkomsten uit periodieke distributienettarieven in het jaar 2025 (par. 5.2.5). (EUR)
CPI_{2025}	De werkelijke inflatie jaar op jaar (-), door de evolutie van de nationale consumptieprijsindex van de maand juli in het jaar 2024 naar de maand juli in het jaar 2025. (-)
$CPI_{2025,v}$	De verwachte inflatie jaar op jaar in 2025 (-), door de verwachte evolutie van de nationale consumptieprijsindex van de maand juli in het jaar 2024 naar de maand juli in het jaar 2025. Het betreft de waarde gehanteerd door de VREG in Formule 7 bij de (ex-ante) vaststelling van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten voor het jaar 2025, vertrekbasis voor het tariefvoorstel van de distributienetbeheerder i . (-)
x''	De netto 'frontier shift' (par. 5.2.1.3). (-)

159. De regulatoire saldi m.b.t. herindexering basisgedeelte endoegen budget voor de jaren 2026, 2027 en 2028 worden dan als volgt afgeleid uit Formule 3 en Formule 12:

Formule 25

$$RS_{end,j,i} = \left(B_{end,j,i} - \left(HWMW_{j,i} + VNB_{j,i} + Q_{j,i} + (V_{j,i} - TV_{j,i}) \right) \right) \times \left(\frac{1 + CPI_j - x - x''}{1 + CPI_{j,v} - x - x''} - 1 \right)$$

Met hierin:

J	Het jaar 2026, 2027 of 2028.
$RS_{end,j,i}$	Het regulatoir saldo m.b.t. herindexering van het budget voor endogene kosten in jaar j van distributienetbeheerder i . (EUR)

$B_{end,j,i}$	<i>Het totaal budget aan tarifaire inkomsten voor endogene kosten van distributienetbeheerder i voor het jaar j op basis waarvan hij zijn tariefvoorstel voor de periodieke distributienettarieven voor het jaar j heeft opgemaakt, en zoals goedgekeurd door de VREG. (EUR)</i>
$HWMW_{j,i}$	<i>De ex-ante aanvullende endogene term voor de kosten m.b.t. de herwaarderingsmeerwaarden van distributienetbeheerder i in het jaar j (par. 5.2.2). (EUR)</i>
$VNB_{j,i}$	<i>De ex-ante correctie voor de vennootschapsbelasting van distributienetbeheerder i in jaar j (par. 5.2.3). (EUR)</i>
$Q_{j,i}$	<i>De financiële impact voor het jaar j van de kwaliteitsindicatoren van de distributienetbeheerder i, op basis van de geleverde prestaties in het jaar $j-2$. Voor het jaar 2026 is deze term in principe gelijk aan nul behoudens eventuele ex-post verrekeningen van financiële stimuli ($BM_{ex-post,j,i}$) uit de reguleringsperiode 2021-2024 (par. 5.2.4). (EUR)</i>
$V_{j,i}$	<i>Het eventueel voorschot toegekend door de VREG aan distributienetbeheerder i voor zijn inkomsten uit periodieke distributienettarieven in het jaar j (par. 5.2.5). (EUR)</i>
$TV_{j,i}$	<i>De eventuele, integrale of gedeeltelijke, terugname van een eerder door de VREG toegekend voorschot van distributienetbeheerder i voor zijn inkomsten uit periodieke distributienettarieven in het jaar j (par. 5.2.5). (EUR)</i>
CPI_j	<i>De werkelijke inflatie jaar op jaar (-), door de evolutie van de nationale consumptieprijsindex van de maand juli in het jaar $j-1$ naar de maand juli in het jaar j. (-)</i>
$CPI_{j,v}$	<i>De verwachte inflatie jaar op jaar in het jaar j (-), door de verwachte evolutie van de nationale consumptieprijsindex van de maand juli in het jaar $j-1$ naar de maand juli in het jaar j. Het betreft de waarde gehanteerd door de VREG in Formule 12 bij de (ex-ante) vaststelling van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten voor het jaar j, vertrekbasis voor het tariefvoorstel van de distributienetbeheerder i. (-)</i>
x	<i>De x-waarde volgens Formule 13 (par. 5.2.1.4.4). (-)</i>
x''	<i>De netto 'frontier shift' (par. 5.2.1.3). (-)</i>

5.3.1.4 Regulatorisch saldo m.b.t. herwaarderingsmeerwaarden

160. Zoals aangegeven in par. 5.2.2 voorziet de VREG in het toegelaten inkomen voor endogene kosten in een aanvullende endogene term m.b.t. de kosten van herwaarderingsmeerwaarden. Ook deze kosten kunnen op het moment van vaststelling van het toegelaten inkomen nog niet met zekerheid worden bepaald waardoor de aanvullende endogene term $HWMW_{j,i}$ in Formule 3 gebaseerd is op gebudgetteerde bedragen. Bij de bepaling van het regulatorisch saldo worden de verwachte kosten als het ware vervangen door de werkelijke kosten.

161. In formulevorm wordt het regulatorisch saldo m.b.t. herwaarderingsmeerwaarden dan als volgt uitgeschreven:

Formule 26

$$RS_{HWMW,j,i} = HWMW_{ex-post,j,i} - HWMW_{j,i}$$

Met hierin:

$RS_{HWMW,j,i}$ Het regulatorisch saldo m.b.t. herwaarderingsmeerwaarden voor distributienetbeheerder i voor het jaar j . (EUR)

$HWMW_{j,i}$ De door de VREG gehanteerde ex-ante aanvullende endogene term m.b.t. kosten van herwaarderingsmeerwaarden van distributienetbeheerder i in het jaar j , volgens voorgaande Formule 16. (EUR)

$HWMW_{ex-post,j,i}$ De ex-post berekening van de kosten voor herwaarderingsmeerwaarden van distributienetbeheerder i in het jaar j (EUR):

Formule 27

$$HWMW_{ex-post,j,i} = A_{HWMW,ex-post,j,i} + KK_{HWMW,ex-post,j,i}$$

Met hierin:

$A_{HWMW,ex-post,j,i}$ De werkelijke jaarlijkse afboekingen van de resterende herwaarderingsmeerwaarden à rato van 2% van de oorspronkelijke waarde voor distributienetbeheerder i in het jaar j . (EUR)

$KK_{HWMW,ex-post,j,i}$ De ex-post kapitaalkostvergoeding voor distributienetbeheerder i voor de herwaarderingsmeerwaarden in de gereguleerde vaste activa voor het jaar j (zie par. 6.1 van de bijlage 2 van de tariefmethodologie. (EUR)

5.3.1.5 Regulatorisch saldo m.b.t. correctie voor vennootschapsbelasting

162. Zoals aangegeven in par. 5.2.3 voorziet de VREG in het toegelaten inkomen voor endogene kosten in een aanvullende endogene term inzake de correctie voor vennootschapsbelasting voor specifieke boekhoudkundige kosten die in de tariefmethodologie als aanvullende endogene term of exogene kost worden behandeld, en tegelijk fiscaal niet aanvaard worden in de bepaling van de hoogte van de vennootschapsbelasting. De bedragen van deze elementen kunnen bij de vaststelling van het toegelaten inkomen nog niet met zekerheid worden bepaald waardoor de aanvullende endogene term $VNB_{j,i}$ in Formule 3 gebaseerd is op gebudgetteerde bedragen. Bij de bepaling van het regulatorisch saldo worden de verwachte kosten als het ware vervangen door de werkelijke kosten.

163. In formulevorm wordt het regulatorisch saldo m.b.t. correctie voor vennootschapsbelasting dan als volgt uitgeschreven:

Formule 28

$$RS_{VNB,j,i} = \left(\frac{T_w}{1 - T_w} \times (A_{w,j,i} + H_{w,j,i}) \right) - VNB_{j,i}$$

Met hierin:

$RS_{VNB,j,i}$	<i>Het regulatorisch saldo m.b.t. correctie voor vennootschapsbelasting voor distributienetbeheerder i voor het jaar j. (EUR)</i>
T_w	<i>Het nominale tarief van de vennootschapsbelasting in jaar j. (-)</i>
$A_{w,j,i}$	<i>De werkelijke afboekingen op de herwaarderingsmeerwaarden van distributienetbeheerder i in jaar j. (EUR)</i>
$H_{w,j,i}$	<i>De werkelijke kosten inzake de heffing volgens het Decreet houdende het Grootchalig Referentiebestand van distributienetbeheerder i in jaar j. (EUR)</i>
$VNB_{j,i}$	<i>De door de VREG gehanteerde ex-ante aanvullende endogene term m.b.t. correctie voor vennootschapsbelasting van het inkomen voor endogene kosten van distributienetbeheerder i in jaar j, volgens voorgaande Formule 17 en Formule 18. (EUR)</i>

5.3.2 Regulatorische saldi bij gewijzigde periodieke distributietarieven gedurende het jaar

164. Met het oog op de bepaling van de regulatorische saldi m.b.t. exogene kosten enerzijds en m.b.t. volumerisico endogeen budget anderzijds worden de opbrengsten van elke distributienetbeheerder uit de inning van zijn periodieke distributietarieven opgedeeld in respectievelijk opbrengsten voor exogene kosten en opbrengsten voor endogene kosten, en dit volgens de verhoudingen exogeen/endogeen per tariefcomponent gebruikt in het tariefvoorstel voor die periodieke distributietarieven.

165. Indien in een netgebied van een distributienetbeheerder binnen eenzelfde kalenderjaar opeenvolgend periodieke distributietarieven van meer dan één tariefvoorstel werden toegepast, zal de verdeling van de totale jaarlijkse tarifaire opbrengst over endogeen/exogeen per tariefcomponent gebeuren volgens het tijdsgewogen gemiddelde van de verdelingen voor die tariefcomponent in de respectievelijke tariefvoorstellen, uitgezonderd in het geval dat binnen een kalenderjaar meer dan één tariefvoorstel werd toegepast naar aanleiding van een wijzigende tariefstructuur. In dit laatste geval wordt de verdeling van de totale jaarlijkse tarifaire opbrengst in endogeen/exogeen per tariefcomponent uit het tariefvoorstel volgens de nieuwe tariefstructuur gehanteerd.

5.3.3 Snelheid van afbouw van regulatorische saldi

166. De regulatorische saldi ontstaan in de reguleringsperiode 2025-2028 worden over twee jaar telkens voor 50% tarifair afgebouwd:

- Het regulatorisch saldo m.b.t. herindexering basisgedeelte endogeen budget (par. 5.3.1.3) voor jaar j zoals door de VREG vastgesteld in jaar j wordt voor 50% tarifair afgebouwd in jaar $j+1$ en voor 50% in jaar $j+2$;

- De overige regulatoire saldi (par. 5.3.1) ontstaan over jaar j en gerapporteerd door de distributienetbeheerder aan de VREG in jaar $j+1$ worden voor 50% tarifair afgebouwd in jaar $j+2$ en voor 50% in jaar $j+3$.

167. De VREG kan hiervan afwijken en nadere overgangsmaatregelen bepalen, indien een fusie of splitsing van een distributienetbeheerder (cfr. bijlage 3 van de tariefmethodologie) tot onredelijk grote regulatoire saldi en significante tariefschokken leidt.

168. De regulatoire saldi worden in principe bepaald en afgebouwd op het niveau van de tariefcomponent (par. 6.2.2 en par. 6.4.2). De uitzonderingen op deze regel zijn:

- Het regulatorisch saldo voor de tariefcomponent 'Reactieve energie' wordt afgebouwd via de tariefcomponent 'Netgebruik';
- Het regulatorisch saldo voor de tariefcomponent 'Databeheer' wordt afgebouwd via de tariefcomponent 'Netgebruik'.

6 Tariefvoorstel periodieke distributienettarieven

6.1 Algemene bepalingen

169. Nadat de VREG het toegelaten inkomen voor een kalenderjaar volgens Formule 1 vastgesteld heeft, dient de distributienetbeheerder een tariefvoorstel voor de periodieke distributienettarieven voor dat kalenderjaar in. De distributienetbeheerder doet dit op basis van zijn budgetten voor exogene en endogene kosten. Het budget voor exogene kosten is gelijk aan het door de VREG toegelaten inkomen voor exogene kosten. Het budget voor endogene kosten mag het door de VREG toegelaten inkomen voor endogene kosten niet overschrijden.
170. De VREG en de distributienetbeheerder sluiten een overeenkomst over de procedure die gevolgd wordt bij de indiening en goedkeuring van het tariefvoorstel. Bij gebrek aan een overeenkomst geldt de procedure zoals vastgesteld in art. 4.1.33 §3 van het Energiedecreet.
171. De distributienetbeheerder dient zijn tariefvoorstel in aan de hand van bijlage 7 van de tariefmethodologie (par. 10.7) en respecteert daarbij de invulinstructies in bijlage 1 van de tariefmethodologie (par. 10.1).
172. De periodieke distributienettarieven gelden voor een geheel kalenderjaar, tenzij de VREG beslist om de periodieke distributienettarieven in de loop van het kalenderjaar te wijzigen. Het tariefvoorstel wordt steeds op jaarbasis en per kalenderjaar opgemaakt.
173. De periodieke distributienettarieven zijn uniform voor het gehele netgebied van de distributienetbeheerder, tenzij de VREG oordeelt dat er regionaal objectiveerbare verschillen zijn (par. 6.3) of de VREG beslist om overgangsmaatregelen in het kader van een fusie of splitsing van de distributienetbeheerder (cfr. bijlage 3 van de tariefmethodologie) toe te passen.

6.2 Tariefvoorstel periodieke elektriciteitsdistributienettarieven

174. Bij de opmaak en indiening van zijn tariefvoorstel voor de periodieke elektriciteitsdistributienettarieven respecteert de distributienetbeheerder de volgende bepalingen inzake klantengroepen (par. 6.2.1), tariefcomponenten (par. 6.2.2), tariefstructuur (par. 6.2.3 tot en met par. 6.2.9), verdeelsleutels (par. 6.2.10) en rekenvolumes (par. 6.2.11).

6.2.1 Klantengroepen elektriciteit

175. De elektriciteitsdistributienetbeheerder onderscheidt de klantengroepen zoals vermeld in Tabel 10 (afname) en Tabel 11 (injectie).

Tabel 10 Klantengroepen afname van elektriciteit

<i>Klantengroep</i>	<i>Energierichting (afname of injectie)</i>	<i>Type netwerk (spanningsniveau)</i>	<i>Type aansluiting</i>	<i>Type meetinrichting</i>
Afnameklanten op 26-36 kV-post	Afname	>26-36 kV	Rechtstreeks op een transformatiepost tussen het transmissienet (of het plaatselijk vervoernet voor elektriciteit) en het 26-36 kV-net	
Afnameklanten op 26-36 kV-net			Op het 26-36 kV-net	
Afnameklanten op 1-26 kV-post		>1-26 kV	Rechtstreeks op een transformatiepost tussen het transmissienet (of het plaatselijk vervoernet voor elektriciteit) en het 1-26 kV-net of rechtstreeks op een schakelpost op 1-26 kV	
Afnameklanten op 1-26 kV-net			Op het 1-26 kV-net	
Afnameklanten op distributiecabine		≤1 kV	Rechtstreeks op een distributiecabine tussen het 1-26 kV-net en het laagspanningsnet	
Afnameklanten op laagspanningsnet met piekmeting			Op het laagspanningsnet	Meetinrichting die piekmeting toelaat
Afnameklanten op laagspanningsnet met analoge meter				Meetinrichting die geen piekmeting toelaat
Prosumenten op laagspanningsnet met terugdraaiende meter				Meetinrichting die geen piekmeting toelaat, met automatische compensatie van afname en injectie

Tabel 11 Klantengroepen injectie van elektriciteit

<i>Klantengroep</i>	<i>Energierichting (afname of injectie)</i>	<i>Type netwerk (spanningsniveau)</i>	<i>Type aansluiting</i>	<i>Type meetinrichting</i>
Injectieklanten op 26-36 kV-post	Injectie	>26-36 kV	Rechtstreeks op een transformatiepost tussen het transmissienet (of het plaatselijk vervoernet voor elektriciteit) en het 26-36 kV-net	
Injectieklanten op 26-36 kV-net			Op het 26-36 kV-net	
Injectieklanten op 1-26 kV-post		>1-26 kV	Rechtstreeks op een transformatiepost tussen het transmissienet (of het plaatselijk vervoernet voor elektriciteit) en het 1-26 kV-net of rechtstreeks op een schakelpost op 1-26 kV	
Injectieklanten op 1-26 kV-net			Op het 1-26 kV-net	
Injectieklanten op distributiecabine		≤1 kV	Rechtstreeks op een distributiecabine tussen het 1-26 kV-net en het laagspanningsnet	
Injectieklanten op laagspanningsnet			Op het laagspanningsnet	Meetinrichting die piekmeting toelaat
Prosumenten op laagspanningsnet met terugdraaiende meter				Meetinrichting die geen piekmeting toelaat, met automatische compensatie van afname en injectie

176. Binnen de klantengroepen in Tabel 10 onderscheidt de elektriciteitsdistributienetbeheerder ook de volgende distributienetgebruikers:

- Doorvoerpunten;
- Noodvoedingen;
- Vrijstaande stationaire opslagsystemen. Hiertoe behoren alle bij de distributienetbeheerder aangemelde, vast opgestelde energieopslagsystemen⁴⁷ die rechtstreeks aan het net gekoppeld zijn en waarbij geen andere productie- of verbruiksinstallaties op hetzelfde toegangspunt aangesloten zijn⁴⁸;
- Ongemeten punten.

177. De elektriciteitsdistributienetbeheerder is verantwoordelijk voor de bepaling van de hoeveelheid actieve energie afgenomen per elektriciteitsdistributienetgebruiker op zijn net, overeenkomstig zijn taken o.a. in het Energiedecreet. Hij zal daartoe, voor de hoeveelheid actieve energie afgenomen door een distributienetgebruiker, zoals vermeld in Tabel 13, gebruik maken van metingen. Elektriciteitsdistributienetgebruikers met een decentrale productie-eenheid met een maximaal AC-vermogen kleiner dan of gelijk aan 10 kVA (prosumenten) konden tot midden 2019 beschikken over een toegangspunt op het distributienet met een traditionele mechanische meter waarbij de van het distributienet afgenomen en de in het distributienet geïnjecteerde hoeveelheden elektrische energie (kWh) automatisch gecompenseerd worden (de zogenaamde “terugdraaiende meters”⁴⁹).⁵⁰ Deze mechanische meters meten de afname van stroom van het net, maar draaien fysiek terug zodra er stroom in omgekeerde zin op het net wordt gezet. Ze geven op het display alleen een nettowaarde aan, d.i. de afgenomen hoeveelheid elektriciteit verminderd met de hoeveelheid die op het net werd gezet. Wanneer periodieke distributienettarieven louter o.b.v. de nettowaarde worden bepaald, zijn zij niet meer evenredig met het werkelijke gebruik van het distributienet en dekken ze de netkosten dus onvoldoende. Die kosten worden dan doorgeschoven naar andere distributienetgebruikers zonder decentrale productie-installatie, die hun periodieke distributienettarieven hierdoor zien stijgen. De prosumenten wiens van het net afgenomen en op het net geïnjecteerde elektriciteit gecompenseerd worden door de technische realiteit van een terugdraaiende meter, die de afname van de stroom weliswaar meet, maar terugdraait zodra er stroom in de omgekeerde richting op het net wordt gezet, beschouwt de VREG voor tarifaire doeleinden als een afzonderlijke klantengroep. De klantengroep heeft de naam ‘prosumenten op laagspanningsnet met terugdraaiende meter’. De automatische compensatie van afgenomen en geïnjecteerde elektriciteit wordt door het Energiedecreet naar voor geschoven als een van de parameters op basis waarvan een klantengroep zich kan onderscheiden van andere groepen van distributienetgebruikers.⁵¹

178. Als een distributienetgebruiker met een bestaande aansluiting bij zijn distributienetbeheerder een aanvraag indient waardoor zijn aansluiting zal wijzigen of waardoor hij technisch op een ander spanningsniveau zal worden aangesloten (en de

⁴⁷ Zoals gedefinieerd in art. 1.1.2 van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit.

⁴⁸ Energieopslagsystemen die behoren tot deze klantengroep komen ook in aanmerking voor de vrijstelling van de quotumplicht cfr. art. 7.1.10 §3/1 van het Energiedecreet. Opslagsystemen die achter een bestaande aansluiting staan die ook worden gebruikt voor interne toepassingen en optimalisaties zoals het verhogen van zelfverbruik, verlagen van het maximaal afname vermogen (piekbewaking), leveringszekerheid (noodvoeding) vallen hier dus niet onder.

⁴⁹ Ferrarimeter zonder teruglooprem

⁵⁰ Artikel V.2.4.2 van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit beslist door de VREG op 5 mei 2015. In de huidige versie van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit is deze bepaling niet meer opgenomen.

⁵¹ Art. 1.1.3, 74°/1 van het Energiedecreet.

distributienetgebruiker dus in een andere klantengroep terechtkomt), dan moet de distributienetbeheerder deze distributienetgebruiker duidelijk en op voorhand inlichten over de tarifaire gevolgen van die aanvraag.

179. Als een distributienetgebruiker binnen de klantengroep ‘Afnameklanten op distributiecabine’ een aanvraag cfr. randnummer 178 doet en de bestaande elektriciteitscabine specifiek voor deze distributienetgebruiker geplaatst is, dan is de daaruit volgende tariefwissel niet toegelaten. De bestaande elektriciteitscabine is specifiek voor de distributienetgebruiker geplaatst in het geval dat:
- het een elektriciteitscabine is waar er geen andere distributienetgebruikers op aangesloten zijn; of
 - een elektriciteitscabine die zich op, naast of vlakbij het privéterrein van de distributienetgebruiker bevindt en daar historisch gezien op diens aanvraag (ongeacht latere klantenwissels) geplaatst is, en dit ongeacht of er andere distributienetgebruikers op deze elektriciteitscabine aangesloten zijn.

6.2.2 Tariefcomponenten elektriciteit

180. De distributienetbeheerder wijst zijn budget voor exogene en endogene kosten toe aan de verschillende tariefcomponenten en volgens de principes in Tabel 12.
181. Alle tariefcomponenten in Tabel 12 worden gehanteerd voor de periodieke distributienettarieven afname. Voor de periodieke distributienettarieven injectie zijn de enige toegepaste tariefcomponenten ‘Netgebruik’ (excl. transmissiekosten) en ‘Databeheer’.

Tabel 12 Toewijzing budget elektriciteitsdistributienetbeheerder aan tariefcomponenten

Tariefcomponent	Toe te wijzen budget	Energierichting (afname of injectie)
Netgebruik	<p><i>Distributie:</i> kosten m.b.t. het beheer van het elektriciteitsdistributienet⁵², m.u.v. de kosten m.b.t. de dienst van het reactief vermogen.</p> <p><i>Transmissie:</i> kosten die de transmissienetbeheerder aan de distributienetbeheerder aanrekent, zijnde de aansluitingstarieven, de tarieven voor het beheer en de ontwikkeling van de netwerkinfrastructuur, de tarieven voor het beheer van het elektrische systeem (m.u.v. de tarieven voor de aanvullende afname of injectie van reactieve energie), de tarieven ter compensatie van onevenwichten en de tarieven voor de marktintegratie.</p>	<p>Afname en injectie</p> <p>Afname</p>

⁵² Zoals omschreven in art. 4.1.6, §1 en 2 van het Energiedecreet.

Reactieve energie	<p><i>Distributie:</i> kosten m.b.t. de dienst van het reactief vermogen.</p> <p><i>Transmissie:</i> kosten die de transmissienetbeheerder aan de distributienetbeheerder aanrekent, zijnde de tarieven voor de aanvullende afname of injectie van reactieve energie.</p>	<p>Afname</p> <p>Afname</p>
Databeheer	<p><i>Distributie:</i> kosten m.b.t. het databeheer.⁵³</p>	Afname en injectie
Openbardienstverplichtingen (afgekort ODV's)	<p><i>Distributie:</i> kosten m.b.t. de openbardienstverplichtingen⁵⁴ opgelegd aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder.</p> <p><i>Transmissie:</i> kosten die de transmissienetbeheerder aan de distributienetbeheerder aanrekent, zijnde de tarieven voor openbare dienstverplichtingen.</p>	Afname
Toeslagen	<p><i>Distributie:</i> kosten van niet-gekapitaliseerde pensioenen, de retributies en heffingen opgelegd door publieke overheden of openbaar domeinbeheerders en opgesomd in Tabel 3 (punt 2).</p> <p><i>Transmissie:</i> kosten die de transmissienetbeheerder aan de distributienetbeheerder aanrekent, zijnde de toeslag voor de belasting op masten en sleuven in Vlaanderen</p>	Afname

182. De distributienetbeheerder onderscheidt binnen de budgetten die aan elke tariefcomponent en elke klantengroep toegewezen worden, het aandeel van de transmissiekosten ($A_{transmissie,k}$).

6.2.3 Tariefstructuur elektriciteit afname

183. De tariefstructuur voor de periodieke elektriciteitsdistributienettarieven voor afname wordt weergegeven in Tabel 13.

184. De distributienetbeheerders zetten het onderzoek naar tijdsafhankelijke elektriciteitsdistributienettarieven, dat cfr. de bepalingen in par. 11.2.2 van de tariefmethodologie 2021-2024 gestart is in de reguleringsperiode 2021-2024, verder. Tijdens de reguleringsperiode 2025-2028 evalueren zij op basis van bijkomende meetgegevens en nieuwe inzichten of het opportuun en (technisch) mogelijk is om tijdsafhankelijke elektriciteitsdistributienettarieven in te voeren. Zij rapporteren op regelmatige basis en binnen de door de VREG vooropgestelde termijn hun bevindingen aan de VREG, waarvan een eerste maal tegen 1 augustus 2025 met daarin inbegrepen een marktgedragen implementatievoorstel.

⁵³ Zoals omschreven in art. 4.1.8/2 van het Energiedecreet, m.u.v. kosten gerelateerd aan het ter beschikking stellen van meetgegevens aan derde partijen (zie par. 7).

⁵⁴ Zoals bepaald in de regelgeving, bv. m.b.t. de sociale levering van energie, rationeel energiegebruik en de aankoop van groenestroom- en warmtekrachtcertificaten.

Tabel 13 Tariefstructuur periodieke elektriciteitsdistributietarieven voor afname 2025-2028

AFNAME ELEK 2025-2028	>26-36 kV		>1-26 kV		≤1 kV		
	Afnameklanten op 26-36 kV-post	Afnameklanten op 26-36 kV-net	Afnameklanten op 1-26 kV-post	Afnameklanten op 1-26 kV-net	Afnameklanten op distributiecabine	Afnameklanten op laagspanningsnet	
	Piekmeting					Analoge meter	Prosumenten met terugdraaiende meter
Netgebruik	kVA _{TV} kW _{MP} kW _{MP-TV}				kW _{gem MP} kWh _{afn}	vast _{net} kWh _{afn} ⁵⁵	
Reactieve energie ⁵⁶	kVArh						
Databeheer	vast _{data}						
ODV	kWh _{afn} ⁵⁷						
Toeslagen							
Prosumententarief							kW _{OMV}
Maximumtarief ⁵⁸	Max1	Max2	Max3	Max4	Max5	Max6	

⁵⁵ Voor de klantengroep ‘prosumenten met terugdraaiende teller’ wordt de tariefcomponent ‘Netgebruik’ aangerekend o.b.v. de gecompenseerde afgenomen hoeveelheid actieve energie (kWh).

⁵⁶ Als de meetinrichting niet toelaat om de hoeveelheid reactieve energie te bepalen, dan wordt er geen tarief inzake reactieve energie aangerekend.

⁵⁷ Voor de klantengroep ‘prosumenten met terugdraaiende teller’ worden de tariefcomponenten ‘ODV’ en ‘Toeslagen’ aangerekend o.b.v. de gecompenseerde afgenomen hoeveelheid actieve energie (kWh).

Voor vrijstaande stationaire energieopslagsystemen, zoals bepaald in par. 6.2.1, worden de tariefcomponenten ‘ODV’ en ‘Toeslagen’ aangerekend o.b.v. de netto afgenomen hoeveelheid actieve energie (kWh_{afn-netto}). Tijdens de reguleringsperiode 2025-2028 wordt deze tariefdrager gelijkgesteld aan 0.

⁵⁸ Het maximumtarief is niet van toepassing voor doorvoerpunten, noodvoedingen, ongemeten punten, klantengroep ‘Afnameklanten met klassieke meter’ en klantengroep ‘prosumenten met terugdraaiende teller’. Het maximumtarief wordt niet toegepast op kW_{MP-TV}, kVArh en vast_{data}.

De klantengroep ‘Afnameklanten op laagspanningsnet met piekmeting’ betalen minstens de minimale bijdrage van 2,50 kW x kW_{gem MP}, ook als het maximumtarief van toepassing is.

Toelichting bij de in Tabel 13 gebruikte afkortingen:

kVA_{TV}	Het toegangsvermogen voor afname, uitgedrukt in kVA. Het is het schijnbare vermogen aan afname van het distributienet (op kwartierbasis) waarover de distributienetgebruiker mag beschikken. Het toegangsvermogen voor afname wordt door de distributienetgebruiker gereserveerd bij de distributienetbeheerder en is altijd kleiner dan of gelijk aan het aansluitingsvermogen.
kVA_{rh}	De hoeveelheid reactieve energie (inductief dan wel capacitief), uitgedrukt in kVA _{rh} , die bovenop de forfaitair toegelaten hoeveelheid werd afgenomen. De forfaitair toegelaten hoeveelheid reactieve energie wordt vastgesteld in het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit.
kWh_{afn}	De afgenomen hoeveelheid actieve energie, uitgedrukt in kWh.
$kWh_{afn-netto}$ ⁵⁹	De netto afgenomen hoeveelheid actieve energie, uitgedrukt in kWh, berekend als het verschil tussen de geregistreerde afname en injectie op het toegangspunt tijdens een facturatieperiode.
$kW_{gem MP}$	De gemiddelde maandpiek afname, uitgedrukt in kW. Dit wordt berekend als het rollend gemiddelde van de 12 laatste maandpieken ⁶⁰ afname waarbij, in geval een maandpiek kleiner is dan 2,50 kW, voor de betreffende maand een minimumwaarde van 2,50 kW in rekening wordt genomen. Een uitzondering voor de toepassing van de minimale vermogensbandbreedte van 2,50 kW bij de berekening van de gemiddelde maandpiek wordt enkel toegestaan bij ongemeten punten op basis van de goedkeuring door de VREG van een technisch dossier, ingediend door de distributienetbeheerder, waarbij hij aantoont dat het kwartiervermogen van de betreffende installatie permanent lager was en is dan 2,50 kW.
kW_{MP}	De maandpiek afname, uitgedrukt in kW. Het is het maximale afgenomen actieve kwartiervermogen in de netfacturatiemaand.
kW_{MP-TV}	Het verschil tussen de maandpiek kW_{MP} en het toegangsvermogen kVA_{TV} enkel in geval de maandpiek het toegangsvermogen overschrijdt (m.a.w. ondergrens 0 kW), uitgedrukt in kW. Hierbij wordt voor de omrekening van het toegangsvermogen in kVA naar kW een $\cos \phi = 1$ verondersteld. Een nieuwe hoogste overschrijding door een distributienetgebruiker in een netfacturatiemaand M wordt hem altijd ⁶¹ tarifair in rekening gebracht vanaf die maand M tot en met maand M+11. M.a.w. indien tijdens de voornoemde periode van 12 maanden meerdere overschrijdingen

⁵⁹ Tijdens de reguleringsperiode 2025-2028 wordt deze tariefdrager gelijkgesteld aan 0.

⁶⁰ Indien er nog geen twaalf maanden verlopen zijn, bijvoorbeeld na de vervanging van een klassieke meter door een digitale meter, is de gemiddelde maandpiek het gemiddelde van de sinds de plaatsing beschikbare maandpieken.

⁶¹ Ongeacht een eventuele verhoging van het toegangsvermogen op vraag van de distributienetgebruiker tot boven het niveau van de overschrijding.

vastgesteld worden, wordt die periode automatisch verlengd, waarbij de hoogste (overschrijdende) piek van de voorgaande 12 (net)facturatiemaanden als referentiewaarde gebruikt wordt.

kW_{OMV}	Het maximale AC-vermogen van de omvormer (bij PV-installaties) of de generator (bij andere installaties), uitgedrukt in kVA of uitgedrukt in kW als het maximaal AC-vermogen uitgedrukt in kVA niet gekend is door de distributienetbeheerder. Bij twee of meer omvormers (of generatoren) in parallel wordt de som van de maximale AC-vermogens genomen.
<i>Max</i>	Het maximumtarief, uitgedrukt in EUR/kWh _{afn.} . Voor de individuele afnemer mag zijn globaal tarief (EUR) zonder de tariefcomponent 'Overschrijding toegangsvermogen' (kW_{MP-TV}), de tariefcomponent 'Reactieve energie' ($kVArh$) en de tariefcomponent 'Databeheer' ($vast_{data}$), maximaal gelijk zijn aan het maximumtarief vermenigvuldigd met zijn afgenomen hoeveelheid actieve energie ($kWh_{afn.}$). De klantengroep 'Afnameklanten op laagspanningsnet met piekmetering' betaalt minstens de minimale bijdrage van $2,50 \text{ kW} \times kW_{gem MP}$, ook als het maximumtarief van toepassing is.
$vast_{data}$	De vaste term voor databeheer ⁶² (EUR/jaar). Het tarief bestaat uit een vast bedrag per jaar en is functie van de klantengroep waartoe de distributienetgebruiker behoort en, voor afnameklanten op het laagspanningsnet, van het meetregime. Dit globaal tarief wordt aangerekend per allocatiepunt.
$vast_{net}$	Het vast tarief voor netgebruik (EUR/jaar).

6.2.4 Tariefstructuur elektriciteit injectie

185. De tariefstructuur voor de periodieke elektriciteitsdistributienettarieven voor injectie wordt weergegeven in Tabel 14.

Tabel 14 Tariefstructuur periodieke elektriciteitsdistributienettarieven voor injectie 2025-2028

INJECTIE ELEK 2025-2028	Alle injectieklanten (m.u.v. prosumenten op laagspanningsnet met terugdraaiende meter)
Netgebruik (excl. transmissiekosten)	kWh_{inj}
Databeheer	$vast_{data}$
<i>Maximumtarief</i>	<i>Max</i>

⁶² M.u.v. kosten gerelateerd aan het ter beschikking stellen van meetgegevens aan derde partijen (zie par. 7).

Toelichting bij de in Tabel 14 gebruikte afkortingen:

<i>kWh_{inj}</i>	De hoeveelheid actieve energie geïnjecteerd in kWh.
<i>vast_{data}</i>	De vaste term voor databeheer ⁶³ (EUR/jaar). Het tarief bestaat uit een vast bedrag per jaar en is functie van de klantengroep waartoe de distributienetgebruiker behoort en, voor injectieklanten op het laagspanningsnet, van het meetregime. Dit globaal tarief wordt aangerekend per allocatiepunt voor injectie.
<i>Max</i>	Het maximumtarief, uitgedrukt in EUR/kWh _{inj} (par. 6.2.9). Voor de individuele injectieklant mag zijn globaal tarief (EUR) zonder de tariefcomponent 'Databeheer' (<i>vast_{data}</i>), maximaal gelijk zijn aan het maximumtarief vermenigvuldigd met zijn geïnjecteerde hoeveelheid actieve energie (<i>kWh_{inj}</i>).

186. De inwerkingtreding van de tariefcomponenten 'Netgebruik' en 'Maximumtarief' volgens Tabel 14 wordt voor prosumanten voor onbepaalde tijd uitgesteld. De VREG zal hierover op een later tijdstip opnieuw een beslissing nemen⁶⁴.
187. De distributienetbeheerders zetten het onderzoek naar elektriciteitsdistributietarieven voor injectie, dat cfr. de bepalingen in par. 11.2.3 van de tariefmethodologie 2021-2024 gestart is in de reguleringsperiode 2021-2024, verder. Tijdens de reguleringsperiode 2025-2028 evalueren zij op basis van bijkomende meetgegevens en nieuwe inzichten of het opportuun en (technisch) mogelijk is om de huidige elektriciteitsdistributietarieven voor injectie bij te sturen. Zij rapporteren op regelmatige basis en binnen de door de VREG vooropgestelde termijn hun bevindingen aan de VREG.

6.2.5 Prosumententarief

188. Voor de klantengroep 'prosumanten op het laagspanningsnet met een terugdraaiende meter' worden de tariefcomponenten 'Netgebruik', 'ODV' en 'Toeslagen' cfr. Tabel 13 aangerekend o.b.v. de gecompenseerde afgenomen hoeveelheid actieve energie (kWh). Dit is het verschil tussen de werkelijke bruto-afname en de injectie op het distributienet tijdens een facturatieperiode (en per tariefperiode⁶⁵). De gecompenseerde afname kan nooit kleiner zijn dan 0 kWh.
189. Om ook de klantengroep 'prosumanten op het laagspanningsnet met terugdraaiende meter' op een evenredige wijze te laten bijdragen aan de kosten van het distributienet, wordt door de VREG de tariefcomponent 'Prosumententarief' bepaald. De VREG houdt daarbij rekening met de onmogelijkheid om de door de betreffende distributienetgebruikers veroorzaakte kosten van de distributienetbeheerder via hun gecompenseerde, gefactureerde hoeveelheid afname volledig te recupereren, precies omwille van de compensatie van afname met injectie over de facturatieperiode. Er wordt voor de berekening van de tariefcomponent 'Prosumententarief' voor alle elektriciteitsdistributienetbeheerders uitgegaan van eenzelfde raming van de gemiddelde hoeveelheid gecompenseerde (niet-gemeten) van het distributienet afgenomen actieve energie (kWh).

⁶³ M.u.v. kosten gerelateerd aan het ter beschikking stellen van meetgegevens aan derde partijen (zie par. 7).

⁶⁴ De VREG zal opnieuw beslissen na afronding van het onderzoek naar elektriciteitsdistributietarieven voor injectie cfr. randnummer 187.

⁶⁵ Zoals gedefinieerd in het Energiebesluit art. 1.1.1 §2, 99° /2.

190. Door te voorzien in de tariefcomponent 'prosumementarief' voor de klantengroep 'prosumenten op het laagspanningsnet met terugdraaiende meter', dewelke op basis van hun gecompenseerde hoeveelheid afname worden gefactureerd, wordt ervoor gezorgd dat, via de omzetting van de toegewezen kosten d.m.v. de verdeelsleutels (cfr. par. 6.2.10) en andere relevante parameters naar periodieke distributienettarieven, dit tarief de kosten voor de distributienetbeheerder m.b.t. de geraamde hoeveelheid gecompenseerde (niet-gemeten) van het distributienet afgenomen actieve energie (kWh) op redelijke wijze reflecteert.

6.2.5.1 Berekening tariefcomponent 'Prosumementarief'

191. De tariefcomponent 'Prosumementarief' wordt berekend door de gemiddelde niet-gemeten afname (kWh) per eenheid van maximaal AC-vermogen (1 kW) te vermenigvuldigen met de EUR/kWh-tarieven voor de tariefcomponenten 'Netgebruik', 'ODV' en 'Toeslagen'.
192. Daarbij wordt er verondersteld dat het maximale AC-vermogen van de omvormer gemiddeld gelijk is aan 90% van het piekvermogen van de productie-installatie. Het gemiddelde piekvermogen per eenheid van maximaal AC-vermogen bedraagt dus 1,11 kW (=1/90%).
193. Vervolgens wordt er verondersteld dat het aantal vollasturen van de productie-installatie gemiddeld 950 uren bedraagt. De gemiddelde productie per eenheid van maximaal AC-vermogen bedraagt dus 1.055,56 kWh.
194. Vervolgens wordt er verondersteld dat de gelijktijdigheid tussen productie en afname (oftewel de zelfconsumptie) gemiddeld 36% bedraagt. De gecompenseerde of niet-gemeten afname is gelijk aan de productie verminderd met de zelfconsumptie.
195. De gemiddelde niet-gemeten afname per eenheid van maximaal AC-vermogen bedraagt dus 675,56 kWh (per kW).
196. Gezien er een beperkt aantal decentrale productie-installaties (met een maximaal AC-vermogen ≤ 10 kVA en terugdraaiende meter) zijn via andere technologieën dan PV wordt hetzelfde prosumementarief toegepast als voor de PV-installaties (met een maximaal AC-vermogen ≤ 10 kVA en terugdraaiende meter), indien de prosument indertijd nog verzocht zou hebben te beschikken over een toegangspunt op het distributienet met een meetinrichting waarbij de van het distributienet afgenomen en de in het distributienet geïnjecteerde hoeveelheden elektrische energie (kWh) automatisch gecompenseerd worden.

6.2.5.2 Verdeling over het kalenderjaar

197. De aldus berekende tariefcomponent 'Prosumementarief' wordt tarifair in de tijd aangerekend volgens de spreiding van de normaal uren zonneshijns per maand te Ukkel zoals vastgesteld door het Koninklijk Meteorologisch Instituut van België⁶⁶. De uren zonneshijns zijn een goede maat voor de energieproductie met fotovoltaïsche zonnepanelen en bijgevolg een goede indicatie voor de injectie, m.a.w. de terugdraaiing van de meetinrichting. Volgens deze verdeling wordt een spreiding Tabel 15 bekomen.

⁶⁶ <https://www.meteo.be/nl/klimaat/klimaat-van-belgie/klimaatnormalen-te-ukkel/zonnestraling/zonneshijnduur>

Binnen elke maand blijft de aanrekening pro rata temporis.

Tabel 15 Verdeling prosumementarief per kalendermaand

Maand	Tarifaire aanrekening van prosumementarief
Januari	3,68345 %
Februari	4,54585 %
maart	7,84144 %
April	10,67994 %
Mei	12,36484 %
Juni	12,42595 %
Juli	12,67289 %
Augustus	12,00005 %
September	9,63172 %
Oktober	7,02331 %
November	4,10124 %
December	3,02932 %
12 maanden	100,00000 %

6.2.5.3 Eenmalige verrekening saldo teruggedraaide netto-kWh-afname na plaatsing digitale meter

198. Bij de plaatsing van een digitale meter bij de klantengroep ‘prosumenten op laagspanningsnet met een teruggedraaiende meter’ wordt het verschil in kWh-meterstand voor afname ten opzichte van de laatste afrekeningsfactuur, indien negatief door terugdraaiing van de meetinrichting⁶⁷, eenmalig meegenomen naar de afrekeningsfactuur die wordt opgemaakt naar aanleiding van de eerstvolgende meteropname na de plaatsing van die digitale meter en die wordt uitgevoerd in het kader van de opmaak van een afrekeningsfactuur. Het verschil wordt in rekening genomen in de facturatie van de afname voor zover de bruto kWh-afname gemeten op de digitale meter het toelaat.

6.2.6 Vrijstaande stationaire energieopslagsystemen

199. Voor vrijstaande stationaire energieopslagsystemen, zoals bepaald in par. 6.2.1, gelden een aantal specifieke tarifaire bepalingen:
- De tariefcomponenten ‘Openbardienstverplichtingen’ en ‘Toeslagen’, volgens Tabel 13, worden aangerekend o.b.v. de tariefdrager $kWh_{afn-netto}$, die cfr. Tabel 13 tijdens de reguleringsperiode 2025-2028 wordt gelijkgesteld aan 0.

⁶⁷ M.a.w. er was meer injectie in dan afname van het elektriciteitsdistributienet in de meetperiode tot aan de plaatsing van de digitale meter.

- De tariefcomponent 'Netgebruik', die de distributienetbeheerder per klantengroep k voor afname aanreken volgens Tabel 13, wordt voor vrijstaande stationaire energieopslagsystemen binnen iedere klantengroep voor afname gereduceerd door vermenigvuldiging met een factor $R_{opslag,k}$, berekend volgens de volgende formule:

Formule 29

$$R_{opslag,k} = 1 - 0,8 \times A_{transmissie,k}$$

Met hierin:

$A_{transmissie,k}$ Het aandeel van de transmissiekosten in het budget toegewezen aan de tariefcomponent 'Netgebruik' bij klantengroep k (cfr. Tabel 12).

6.2.7 Flexibiliteits- en ondersteunende diensten ingezet voor net- of systeembeheer

200. Wanneer de uitvoering van een activatie- of controletest in het kader van de inzet van een flexibiliteits- of ondersteunende dienst voor een distributienetbeheerder, beheerder van het plaatselijk vervoernet of transmissienetbeheerder leidt tot een verhoging van de geregistreerde maandpiek op een toegangspunt, dan neutraliseert de distributienetbeheerder de impact hiervan op de afrekening van de tariefdragers kW_{MP} en kW_{MPgem} , volgens Tabel 13.

6.2.8 Maximumtarieven afname

201. Het uniform maximumtarief per klantengroep (cfr. Tabel 13) voor het jaar 2025 wordt berekend op basis van het overeenkomstige maximumtarief voor de jaren 2023 en 2024 in de reguleringsperiode 2021-2024 (Tabel 16). Dat wordt verhoogd met 30% en vervolgens vermenigvuldigd met de verhouding tussen het totale budget van alle elektriciteitsdistributienetbeheerders voor de tariefcomponenten 'Netgebruik', 'Openbaredienstverplichtingen' en 'Toeslagen' in de tariefvoorstellen voor het jaar 2025 en het overeenkomstige budget voor het jaar 2024 in de reguleringsperiode 2021-2024. In het geval dat deze verhouding kleiner is dan 1, wordt deze stap echter niet toegepast.
202. De uniforme maximumtarieven per klantengroep (cfr. Tabel 13) voor de jaren 2026, 2027 en 2028 worden berekend op basis van de overeenkomstige maximumtarieven voor het voorgaande jaar. Die worden vermenigvuldigd met de verhouding tussen het totale budget van alle elektriciteitsdistributienetbeheerders voor de tariefcomponenten 'Netgebruik', 'Openbaredienstverplichtingen' en 'Toeslagen', volgens Tabel 12, in de tariefvoorstellen voor het betreffende jaar en het overeenkomstige budget voor het voorgaande jaar. In het geval deze verhouding kleiner is dan 1, wordt deze stap echter niet toegepast.

Tabel 16 Het uniforme maximumtarief per klantengroep voor de jaren 2023 en 2024 in de reguleringsperiode 2021-2024

<i>Klantengroep</i>	<i>Maximumtarief in de jaren 2023 en 2024</i>
<i>Afnameklanten op 26-36 kV-post</i>	0,0349439 EUR/ kWh_{afn}
<i>Afnameklanten op 26-36 kV-net</i>	0,0883726 EUR/ kWh_{afn}

<i>Afnameklanten op 1-26 kV-post</i>	0,0349439 EUR/kWh _{afn}
<i>Afnameklanten op 1-26 kV-net</i>	0,0883726 EUR/kWh _{afn}
<i>Afnameklanten op distributiecabine</i>	0,0912642 EUR/kWh _{afn}
<i>Afnameklanten op laagspanningsnet met piekmeting</i>	0,1919813 EUR/kWh _{afn}

203. Het uniform maximumtarief per klantengroep wordt uitgedrukt in EUR/kWh_{afn} (excl. btw) en wordt afgerond op 7 decimalen.
204. Het uniform maximumtarief is niet van toepassing voor:
- Doorvoerpunten;
 - Noodvoedingen;
 - Ongemeten punten;
 - Klantengroep 'Afnameklanten op laagspanningsnet met analoge meter';
 - Klantengroep 'Prosumenten op laagspanningsnet met terugdraaiende meter'.
205. De klanten binnen de klantengroep 'Afnameklanten op laagspanningsnet met piekmeting' betalen minstens de minimale bijdrage van 2,50 kW x kW_{gem MP} (cfr. Tabel 13), ook in het geval dat het maximumtarief van toepassing is.
206. Het uniform maximumtarief per klantengroep is niet van toepassing op de tariefcomponenten 'Overschrijding toegangsvermogen', 'Reactieve energie' en 'Databeheer'.

6.2.9 Maximumtarief injectie

207. Het uniform maximumtarief voor de reguleringsperiode 2025-2028 (Tabel 14) wordt berekend op basis van het overeenkomstige maximumtarief voor de jaren 2023 en 2024 in de reguleringsperiode 2021-2024 (0,0013469 EUR/kWh_{inj}) en wordt verhoogd met 30%. Het uniform maximumtarief is voor de reguleringsperiode 2025-2028 dus gelijk aan 0,0017510 EUR/kWh_{inj}.
208. Het uniform maximumtarief wordt uitgedrukt in EUR/kWh_{inj} (excl. btw) en wordt afgerond op 7 decimalen.
209. Het uniform maximumtarief is niet van toepassing op de tariefcomponent 'Databeheer'.

6.2.10 Verdeelsleutels elektriciteit

210. Nadat de distributienetbeheerder het globaal budget voor zijn periodieke elektriciteitsdistributietarieven heeft bepaald (par. 5) en heeft opgedeeld en toegewezen aan de verschillende tariefcomponenten (par. 6.2.2), rekent hij zijn budget toe aan de verschillende klantengroepen (par. 6.2.1) volgens onderstaande regels.

6.2.10.1 Algemene regels

211. In eerste instantie wordt het budget aan de verschillende klantengroepen toegerekend op basis van aantoonbare causaliteit (directe kosten).
212. De kosten waarvoor geen aantoonbaar rechtstreeks verband kan gelegd worden (indirecte kosten), worden door de distributienetbeheerder verdeeld op basis van verdeelsleutels. Deze verdeelsleutels voldoen minstens aan de volgende voorwaarden:
1. Ze moeten objectief zijn.
 2. Ze moeten transparant zijn.
 3. Ze moeten in redelijke mate kostenreflectief zijn.
 4. Ze worden op een consistente wijze toegepast.
 5. Ze worden door de distributienetbeheerder op overtuigende wijze verantwoord en gedocumenteerd.
213. De distributienetbeheerder rekent zijn budget achtereenvolgens toe aan de energierichtingen (afname en injectie), dan aan de verschillende spanningsniveaus en vervolgens aan de klantengroepen.
214. De toerekening op basis van aantoonbare causaliteit primeert echter in alle gevallen, ook als het aantoonbaar rechtstreeks verband enkel betrekking heeft op één of enkele van bovenvermelde stappen.

6.2.10.2 Specifieke regels

215. De distributienetbeheerder volgt de werkwijze zoals hieronder stapsgewijze beschreven. De tariefmethodologie voorziet in uniforme regels m.b.t. de door de distributienetbeheerder te hanteren verdeelsleutels voor de volgende kosten:
- De directe, capaciteitsgerelateerde kosten binnen de tariefcomponent 'Netgebruik' (par. 6.2.10.2.1);
 - De indirecte, capaciteitsgerelateerde kosten binnen de tariefcomponent 'Netgebruik' (exclusief budget financiering RAB en nettobedrijfskapitaal) (par. 6.2.10.2.2);
 - De indirecte, niet-capaciteitsgerelateerde kosten binnen de tariefcomponent 'Netgebruik' (par. 6.2.10.2.3).
 - Budget financiering RAB en nettobedrijfskapitaal (onderdeel van de indirecte, capaciteitsgerelateerde kosten binnen de tariefcomponent 'Netgebruik') (par. 6.2.10.2.4).
 - De kosten voor de afbouw van de regulatoire saldi binnen de tariefcomponent 'Netgebruik' (par. 6.2.10.2.5).
 - De kosten voor de sociale energieleveringen binnen de tariefcomponent 'Openbardienstverplichtingen' (par. 6.2.10.2.6).
 - De kosten voor de ODV's inzake REG, WKK, steuncertificaten binnen de tariefcomponent 'Openbardienstverplichtingen' (par. 6.2.10.2.7).
 - De kosten binnen de tariefcomponenten 'Toeslagen' (par. 6.2.10.2.9).
 - De kosten m.b.t. de kapitaalkostvergoedingen voor gegarandeerde activa (par. 6.2.10.2.10).

6.2.10.2.1 De directe, capaciteitsgerelateerde kosten binnen de tariefcomponent 'Netgebruik'

216. Deze paragraaf heeft betrekking op de gebudgetteerde endogene kosten binnen de tariefcomponent 'Netgebruik', die in hoofdzaak en op aantoonbare wijze in verband staan met de elektrische vermogensuitwisselingen door de distributienetgebruikers met het elektriciteitsdistributienet en bovendien direct toe te wijzen zijn aan een bepaald spanningsniveau of een bepaalde klantengroep.
217. Hiervan wijst de distributienetbeheerder een gedeelte toe aan de injectieklanten volgens het relatieve aandeel van de aansluitings- en investeringsuitgaven dat rechtstreeks aan deze klanten toegewezen werd in een representatief aantal jaren van het recente verleden.
218. Het overige gedeelte wijst de distributienetbeheerder toe aan afname.
219. De distributienetbeheerder voegt bij zijn tariefvoorstel een gemotiveerde nota over de door hem gehanteerde werkwijze en referentieperiode, achterliggend aan elk aandeel.

6.2.10.2.1.1 Cascadeprincipe

220. In een volgende fase verdeelt de distributienetbeheerder de kosten die volgens bovenstaande werkwijze aan de afnameklanten binnen een klantengroep toegewezen zijn en die ook dienen ten voordele van de gekoppelde netten op een zelfde of lager spanningsniveau, over het spanningsniveau waaraan de betreffende kosten direct toegewezen zijn en de gekoppelde, lagere spanningsniveaus. Hij maakt deze verdeling overeenkomstig het aandeel van iedere klantengroep in de synchrone piekbelasting volgens par. 6.2.10.2.1.2 tijdens de periode van maximale belasting volgens par. 6.2.10.2.1.3.
221. In het geval dat een net waarop de gebudgetteerde kosten betrekking hebben niet gekoppeld is met een net op een lager spanningsniveau, kunnen deze kosten niet gecascadeerd worden, m.a.w. ze worden alleen aan de klantengroepen op datzelfde spanningsniveau tarifair toegewezen.

6.2.10.2.1.2 Synchrone piekbelasting

222. Bij de toerekening van de bovenvermelde kosten aan afname wordt de hoogte van de synchrone piekbelasting (kW) per klantengroep in eerste instantie gelijkgesteld aan het totaal van de kwartiergemeten waarden van het actieve vermogen (kW) afgenomen door de afnemers binnen die klantengroep gesommeerd over de kwartieren in de periode van maximale belasting volgens par. 6.2.10.2.1.3.
223. Als voor een relatief beperkt deel van de afnemers binnen een klantengroep geen kwartiergemeten waarden tijdens de periode van maximale belasting beschikbaar zijn, maakt de distributienetbeheerder hiervoor, op basis van de beschikbare meetdata voor deze distributienetgebruikers een inschatting van de synchrone piekbelasting voor deze distributienetgebruikers. Hij legt deze inschatting op het moment van het tariefvoorstel ter goedkeuring voor aan de VREG.
224. De synchrone piekbelasting van de 'Afnameklanten op laagspanningsnet' wordt als één geheel bepaald en gelijk gesteld aan het verschil tussen de synchrone piekbelasting

geregistreerd op de koppelpunten van het elektriciteitsdistributienet met het transmissienet en de synchrone piekbelasting voor de andere spanningsniveaus en klantengroepen.

225. Een gevolg van deze aanpak m.b.t. de 'Afnameklanten op laagspanningsnet' is dat alle niet-gemeten belastingen, zoals netverliezen en openbare verlichting, waarvan het energieverbruik wel geregistreerd wordt op de koppelpunten met het transmissienet, integraal toegewezen wordt aan de 'Afnameklanten op laagspanningsnet'. Daarenboven kunnen aansluitingen van nieuwe afname- of injectieklanten, herschakelingen, koppelpunten tussen het transmissienet en meerdere elektriciteitsdistributienetten, ... mogelijks tot een vertekening bij de bepaling van de synchrone piekbelastingen leiden. De distributienetbeheerder past de nodige normalisaties en/of correcties toe om de bovenvermelde vertekeningen te ondervangen.
226. Binnen de 'Afnameklanten op laagspanningsnet' verdeelt de distributienetbeheerder het budget verder over de klantengroepen pro rata hun rekenvolumes voor capaciteit (par. 6.2.11) en niet pro rata hun aandeel in de synchrone piekbelasting.

6.2.10.2.1.3 Periode van maximale belasting

227. De periode van maximale belasting omvat een bepaald aantal kwartieren in het voor de rekenvolumes representatieve kalenderjaar waarin de synchrone piekbelasting (kW) op het elektriciteitsdistributienet over alle spanningsniveaus en klantengroepen heen de maximale waarde bereikt. Omdat echter tijdens het jaar de kwartiergemeten piekbelastingen op de verschillende spanningsniveaus en netonderdelen niet noodzakelijk samenvallen (in hetzelfde kwartier), wordt door de distributienetbeheerder een voor de piekbelastingen in het elektriciteitsdistributienet van de distributienetbeheerder voldoende representatieve set van kwartieren in het jaar geselecteerd en voorgesteld aan de VREG. In geval een door de distributienetbeheerder nader bepaalde en door de VREG goedgekeurde set van kwartieren ontbreekt, wordt de periode van maximale belasting gelijkgesteld aan de 100 kwartieren met de hoogste belasting gemeten op de koppelpunten.

6.2.10.2.2 De indirecte, capaciteitsgerelateerde kosten binnen de tariefcomponent 'Netgebruik' (exclusief budget financiering RAB en nettobedrijfskapitaal)

228. Deze paragraaf heeft betrekking op de gebudgetteerde exogene en endogene kosten binnen de tariefcomponent 'Netgebruik', die in hoofdzaak en op aantoonbare wijze in verband staan of stonden met de elektrische vermogensuitwisseling tussen de distributienetgebruikers en het distributienet maar niet direct toe te wijzen zijn aan een bepaald spanningsniveau of een bepaalde klantengroep. Hieronder worden ook de gebudgetteerde exogene transmissienetkosten voor het beheer en de ontwikkeling van de netwerkinfrastructuur en voor de aansluitingstarieven begrepen.
229. Aan injectie worden geen van de betreffende gebudgetteerde kosten toegewezen. De distributienetbeheerder wijst de betreffende kosten, met uitzondering van de gebudgetteerde endogene kosten voor de financiering van de RAB en het nettobedrijfskapitaal, toe aan de verschillende spanningsniveaus en klantengroepen overeenkomstig het aandeel van ieder spanningsniveau en iedere klantengroep in de synchrone piekbelasting volgens de werkwijze beschreven in par. 6.2.10.2.1.2 tijdens de periode van maximale belasting volgens par. 6.2.10.2.1.3. Het cascadeprincipe in par.

6.2.10.2.1.1 wordt niet toegepast.

6.2.10.2.3 De indirecte, niet-capaciteitsgerelateerde kosten binnen de tariefcomponent 'Netgebruik'

230. Deze paragraaf heeft betrekking op de gebudgetteerde endogene kosten⁶⁸ binnen de tariefcomponent 'Netgebruik' die niet of niet hoofdzakelijk in verband staan met de elektrische vermogensuitwisseling tussen de distributienetgebruikers en het distributienet. Hieronder worden ook de gebudgetteerde endogene kosten voor het systeembeheer en de gebudgetteerde exogene transmissiekosten voor het beheer van het elektrisch systeem, voor de vermogensreserves en de black-start en voor de marktintegratie begrepen.
231. De distributienetbeheerder wijst de betreffende kosten, met uitzondering van de gebudgetteerde endogene kosten m.b.t. het systeembeheer en de gebudgetteerde exogene transmissiekosten voor het beheer van het elektrisch systeem, voor de vermogensreserves en de black-start en voor de marktintegratie, toe aan de 'Afname'-klanten pro rata de overeenkomstige rekenvolumes afgenomen actieve energie (kWh). Aan de klantengroep 'Afnameklanten op 1-26 kV-post' worden enkel de netkosten inzake openbare verlichting toegewezen pro rata de overeenkomstige rekenvolumes afgenomen actieve energie (kWh).
232. De distributienetbeheerder wijst de gebudgetteerde endogene kosten m.b.t. het systeembeheer toe aan de 'Afname'- en de 'Injectie'-klantengroepen pro rata de overeenkomstige (absolute) rekenvolumes afgenomen en geïnjecteerde actieve energie (kWh).
233. De distributienetbeheerder wijst de gebudgetteerde exogene transmissiekosten voor het beheer van het elektrisch systeem, voor de vermogensreserves en de black-start en voor de marktintegratie toe aan de 'Afname'-klantengroepen pro rata de overeenkomstige rekenvolumes afgenomen actieve energie (kWh).

6.2.10.2.4 Budget financiering RAB en nettobedrijfskapitaal (onderdeel van de indirecte, capaciteitsgerelateerde kosten binnen de tariefcomponent 'Netgebruik')

234. De distributienetbeheerder wijst de gebudgetteerde endogene kosten voor de financiering van de RAB en het nettobedrijfskapitaal toe aan de 'Afname'-klantengroepen pro rata de voorafgaandelijk aan hen toegewezen afschrijvingskosten (volgens de werkwijzen in par. 6.2.10.2.1, par. 6.2.10.2.2 en par. 6.2.10.2.3).
235. Aan injectie worden geen van de betreffende kosten toegewezen.

6.2.10.2.5 De kosten voor de afbouw van de regulatoire saldi binnen de tariefcomponent 'Netgebruik'

236. Alvorens de gebudgetteerde exogene kosten gelijk aan de tarifaire afbouw van alle regulatoire saldi (par. 5.3) binnen de tariefcomponent 'Netgebruik' te kunnen toewijzen, moet de distributienetbeheerder de overige gebudgetteerde kosten binnen de tariefcomponent 'Netgebruik' met uitzondering van de gebudgetteerde exogene kosten

⁶⁸ Exclusief de gebudgetteerde endogene kosten voor netverliezen die volgens par. 6.2.10.1 direct aan een klantengroep kunnen toegewezen worden.

m.b.t. de kapitaalkostvergoedingen voor gegarandeerde activa, zijnde steuncertificaten en regulatoire saldi, hebben toegewezen aan de verschillende klantengroepen (op directe wijze of volgens de vorige werkwijzen).

237. Vervolgens wijst de distributienetbeheerder de gebudgetteerde exogene kosten gelijk aan de tarifaire afbouw van de regulatoire saldi binnen de tariefcomponent 'Netgebruik' toe aan de 'Afname'-klantengroepen pro rata de voorafgaandelijk aan hen toegewezen kosten binnen de tariefcomponent 'Netgebruik'.
238. De marge die de distributienetbeheerder zich vooropstelt, d.i. het verschil tussen zijn gebudgetteerde kosten en zijn globaal budget voor de periodieke distributietarieven (par. 5) wordt op gelijke wijze aan de 'Afname'-klantengroepen toegewezen.
239. Aan injectie worden geen van de betreffende kosten toegewezen.

6.2.10.2.6 De kosten voor de sociale energieleveringen binnen de tariefcomponent 'Openbardienstverplichtingen'

240. De distributienetbeheerder rekent de gebudgetteerde exogene en endogene kosten voor de uitvoering van de openbardienstverplichtingen inzake energielevering aan beschermde en niet-beschermde, gedropte klanten, exclusief de kosten voor de afbouw van de regulatoire saldi, uitsluitend toe aan de 'Afnameklanten op laagspanningsnet'. Hij verdeelt deze kosten over de betreffende klantengroepen pro rata de overeenkomstige rekenvolumes afgenomen actieve energie (kWh).
241. Aan injectie worden geen van de betreffende kosten toegewezen.

6.2.10.2.7 De kosten voor de ODV's inzake REG, WKK, steuncertificaten binnen de tariefcomponent 'Openbardienstverplichtingen'

242. De distributienetbeheerder rekent 75% van de gebudgetteerde exogene en endogene kosten voor de uitvoering van de openbardienstverplichtingen inzake REG, warmtekrachtkoppeling, steuncertificaten, inclusief de overeenkomstige transmissienetkosten maar exclusief de kosten voor de afbouw van de regulatoire saldi, toe aan de 'Afname'-klantengroepen pro-rata de overeenkomstige rekenvolumes actieve toegangspunten voor afname (EAN). Hij wijst de overige 25 % van deze kosten toe aan de 'Afname'-klantengroepen pro-rata de overeenkomstige rekenvolumes afgenomen actieve energie (kWh).
243. Aan injectie worden geen van de betreffende kosten toegewezen.

6.2.10.2.8 De kosten voor de afbouw van de regulatoire saldi binnen de tariefcomponent 'Openbardienstverplichtingen'

244. Alvorens de gebudgetteerde exogene kosten gelijk aan de tarifaire afbouw van alle regulatoire saldi (par. 5.3) binnen de tariefcomponent 'Openbardienstverplichtingen' te kunnen toewijzen, moet de distributienetbeheerder de overige gebudgetteerde kosten binnen de tariefcomponent 'Openbardienstverplichtingen' hebben toegewezen aan de verschillende klantengroepen (volgens de werkwijzen in par. 6.2.10.2.6 en 6.2.10.2.7).
245. Vervolgens wijst de distributienetbeheerder de gebudgetteerde exogene kosten gelijk aan de tarifaire afbouw van de regulatoire saldi binnen de tariefcomponent

‘Openbaredienstverplichtingen’ toe aan de ‘Afname’-klantengroepen pro rata de voorgaandelijk aan hen toegewezen kosten binnen de tariefcomponent ‘Openbaredienstverplichtingen’.

6.2.10.2.9 De kosten binnen de tariefcomponenten ‘Toeslagen’

246. De distributienetbeheerder wijst 75% van de gebudgetteerde, exogene kosten binnen de tariefcomponent ‘Toeslagen’, inclusief de overeenkomstige transmissienetkosten en de kosten voor de afbouw van de regulatoire saldi binnen deze tariefcomponent, toe aan de ‘Afname’-klantengroepen pro rata de overeenkomstige rekenvolumes actieve toegangspunten voor afname (EAN). Hij wijst de overige 25% van deze kosten toe aan de ‘Afname’-klantengroepen pro rata de overeenkomstige rekenvolumes afgenomen actieve energie (kWh).
247. Aan injectie worden geen van de betreffende kosten toegewezen.

6.2.10.2.10 De kosten m.b.t. de kapitaalkostvergoedingen voor gegarandeerde activa

248. Alvorens de gebudgetteerde exogene kosten m.b.t. de kapitaalkostvergoedingen voor gegarandeerde activa te kunnen toewijzen aan de tariefcomponent ‘Netgebruik’, moet de distributienetbeheerder de gebudgetteerde kosten voor de afbouw van de regulatoire saldi voor alle tariefcomponenten hebben toegewezen aan de verschillende klantengroepen.
249. Vervolgens wijst de distributienetbeheerder de gebudgetteerde exogene kosten m.b.t. de kapitaalkostvergoedingen voor gegarandeerde activa toe aan de ‘Afname’-klantengroepen pro rata de voorafgaandelijk aan hen toegewezen kosten voor de afbouw van de regulatoire saldi voor alle tariefcomponenten.
250. Aan injectie worden geen van de betreffende kosten toegewezen.

6.2.10.3 Verdere tarifaire verwerking

251. De elektriciteitsdistributienetbeheerder houdt voor wat betreft de hoogte van de periodieke distributienettarieven rekening met volgende randvoorwaarden (ptn. 1, 2 en 3 in die volgorde uit te voeren):
1. Het injectietarief voor de tariefcomponent ‘Netgebruik’ is deze volgens de budgetten verdeeld cfr. voorgaande verdeelsleutels (par. 6.2.10.1 en 6.2.10.2) en de rekenvolumes (par. 6.2.11) (m.a.w. zonder rekening te houden met het maximumtarief). De distributienetbeheerder hanteert daarbij voor alle klantengroepen één gemeenschappelijk kWh-tarief (par. 6.2.4). De distributienetbeheerder bepaalt vervolgens het gedeelte van het budget injectie voor de tariefcomponent ‘Netgebruik’ dat hij door de toepassing van het maximumtarief injectie (par. 6.2.9) niet zal kunnen ontvangen van de injectieklanten.
 2. Vervolgens berekent de distributienetbeheerder per ‘Afname’-klantengroep het tarief voor elke tariefcomponent (Tabel 13) door toepassing van de respectievelijke budgetten volgens de voormelde verdeelsleutels (par. 6.2.10.1 en 6.2.10.2) op de respectievelijke rekenvolumes (par. 6.4.7) en dit zonder iteratie. Volgens deze tarieven berekent hij voor elke klantengroep het door de toepassing van het maximumtarief afname (par. 6.2.8) verwachte niet te recupereren budget afname.

3. De distributienetbeheerder verhoogt het in pt. 2 gerecupereerd totaalbudget afname over alle klantengroepen voor de tariefcomponent 'Netgebruik' met de globale over alle klantengroepen niet te recupereren budgetten afname en injectie zoals beschreven in pt. 1 en 2. Gelijk aan deze procentuele toename verhoogt hij per klantengroep afname de in pt. 2 gerecupereerde budgetten afname voor de tariefcomponent 'Netgebruik' tot het definitief te innen budget. Hij berekent vervolgens de hoogte van de periodieke distributienettarieven afname van de tariefcomponent 'Netgebruik' iteratief zodanig dat, met toepassing van het maximumtarief afname, dat nieuwe budget zal worden gerecupereerd.
4. De distributienetbeheerder zorgt ervoor dat de budgetten voor de tariefcomponenten 'openbardienstverplichtingen' en 'toeslagen' toegewezen aan de 'Afnameklanten op 1-26 kV-post' beperkt blijven tot de respectievelijke budgetten aan deze klantengroep in het tariefvoorstel van het jaar 2024 verhoogd met 30%. Een eventueel restant wordt verrekend via de respectievelijke verdeelsleutels over de andere klantengroepen zoals vermeld in par. 6.2.10.2.7 en 6.2.10.2.9.
5. Als de distributienetbeheerder geen afzonderlijke budgetten aan de klantengroep 'Afnameklanten op 23-36 kV-post' kan toewijzen, dan worden de tarieven voor deze klantengroep gelijkgesteld aan de geldende tarieven voor de klantengroep 'Afnameklanten op 1-26 kV-post'. Als de distributienetbeheerder geen afzonderlijke budgetten aan de klantengroep 'Afnameklanten op 26-36 kV-net' kan toewijzen, dan worden de tarieven voor deze klantengroep gelijkgesteld aan de geldende tarieven voor de klantengroep 'Afnameklanten op 1-26 kV-net'.
6. De elektriciteitsdistributienetbeheerder zorgt ervoor dat binnen de klantengroepen 'Afnameklanten op 26-36 kV-post/net', 'Afnameklanten op 1-26 kV-post/net' en 'Afnameklanten op distributiecabine' voor de tariefcomponent 'Netgebruik' het budget voor 50% aangerekend wordt via de tariefdrager kVA (kVA_{TV} in Tabel 13) en de overige 50% via de tariefdrager kW (kW_{MP} in Tabel 13), los van het gedeelte dat als gebudgetteerde ontvangsten wordt voorzien vanuit het tarief van toepassing bij een overschrijding van het toegangsvermogen (tariefdrager kW_{MP-TV} in Tabel 13).
7. De elektriciteitsdistributienetbeheerder zorgt ervoor dat binnen de klantengroep 'Afnameklanten op laagspanningsnet met piekmeting' voor de tariefcomponent 'Netgebruik' het globale budget (distributie en transmissie) voor 70% wordt aangerekend via de tariefdrager kW en de overige 30% via de tariefdrager kWh (kW_{gemMP} en kWh_{afn} in Tabel 13).
8. De elektriciteitsdistributienetbeheerder zorgt ervoor dat binnen de klantengroep 'Afnameklanten op laagspanningsnet met analoge meter' en 'Prosumenten op laagspanningsnet met terugdraaiende meter' voor de tariefcomponent 'Netgebruik', de waarde voor het vaste tarief (EUR/jaar) (tariefdrager $fast_{net}$ in Tabel 13) gelijk is aan de minimale bijdrage ($2,50 \text{ kW} \times \text{tarief EUR/kW}_{gemMP}$) die geldt voor de klantengroep 'Afnameklanten op laagspanningsnet met piekmeting'.
9. De elektriciteitsdistributienetbeheerder zorgt ervoor dat binnen de klantengroepen 'Afnameklanten op laagspanningsnet met piekmeting', 'Afnameklanten op laagspanningsnet met analoge meter' en 'Prosumenten op laagspanningsnet met terugdraaiende meter' dezelfde kWh-tarieven gelden wat betreft de tariefcomponenten 'Openbardienstverplichtingen' en 'Toeslagen'.

10. De elektriciteitsdistributienetbeheerder zorgt ervoor dat de hoogte van het overschrijdingstarief (kW_{MP-TV} in Tabel 13) gelijk is aan 1,5 maal de hoogte van het tarief voor het tarief voor het toegangsvermogen (kVA_{TV} in Tabel 13).
11. De elektriciteitsdistributienetbeheerder hanteert voor de tariefcomponent 'Reactieve energie' per klantengroep een vast tarief. De gebudgetteerde opbrengsten volgens dit tarief weerspiegelen de betreffende gebudgetteerde kosten (de dienst van de distributienetbeheerder van het reactief vermogen en van het transmissienet m.b.t. de aanvullende afname of injectie van reactieve energie zoals aan hem aangerekend door de transmissienetbeheerder) evenwel exclusief de afbouw van de regulatoire saldi voor deze tariefcomponent. Voor dit laatste wordt verwezen naar de bepaling in par. 5.3.3.
12. De historische korting op het kWh-tarief openbardienstverplichtingen ($ODV-kWh_{afn}$ in Tabel 13) voor afname exclusief nacht wordt in deze reguleringsperiode afgebouwd. De korting bedraagt nog 30% in 2025, 20% in 2026, 10% in 2027 en 0% in 2028.
13. De doorvoertarieven bedragen 75% van de geldende tarieven in de klantengroep op het spanningsniveau waarop het koppelpunt zich bevindt.
14. De distributienetbeheerder bepaalt de tarieven voor de tariefcomponent 'Databeheer' in functie van het aantal allocatiepunten, rekening houdende met de energierichting (afname of injectie), de klantengroep waartoe de distributienetgebruiker behoort en, voor distributienetgebruikers aangesloten op het laagspanningsnet, het meetregime. De distributienetbeheerder zorgt ervoor dat de hoogte van de tarieven voor databeheer ($vast_{data}$) per jaar mee evolueren met de recentste jaarlijkse inflatie volgens het nationaal indexcijfer der consumptieprijzen, waarde in de maand juli. De gebudgetteerde opbrengsten volgens dit tarief weerspiegelen de gebudgetteerde endogene kosten voor databeheer, zonder afbouw van regulatoire saldi. Voor dit laatste wordt verwezen naar de bepaling in par. 5.3.3.
15. De periodieke distributienettarieven in EUR/kWh, EUR/kW, EUR/kVA en EUR/kVArh worden op het tariefblad afgerond op 7 decimalen. Vaste termen in EUR/jaar en het prosumentarief worden op het tariefblad afgerond op 2 decimalen.

6.2.11 Rekenvolumes elektriciteit

252. Per tariefdrager (Tabel 13 en Tabel 14) en per klantengroep (Tabel 10 en Tabel 11) wordt een afzonderlijk rekenvolume bepaald.
253. De distributienetbeheerder maakt ook een inschatting van het rekenvolume voor de tariefdrager ' kW_{gem} ' voor de klantengroepen 'Afnameklanten op laagspanningsnet met analoge meter' en 'Prosumanten op laagspanningsnet met terugdraaiende meter'.
254. De rekenvolumes worden op jaarbasis en per kalenderjaar bepaald.
255. De rekenvolumes worden bij voorkeur gebaseerd op de gefactureerde volumes in een recent en representatief kalenderjaar. Mits goedkeuring door de VREG, kan de distributienetbeheerder de rekenvolumes op een alternatieve manier bepalen.

6.3 Regionaal objectieerbare verschillen

6.3.1 Criteria voor identificatie van regionaal objectieerbare verschillen

256. De criteria waaraan tegelijk moet voldaan zijn, zijn:

- De verschillen zijn regionaal.
Dit evidente criterium houdt in dat een regionaal objectieerbaar verschil (ROV) een verschil tussen twee of meer geografische zones in het Vlaamse Gewest omvat.
- De verschillen zijn niet-beïnvloedbaar
De factor dan wel de omstandigheid die een ROV uitmaakt, kan niet beïnvloed worden door de distributienetbeheerder.
- De verschillen zijn objectieerbaar.
 - Gebaseerd op betrouwbare data die een afspiegeling zijn van de werkelijkheid. De invloed van een ROV moet kunnen uitgedrukt worden in de kosten⁶⁹ uitgedrukt in EUR die het ROV voor een distributienetbeheerder veroorzaakt. De bepaling van de regionale kosten is gebaseerd op recente, betrouwbare en geschikte data die een afspiegeling zijn van de werkelijkheid en die efficiënt te identificeren zijn, waaronder minstens data van distributienetbeheerders geverifieerd door een onafhankelijke auditor⁷⁰.
 - De verschillen zijn blijvend.
Blijvend wil zeggen dat het ROV voor de getroffen distributienetbeheerder structureel is, m.a.w. naar het inzicht van de VREG normaal gezien duurzaam of houdbaar in de tijd.
Als voor de identificatie van ROV data uit het verleden worden gebruikt, wordt het onderzoek uit praktische overwegingen tot de beschikbare data van de recentste 4 jaar beperkt.
- De verschillen zijn significant.

Significantie m.b.t. endogene kosten

De endogene kosten van een distributienetbeheerder m.b.t. een ROV, als onderdeel van zijn toegelaten budget voor endogene kosten, wijken minstens 2% af van het sectorgemiddelde percentage kosten voor dat ROV in het Vlaamse Gewest. Deze voorwaarde moet voor minstens één distributienetbeheerder voldaan zijn gedurende vier recente opeenvolgende jaren, teneinde het blijvende karakter van het ROV op het niveau van de distributienetbeheerders te kunnen bevestigen.

In formulevorm uitgedrukt:

Formule 30

$$\left| \frac{kost_{ROV,DNB}}{budget_{ENDO,DNB}} - \frac{\sum_{ALLE DNBS} kost_{ROV,DNB}}{\sum_{ALLE DNBS} budget_{ENDO,DNB}} \right| > 2\%$$

⁶⁹ In de context van ROV's kan 'kosten' in de tekst ook begrepen worden als negatieve kosten of 'kostenverminderingen'.

⁷⁰ Globale budgetten uit goedgekeurde tariefvoorstellen moeten niet geattesteerd worden.

Met hierin:

$kost_{ROV,DNB}$ de werkelijke endogene kost van de distributienetbeheerder m.b.t. dat ROV in het beschouwde jaar

$budget_{ENDO,DNB}$ het budget van de distributienetbeheerder voor endogene kosten volgens zijn tariefvoorstel voor dat jaar.

Het criterium voor significantie op een lokaal niveau binnen het netgebied van een distributienetbeheerder wanneer een ROV endogene kosten betreft, is als volgt:

- voor een bepaalde distributienetbeheerder is voldaan aan de hierboven vermelde significantievoorwaarde op het niveau van de distributienetbeheerders (Formule 30) en
- voor een bepaalde regio binnen zijn netgebied wijken de betreffende endogene ROV-kosten, als onderdeel van het toegelaten budget voor endogene kosten voor die regio, minstens 5% af van het sectorgemiddelde percentage kosten voor dat ROV in het Vlaamse Gewest.

De beide voorwaarden moeten voor een bepaalde distributienetbeheerder tegelijk zijn voldaan gedurende minstens vier opeenvolgende recente jaren.

In formulevorm uitgedrukt is de tweede voorwaarde:

Formule 31

$$\left| \frac{kost_{ROV,regio}}{budget_{ENDO,regio}} - \frac{\sum_{ALLE DNBS} kost_{ROV,DNB}}{\sum_{ALLE DNBS} budget_{ENDO,DNB}} \right| > 5\%$$

Met hierin:

$Kost_{ROV,regio}$ de werkelijke endogene kost van de distributienetbeheerder m.b.t. dat ROV in een geografische zone binnen zijn netgebied in het beschouwde jaar

$budget_{ENDO,regio}$ het budget van de distributienetbeheerder voor endogene kosten volgens zijn tariefvoorstel voor dat jaar bedoeld voor die geografische zone⁷¹

$kost_{ROV,DNB}$ de werkelijke endogene kost van de distributienetbeheerder m.b.t. dat ROV in het beschouwde jaar

$budget_{ENDO,DNB}$ het budget van de distributienetbeheerder voor endogene kosten volgens zijn tariefvoorstel voor dat jaar.

⁷¹ Toewijzing aan de zone in overeenstemming met de bepalingen in bijlage 3 van de tariefmethodologie.

Significantie m.b.t. exogene kosten

Wanneer een ROV exogene kosten betreft, is het criterium op het niveau van de distributienetbeheerders als volgt: De exogene kosten van een distributienetbeheerder m.b.t. een ROV, als onderdeel toegevoegd aan zijn toegelaten budget voor endogene kosten, wijken minstens 2% af van het sectorgemiddelde percentage kosten voor dat ROV in het Vlaamse Gewest. Deze voorwaarde moet voor een bepaalde distributienetbeheerder voldaan zijn gedurende minstens vier opeenvolgende recente jaren.

In formulevorm uitgedrukt:

Formule 32

$$\left| \frac{kost_{ROV,DNB}}{budget_{ENDO,DNB} + kost_{ROV,DNB}} - \frac{\sum_{ALLE DNBS} kost_{ROV,DNB}}{\sum_{ALLE DNBS} (budget_{ENDO,DNB} + kost_{ROV,DNB})} \right| > 2\%$$

Met hierin:

$kost_{ROV,DNB}$ de werkelijke exogene kost van de distributienetbeheerder m.b.t. dat ROV in het beschouwde jaar

$budget_{ENDO,DNB}$ het budget van de distributienetbeheerder voor endogene kosten volgens zijn tariefvoorstel voor dat jaar.

Het criterium voor significantie op een lokaal niveau binnen het netgebied van een distributienetbeheerder wanneer een ROV exogene kosten betreft, is als volgt:

- voor een bepaalde distributienetbeheerder is voldaan aan de hierboven vermelde significantievoorwaarde op het niveau van de distributienetbeheerders (Formule 32) en
- voor een bepaalde regio binnen zijn netgebied wijken de betreffende exogene ROV-kosten, als onderdeel toegevoegd aan het toegelaten budget voor endogene kosten voor die regio, minstens 5 % af van het sectorgemiddelde percentage kosten voor dat ROV in het Vlaamse Gewest.

De beiden voorwaarden moeten voor een bepaalde distributienetbeheerder tegelijk zijn voldaan gedurende minstens vier opeenvolgende recente jaren.

In formulevorm uitgedrukt is de tweede voorwaarde:

Formule 33

$$\left| \frac{kost_{ROV,regio}}{budget_{ENDO,regio} + kost_{ROV,regio}} - \frac{\sum_{ALLE DNBS} kost_{ROV,DNB}}{\sum_{ALLE DNBS} (budget_{ENDO,DNB} + kost_{ROV,DNB})} \right| > 5\%$$

Met hierin:

<i>kost_{ROV,regio}</i>	<i>de werkelijke exogene kost van de distributienetbeheerder m.b.t. dat ROV in een geografische zone binnen zijn netgebied in het beschouwde jaar</i>
<i>budget_{ENDO,regio}</i>	<i>het budget van de distributienetbeheerder voor endogene kosten volgens zijn tariefvoorstel voor dat jaar bedoeld voor die geografische zone⁷²</i>
<i>kost_{ROV,DNB}</i>	<i>de werkelijke exogene kost van de distributienetbeheerder m.b.t. dat ROV in het beschouwde jaar</i>
<i>budget_{ENDO,DNB}</i>	<i>het budget van de distributienetbeheerder voor endogene kosten volgens zijn tariefvoorstel voor dat jaar.</i>

6.3.2 ROV's in de reguleringsperiode 2025-2028

257. De VREG heeft in 2018-2019 m.b.v. bovenstaande criteria een onderzoek laten uitvoeren door consultant DNV over de aanwezigheid van mogelijke ROV bij de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders in het Vlaamse Gewest en in 2023 een bijkomende analyse uitgevoerd op basis van meer recente data (aangeleverd door de distributienetbeheerders). Er werden geen ROV geïdentificeerd op basis van de preliminaire beoordeling aan de hand van de criteria, gebruik makende van de beschikbare gegevens.
258. De VREG kan, wanneer hij daar een gegronde reden toe ziet, beslissen om te onderzoeken of een door een belanghebbende nieuw voorgestelde factor of omstandigheid voldoet aan de criteria voor ROV, evenals of een reeds onderzocht verschil, dat vroeger geen ROV was, alsnog in aanmerking zou kunnen komen als ROV.

⁷² Toewijzing aan de zone in overeenstemming met de bepalingen in bijlage 3 van de tariefmethodologie.

6.4 Tariefvoorstel periodieke aardgasdistributietarieven

259. Bij de opmaak en indiening van zijn tariefvoorstel voor de periodieke aardgasdistributietarieven respecteert de distributienetbeheerder de volgende bepalingen inzake klantengroepen (par. 6.4.1), tariefcomponenten (par. 6.4.2), tariefstructuur (par. 6.4.3 tot en met par. 6.4.5), verdeelsleutels (par. 6.4.6) en rekenvolumes (par. 6.4.7).

6.4.1 Klantengroepen aardgas

260. De aardgasdistributienetbeheerder onderscheidt de klantengroepen zoals vermeld in Tabel 17.

Tabel 17 Klantengroepen aardgas

Afname						Injectie		
Distributienetgebruikers (DNG)						Doorvoer		DNG
Niet-telegemeten ⁷³			Telegemeten ⁷⁴			Lage druk	Middendruk	
Jaarverbruik (kWh)								
0 – 5.000	5.001-150.000	150.001 – 1.000.000	>1.000.000	<10.000.000	>10.000.000			
				0	0			
Klantengroep benaming								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	LD	MD	Injectie

6.4.2 Tariefcomponenten aardgas

261. De distributienetbeheerder wijst zijn budget voor endogene en exogene kosten toe aan de verschillende tariefcomponenten volgens Tabel 18.
262. Alle tariefcomponenten worden gehanteerd voor de periodieke distributietarieven voor afname. Voor de periodieke distributietarieven voor injectie zijn de enige toepasselijke tariefcomponenten ‘Systeembeheer’ en ‘Data-beheer’.

⁷³ Inclusief de digitale gasmeter G4 en G6 voor huishoudelijk en kleine ondernemingen.

⁷⁴ Met een grootverbruiksmeterinrichting.

Tabel 18 Toewijzing kosten budget aardgasdistributienetbeheerder aan tariefcomponenten

<i>Tariefcomponent</i>	<i>Toe te wijzen budget</i>	<i>Energierichting (afname of injectie)</i>
Gebruik van het distributienet (basisdiensten)		
Basistarief voor overbrenging met het net	Kosten m.b.t. het beheer van het distributienet ⁷⁵ , m.u.v. de operationele kosten van het systeembeheer m.b.t. injectie	Afname
Systeembeheer	De operationele kosten van het systeembeheer m.b.t. injectie ⁷⁶	Injectie
Databeheer	Kosten m.b.t. het databeheer ⁷⁷	Afname en injectie
Openbaredienstverplichtingen (afgekort ODV's)	Kosten m.b.t. openbaredienstverplichtingen ⁷⁸ opgelegd aan de aardgasdistributienetbeheerder	Afname
Toeslagen	Kosten van niet-gekapitaliseerde pensioenen, de retributies en heffingen opgelegd door publieke overheden of openbaar domeinbeheerders en opgesomd in Tabel 3 (punt 2).	Afname

6.4.3 Tariefstructuur aardgas afname

263. De tariefstructuur voor de periodieke aardgasdistributienettarieven voor afname wordt weergegeven in Tabel 19.

Tabel 19 Tariefstructuur periodieke aardgasdistributienettarieven voor afname 2025-2028

AFNAME GAS 2025-2028	Niet-telegemeten				Telegemeten	
	Jaarverbruik (kWh)					
	<i>0 – 5.000</i>	<i>5.001- 150.000</i>	<i>150.001 – 1.000.000</i>	<i>>1.000.000</i>	<i><10.000.000</i>	<i>>10.000.000</i>
	T1	T2	T3	T4	T5	T6

⁷⁵ Zoals omschreven in art. 4.1.6, §1 en 2 van het Energiedecreet.

⁷⁶ Onderhoud injectiecabine en gaskwaliteit.

⁷⁷ Zoals omschreven in art. 4.1.8/2 van het Energiedecreet, m.u.v. kosten gerelateerd aan het ter beschikking stellen van meetgegevens aan derde partijen (par. 7).

⁷⁸ Zoals bepaald in de regelgeving, bv. m.b.t. de sociale levering van energie.

<i>Basistarief</i>	vast_{net} kWh_{afn}	maxcap kWh_{afn}
<i>Databeheer</i>	$\text{vast}_{\text{data}}$	
<i>ODV</i>	kWh_{afn}	
<i>Toeslagen</i>	kWh_{afn}	

Toelichting bij de in Tabel 19 gebruikte afkortingen:

vast_{net} *Het vast tarief voor het basistarief voor overbrenging met het net (EUR/jaar).*

kWh_{afn} *De afgenomen hoeveelheid energie, uitgedrukt in kWh.*

maxcap *De maximaal afgenomen hoeveelheid energie binnen één uur, uitgedrukt in kW.*

$\text{vast}_{\text{data}}$ *De vaste term voor databeheer⁷⁹ (EUR/jaar). Het tarief bestaat uit een vast bedrag per jaar en is functie van de meetinrichting.*

264. De tarieven in EUR/kWh en EUR/kW worden op het tariefblad afgerond op 7 decimalen. Vaste termen in EUR/jaar worden op het tariefblad afgerond op 2 decimalen.
265. Als de doorvoer via een koppelpunt met een ander aardgasdistributienet gemeten wordt⁸⁰, wordt de tariefcomponent 'Basistarief' in rekening gebracht en een uniform tarief in functie van de afgenomen hoeveelheid energie (kWh_{afn}) toegepast. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt met de doorvoer op lage druk (LD) en de doorvoer op middendruk (MD).

6.4.4 Tariefstructuur aardgas injectie

266. De tariefstructuur voor de periodieke aardgasdistributienettarieven injectie wordt weergegeven in Tabel 20.

Tabel 20 Tariefstructuur periodieke aardgasdistributienettarieven voor injectie 2025-2028

INJECTIE GAS 2025-2028	Injectie
<i>Systeembeheer</i>	kWh_{inj}
<i>Databeheer</i>	$\text{vast}_{\text{data}}$

Toelichting bij de in Tabel 20 gebruikte afkortingen:

kWh_{inj} *De geïnjecteerde hoeveelheid energie, uitgedrukt in kWh.*

⁷⁹ M.u.v. kosten gerelateerd aan het ter beschikking stellen van meetgegevens aan derde partijen (zie par. 7).

⁸⁰ Zie art. 6.1.20 van het Technisch Reglement voor de Distributie van Gas

vast_{data} De vaste term voor databeheer⁸¹ (EUR/jaar). Het tarief bestaat uit een vast bedrag per jaar en is functie van de meetinrichting.

267. De tarieven in EUR/kWh worden op het tariefblad afgerond op 7 decimalen. De vaste term in EUR/jaar wordt op het tariefblad afgerond op 2 decimalen.

6.4.5 Maximumtarieven

268. Er zijn geen maximumtarieven van toepassing.

6.4.6 Verdeelsleutels aardgas

269. De aardgasdistributienetbeheerder zorgt er bij de bepaling van de periodieke distributienettarieven afname voor dat voor de tariefcomponent 'Basistarief voor overbrenging met het net' een distributienetgebruiker met een maximaal verbruik in een klantengroep hetzelfde betaalt, op eventuele afrondingsfouten na, als een distributienetgebruiker met een minimaal verbruik in de daaropvolgende, hogere klantengroep en dit voor de klantengroepen T1 t.e.m. T4 volgens Tabel 17. Er is vervolgens een onderscheid tussen T4 en T5 naargelang het toegangspunt al dan niet telegemeten is. Er is geen maximaal verbruik binnen klantengroep T4, niet-telegemeten, en geen minimaal verbruik binnen klantengroep T5, wel telegemeten. De gelijkheid tussen T4 en T5 wordt daarom gezet op een tussenliggend verbruik met voor T5 een welbepaalde capaciteit. De volgende Tabel 21 vermeldt de gelijke tariefsprongen.

Tabel 21 Tariefsetting aardgas m.b.t. het basistarief voor overbrenging met het net

Klantengroep	Verbruik kWh max/min	Capaciteit maxcap
T1max	5 000	
T2min	5 001	
T2max	150 000	
T3min	150 001	
T3max	1 000 000	
T4min	1 000 001	
T4	6 000 000	
T5	6 000 000	2 500

270. Alle distributienetbeheerders passen voor de tariefcomponent 'Basistarief voor overbrenging met het net' per klantengroep een uniforme verhouding tussen het tarief voor 'vast_{net}' en het tarief voor 'kWh_{afn}' (in het geval van de niet-telegemeten klanten) of het tarief voor 'maxcap' en het tarief voor 'kWh_{afn}' (in het geval van de telegemeten klanten) toe.

⁸¹ M.u.v. kosten gerelateerd aan het ter beschikking stellen van meetgegevens aan derde partijen (zie par. 7).

271. De distributienetbeheerder bepaalt de tarieven voor de tariefcomponent 'Databeheer' in functie van het aantal meetinrichtingen, rekening houdende met de energierichting (afname of injectie). De distributienetbeheerder zorgt ervoor dat de hoogte van de tarieven voor databeheer ($_{\text{data}}$) per jaar mee evolueren met de recentste jaarlijkse inflatie volgens het nationaal indexcijfer der consumptieprijzen, waarde in de maand juli. De gebudgetteerde opbrengsten volgens dit tarief weerspiegelen de gebudgetteerde endogene kosten voor databeheer, zonder afbouw van regulatorie saldi. Voor dit laatste wordt verwezen naar de bepaling in par. 5.3.3.

6.4.7 Rekenvolumes aardgas

272. Per tariefdrager (Tabel 19 en Tabel 20) en per klantengroep (Tabel 17) wordt een afzonderlijk rekenvolume bepaald.
273. De rekenvolumes worden op jaarbasis en per kalenderjaar bepaald.
274. De rekenvolumes worden bij voorkeur gebaseerd op de gefactureerde volumes in een recent en representatief kalenderjaar. Mits goedkeuring door de VREG, kan de distributienetbeheerder de rekenvolumes op een alternatieve manier bepalen.

7 Tariefvoorstel niet-periodieke distributietarieven

7.1 Algemene bepalingen

275. De opbrengsten van de distributienetbeheerder uit zijn niet-periodieke distributietarieven voor werken aan onder meer aansluitingen, worden in mindering gebracht van de aanschaffingswaarde van de betreffende geactiveerde aansluitingen, als tussenkomsten door distributienetgebruikers. De overige opbrengsten uit de niet-periodieke distributietarieven voor prestaties (diverse diensten en studies) worden door de distributienetbeheerder in resultaat genomen ter compensatie van de verwachte gemiddelde kost van die prestaties.
276. De niet-periodieke distributietarieven worden in principe door de VREG vastgesteld per kalenderjaar.
277. De distributienetbeheerder dient aan de VREG te verantwoorden dat alle door hem voorgestelde niet-periodieke distributietarieven niet-discriminatoire en transparant zijn opgebouwd volgens logische, objectieve verdeelsleutels. Wanneer een werkmaatschappij werkt in opdracht van meerdere distributienetbeheerders, dan veronderstelt en verwacht de VREG dat de niet-periodieke distributietarieven voor de door de werkmaatschappij geleverde diensten gelijk zijn voor elk van deze distributienetbeheerders.
278. De distributienetbeheerder voorziet desgevallend negatieve niet-periodieke distributietarieven als kortingen.
279. De standaard werkwijze is dat de niet-periodieke distributietarieven gedurende de reguleringsperiode jaarlijks maximaal stijgen volgens de waargenomen inflatie volgens de consumptieprijsindex jaar op jaar voor de maand augustus. De distributienetbeheerder deelt aan de VREG mee welke indexatie(s) hij toepast op de niet-periodieke distributietarieven en motiveert deze keuze. Een uitzondering op de indexatie is de eenmalige overgang naar een herziening van de tarieven volgens de werkwijze zoals beschreven in par. 7.3.
280. De distributienetbeheerder heeft daarnaast de mogelijkheid om nieuwe niet-periodieke distributietarieven aan de VREG voor te stellen. In het geval hij niet-periodieke distributietarieven voorstelt voor een nieuwe dienstverlening, verwacht de VREG dat
- alle distributienetbeheerders die nieuwe dienst zouden kunnen aanbieden,
 - dat de distributienetbeheerder motiveert waarom de dienst nieuw is en moet aangerekend worden en
 - dat hij d.m.v. een bijgevoegd detailbestek de hoogte van het voorgestelde tarief verantwoordt.

7.2 Structuur van de niet-periodieke distributietarieven

281. De distributienetbeheerder voorziet minstens niet-periodieke distributietarieven voor de uitvoering van volgende dienstverleningen aangevraagd door een distributienetgebruiker of een derde:
- tarieven voor de opmaak van de studies voor een nieuwe aansluiting of voor de aanpassing van de bestaande aansluiting;

- tarieven voor de realisatie van nieuwe aansluitingen en voor de aanpassing en het wegnemen van bestaande aansluitingen;
- tarieven voor de realisatie van aansluitingen in projecten (verkavelingen);
- tarieven voor overige dienstverleningen aan de distributienetgebruikers;
- tarieven voor het ter beschikking stellen van meetgegevens aan derden.

282. De distributienetbeheerder hanteert voor elk niet-periodiek distributienettarief een objectieve, transparante en relevante tariefdrager op basis waarvan het tarief wordt aangerekend. In het geval van ontwikkeling van netinfrastructuur kan gebruik gemaakt worden van een combinatie van technische parameters.

7.3 Mogelijkheid tot herziening gedurende de reguleringsperiode

283. De distributienetbeheerder kan aan de VREG ook voorstellen om niet-periodieke distributienettarieven gedurende de reguleringsperiode te herzien en dit met het oog op:

- ze administratief eenvoudiger en transparanter voor de distributienetgebruiker te maken;
- de rol van de distributienetbeheerder in het mee mogelijk maken van de energietransitie.

284. De distributienetbeheerder moet voor dergelijke wijziging tijdig de toelating van de VREG vragen. Hij moet een volledige en gedetailleerde aanvraag indienen, waarin een vergelijking is opgenomen tussen de bestaande en de nieuw voorgestelde distributienettarieven aan de actuele prijzen op moment van indiening evenals bijhorende historische en verwachte omzetcijfers.

285. De VREG beoordeelt per aanvraagdossier binnen welke redelijke termijn de door de distributienetbeheerder voorgestelde aanpassing effectief op het tariefblad zou kunnen toegepast worden, in functie van het noodzakelijke financieel en technisch nazicht van het tariefvoorstel.

286. Zodra de nieuwe tarieven toegepast worden, worden ze nadien jaarlijks geïndexeerd volgens de standaard werkwijze in par. 7.1.

8 Regulatorische boekhoudkundige voorschriften

287. In het kader van de tariefmethodologie heeft de VREG behoefte aan correctheid en uniformiteit in de financiële rapportering door de distributienetbeheerder. Daartoe heeft de VREG een set van voorschriften opgesteld die de distributienetbeheerder dient te respecteren bij het invullen van de rapporteringsmodellen.

8.1 Algemene bepalingen

288. Deze regulatorische voorschriften zijn van toepassing voor de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerder in het kader van zijn rapporteringsplicht aan de VREG ter controle en vaststelling van zijn toegelaten inkomen en de hieruit voortvloeiende periodieke distributienettarieven. De distributienetbeheerder voert zijn boekhouding uiteraard in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel voor de jaarrekeningen van de vennootschappen.

289. De distributienetbeheerder voert in voorkomend geval een afzonderlijke boekhouding voor zijn gereguleerde distributienetactiviteiten en voor zijn andere activiteiten, zoals hij zou doen indien deze activiteiten door verschillende bedrijven werden uitgevoerd. Deze interne boekhouding bevat per activiteit een balans en een resultatenrekening. Hierbij moet er een duidelijke afbakening zijn tussen de gegevens in de gereguleerde activiteit 'electriciteit', de gegevens in de gereguleerde activiteit 'gas' en de gegevens in de overige activiteiten⁸².

290. De waarden die door de distributienetbeheerder in de rapporteringsmodellen worden opgenomen, dienen op nominale basis te worden gewaardeerd.

8.2 Rapport van feitelijke bevindingen door commissaris

291. De gegevens en inlichtingen die jaarlijks door de distributienetbeheerder in het ex-post rapporteringsmodel inzake exogene kosten en aanvullende endogene termen (par. 10.4) en het rapporteringsmodel voor de endogene kosten (par. 10.5 en par. 10.6) worden opgenomen, dienen te worden gecontroleerd door de commissaris van de distributienetbeheerder en dit op basis van de met de betrokken partijen overeengekomen specifieke werkzaamheden. Hierbij dient de commissaris een rapport van feitelijke bevindingen op te leveren omtrent deze rapporteringsmodellen. Voor meer details wordt verwezen naar de bepalingen in par. 9.

8.3 Gereguleerde vaste activa

292. De distributienetbeheerder dient de volgende afschrijvingspercentages zoals vermeld in Tabel 22 te hanteren voor de lineaire afschrijving van de resterende historische aanschaffingswaarde van de gereguleerde vaste activa, zonder rekening te houden met enige restwaarde. De afschrijvingen worden "pro rata temporis" berekend voor het jaar waarin een gereguleerd vast actief in gebruik wordt genomen.

⁸² Richtlijn (EU) 2019/944 (Vierde Elektriciteitsrichtlijn) art. 56, Richtlijn (EU) 2009/73 (Derde Aardgasrichtlijn) art. 31.

Tabel 22 Afschrijvingspercentages

Immateriële vaste activa		
Kosten onderzoek en ontwikkeling	20,00%	5 jaar
Concessies, octrooien, licenties, knowhow, merken en soortgelijke rechten	20,00%	5 jaar
Vooruitbetalingen	0,00%	
Materiële vaste activa - elektriciteit		
Terreinen	0,00%	
Administratieve gebouwen	2,00%	50 jaar
Dispatch gebouwen	2,00%	50 jaar
Zakelijke rechten op terreinen en gebouwen	2,00%	50 jaar
Kabels	2,00%	50 jaar
Lijnen	2,00%	50 jaar
Seinkabels en overige teletransmissie	2,00%	50 jaar
Posten en cabines	3,00%	33 jaar
Nettransformatoren	3,00%	33 jaar
Aansluitingen	3,00%	33 jaar
Meetapparatuur	3,00%	33 jaar
Technische installaties in gebouwen	4,00%	25 jaar
Zakelijke rechten op teletransmissie	4,00%	25 jaar
Hergebruikte uitrusting cabines	6,67%	15 jaar
Digitale meters	6,67%	15 jaar
Telegelezen meters	10,00%	10 jaar
Budgetmeters	10,00%	10 jaar
Optische vezels	10,00%	10 jaar
CAB, telebediening, uitrusting dispatching	10,00%	10 jaar
Gereedschap en meubilair	10,00%	10 jaar
Inrichting van gebouwen	10,00%	10 jaar
Inrichting van gehuurde gebouwen	11,11%	9 jaar
Labo uitrusting	10,00%	10 jaar
Dieselgeneratoren	10,00%	10 jaar
Unieke operator	10,00%	10 jaar
Rollend materieel	20,00%	5 jaar
Electronica in gebouwen	20,00%	5 jaar
Administratieve uitrusting (informatica en kantoor)	33,00%	3 jaar
Activa in aanbouw	0,00%	
Materiële vaste activa - aardgas		
Terreinen	0,00%	
Administratieve gebouwen	2,00%	50 jaar
Zakelijke rechten op terreinen en gebouwen	2,00%	50 jaar
Leidingen	2,00%	50 jaar
Seinkabels en overige teletransmissie	2,00%	50 jaar
Cabines/stations	3,00%	33 jaar
Aansluitingen	3,00%	33 jaar

Meetapparatuur	3,00%	33 jaar
Zakelijke rechten op teletransmissie	4,00%	25 jaar
Hergebruikte uitrusting cabines	6,67%	15 jaar
Drukregelaars ombouw L/H	6,67%	15 jaar
Digitale meters	6,67%	15 jaar
Telegelezen meters	10,00%	10 jaar
Budgetmeters	10,00%	10 jaar
Optische vezels	10,00%	10 jaar
CAB, telebediening, uitrusting dispatching	10,00%	10 jaar
Gereedschap en meubilair	10,00%	10 jaar
Inrichting van gebouwen	10,00%	10 jaar
Inrichting van gehuurde gebouwen	11,11%	9 jaar
Labo uitrusting	10,00%	10 jaar
Unieke operator	10,00%	10 jaar
Rollend materieel	20,00%	5 jaar
Electronica in gebouwen	20,00%	5 jaar
Administratieve uitrusting (informatica en kantoor)	33,00%	3 jaar
Activa in aanbouw	0,00%	

293. In het geval een distributienetbeheerder een nieuw actief aan zijn gereguleerde vaste activa wenst toe te voegen, dat niet conformeert aan de afschrijvingspercentages voor de activarubrieken in Tabel 22, dient hij hierover met de VREG in overleg te treden. Desgevallend kan de VREG andere activarubrieken en afschrijvingspercentages goedkeuren.
294. Ingeval de rechten op de gereguleerde vaste activa wijzigen ten gevolge van een transactie tussen distributienetbeheerders, wordt de waarde van de resterende historische aanschaffingswaarde en de eventueel resterende herwaarderingsmeerwaarden die bij de afstand doende distributienetbeheerder op het moment van de transactie onder de gereguleerde activiteiten voorkomt, overgenomen als de waarde van het gereguleerd vast actief en herwaarderingsmeerwaarden binnen de gereguleerde activiteiten bij de verkrijgende distributienetbeheerder.
295. De resterende herwaarderingsmeerwaarden op de actiefzijde van de balans van de distributienetbeheerder worden afgeboekt à rato van 2% van hun initiële waarde per jaar.
296. Met de boeking door de distributienetbeheerder van eventuele nieuwe herwaarderingsmeerwaarden op de gereguleerde vaste activa wordt, uitgezonderd de bepalingen in randnummer 294, regulatorisch geen rekening gehouden.

8.4 Proefprojecten

297. De VREG begrijpt dat een distributienetbeheerder, o.m. vanuit zijn rol in de energietransitie, binnen de gereguleerde activiteiten elektriciteit en aardgas wenst deel te nemen aan of zelf initiatief neemt bij de uitbouw van verschillende proefprojecten.
298. De VREG legt in de tariefmethodologie geen specifieke regulatorische boekhoudkundige voorschriften op betreffende proefprojecten. In zoverre de proefprojecten passen binnen de

kerntaken van de distributienetbeheerder zoals vastgelegd in en krachtens de artikelen 4.1.6 tot en met 4.1.8/6 van het Energiedecreet en voldoen aan de bepalingen inzake redelijkheid (par. 4.2.4), worden de kosten van deze projecten door de VREG beschouwd als endogene kosten. Indien de distributienetbeheerder kosten, verbonden aan het proefproject, wenst te activeren, dan gebeurt dit analoog aan de activeringsprincipes die gelden voor zijn reguliere activiteiten inzake net- en databeheer. Gereguleerde vaste activa n.a.v. een proefproject worden ingedeeld in de activaposten vermeld in Tabel 22 (cfr. par. 8.3) en worden afgeschreven volgens de daarbij horende afschrijvingspercentages.

299. De VREG wenst tijdens de reguleringsperiode 2025-2028 inzicht te verkrijgen in de proefprojecten die ieder jaar door de distributienetbeheerder worden opgestart, opgevolgd en/of afgerond. In bijlage 6 van de tariefmethodologie (par. 10.6) worden door de VREG de details opgenomen die door de distributienetbeheerder minstens jaarlijks moeten aangeleverd worden opdat een terdege inzicht kan verkregen worden in de proefprojecten en de gemaakte kosten.

8.5 Waarderingsregels

300. De VREG legt geen specifieke regulatoire boekhoudkundige voorschriften op wat betreft de waardering van voorraden en vorderingen, maar acht het wel aangewezen om het eenmalig effect van wijzigingen in de waarderingsregels ervan op de hoogte van het toegelaten inkomen te beheersen. In het geval een distributienetbeheerder wijzigingen in zijn waarderingsregels voor voorraden en vorderingen wenst aan te brengen, dient hij deze daarom eerst aan de VREG voor te leggen vooraleer ze effectief kunnen worden doorgevoerd.

301. De VREG vraagt, als onderdeel van de toelichting bij de ex-post rapportering over de endogene kosten (par. 10.6), bijkomende informatie van de distributienetbeheerder over de (goedgekeurde) wijzigingen in zijn waarderingsregels teneinde de impact ervan op de bepaling van de operationele endogene kosten en het nettobedrijfskapitaal te kunnen beoordelen en eventuele correcties door te kunnen voeren.

8.6 Regulatoire bepalingen m.b.t. kostenallocatie

302. Alhoewel de periodieke distributienettarieven worden bepaald op basis van de kosten voor de gereguleerde activiteiten elektriciteit en aardgas van de distributienetbeheerder, wordt een significant deel van deze kosten niet rechtstreeks door de distributienetbeheerder gemaakt. Voor de operationele werking, de opmaak en de uitvoering van investeringsprogramma's doet de distributienetbeheerder een beroep op een werkmaatschappij, die zijn kosten doorrekent via een beheersfactuur. De werkmaatschappij kan taken uitbesteden aan dochterondernemingen⁸³ en andere gelieerde ondernemingen⁸⁴ waarvan dan ook kosten finaal toegewezen worden aan de Vlaamse distributienetbeheerders.

303. Fluvius is de enige werkmaatschappij van de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders actief in het Vlaamse Gewest. Deze onderneming is

⁸³ In 2024 Atrias, De Stroomlijn, Synductis en Wyre.

⁸⁴ Bv. Fluvius OV.

statutair actief in verschillende domeinen zoals distributie van elektriciteit en aardgas, riolering, openbare verlichting, warmtenetten, etc. Niet al deze activiteiten staan onder toezicht van een regulator. De gereguleerde distributiekosten worden dus niet alleen bepaald door de verdeling vanuit de werkmaatschappij over de distributiebeheerders maar ook door de wijze waarop de kost in het bedrijf is ontstaan. Slechts een deel van de kosten is rechtstreeks toewijsbaar aan de gereguleerde activiteiten elektriciteit en aardgas van de distributiebeheerder. Een ander deel moet vooraf verdeeld worden over de activiteiten en netgebieden alvorens ze verder kunnen worden toegewezen aan de gereguleerde activiteiten elektriciteit en aardgas van de distributiebeheerder.

304. Het Energiedecreet stelt zonder meer dat kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten niet is toegestaan⁸⁵. Het verbod op kruissubsidiëring in het Energiedecreet geldt echter niet alleen tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten maar ook tussen gereguleerde activiteiten onderling zoals elektriciteit en aardgas⁸⁶.
305. In de volgende paragrafen legt de VREG aan de distributiebeheerder en zijn werkmaatschappij bepalingen op teneinde het risico op kruissubsidiëring te beheersen.

8.6.1 Bepalingen m.b.t. de toewijzing van kosten en opbrengsten

306. Wat betreft de verdeling van kosten voor mensen en middelen die ingezet worden voor zowel gereguleerde als niet-gereguleerde activiteiten passen de distributiebeheerder en zijn werkmaatschappij intern transparante regels en sleutels toe.
307. Indirecte kosten worden zo nauw als mogelijk toegewezen aan de verschillende activiteiten van de distributiebeheerder en zijn werkmaatschappij volgens de mate waarin activiteiten gebruik maken van de diensten die de indirecte kosten veroorzaken. Daarbij hanteren de distributiebeheerder en zijn werkmaatschappij principes van 'activity-based costing'. De distributiebeheerder en zijn werkmaatschappij passen daarbij dezelfde regels toe voor de toewijzing van indirecte kosten aan gereguleerde activiteiten als voor de toewijzing van indirecte kosten aan niet-gereguleerde activiteiten.
308. De methodiek m.b.t. kostentoe wijzing dient te zorgen voor een consequente verdeling (in de tijd) van de kosten over de verschillende activiteiten van de distributiebeheerder en zijn werkmaatschappij teneinde de door de VREG gehanteerde methodiek voor de vaststelling van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten, gebaseerd op een historische kostentrend (par. 5.2.1), niet te verstoren. Bij het eventueel gebruik van een forfaitair mechanisme voor de toewijzing van kosten en opbrengsten dient het restsaldo, d.i. het verschil tussen de werkelijke kosten en opbrengsten en de toegewezen kosten en opbrengsten, bijgevolg verdeeld te worden op een wijze die aansluit bij het gehanteerde forfaitair mechanisme.
309. In het geval een distributiebeheerder of zijn werkmaatschappij wijzigingen wenst aan te brengen aan de methodiek m.b.t. kostentoe wijzing (bijvoorbeeld een wijziging van de forfaitaire percentages, verdeelsleutels, etc.) dient hij deze eerst aan de VREG voor te leggen vooraleer ze effectief kunnen worden doorgevoerd. Hierbij dient de distributiebeheerder ook de impact van de voorgestelde wijzigingen op de voor de eerdere relevante jaren

⁸⁵ Art. 4.1.32 §1 14° Energiedecreet.

⁸⁶ Zie bijvoorbeeld art. 3.1.3, eerste lid, 1°, r) en art. 4.1.32, §1, 4° en 5° Energiedecreet.

gerapporteerde endogene kosten enerzijds en op de toekomstige toegelaten inkomens anderzijds in kaart te brengen.

8.6.2 Bepalingen m.b.t. interne verrekenprijzen

310. Indien een distributienetbeheerder goederen of diensten van een werkmaatschappij of gelieerde (dochter)onderneming verwerft, dient hun respectievelijke waarde aan de VREG worden gerapporteerd volgens marktconforme prijzen, tarieven en voorwaarden. De verwerving van een goed of dienst van een werkmaatschappij of gelieerde (dochter)onderneming wordt geacht marktconform te zijn in het geval:
- De distributienetbeheerder deze heeft verworven tegen dezelfde of vergelijkbare prijzen, tarieven en voorwaarden als deze die gehanteerd zijn voor andere gelieerde (dochter)ondernemingen en;
 - er een causaal verband kan worden teruggevonden tussen de omvang van de interne verrekeningen door de werkmaatschappij of gelieerde (dochter)onderneming en de mate waarin de distributienetbeheerder de respectievelijke goederen en diensten heeft afgenomen en;
 - de prijzen en tarieven die hiervoor worden aangerekend gebaseerd zijn op de werkelijk daaraan toe te rekenen kosten.
311. In het geval een distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij wijzigingen wenst aan te brengen aan de methodiek m.b.t. interne verrekenprijzen met een werkmaatschappij of gelieerde (dochter)onderneming dient hij deze eerst aan de VREG voor te leggen vooraleer ze effectief kunnen worden doorgevoerd.

8.6.3 Bepalingen m.b.t. gebruiksvergoedingen

312. Wanneer een distributienetbeheerder voor de uitvoering van een gereguleerde activiteit gebruikmaakt van een vast actief op de balans van een andere activiteit binnen de distributienetbeheerder, een andere distributienetbeheerder of een werkmaatschappij dient hij in zijn rapportering aan de VREG een gebruiksvergoeding t.v.v. de respectievelijke activiteit, distributienetbeheerder of werkmaatschappij waartoe het vast actief behoort, in rekening te brengen. Omgekeerd dient een distributienetbeheerder een gebruiksvergoeding als opbrengst in rekening te brengen wanneer hij een gereguleerd vast actief ter beschikking stelt aan een andere activiteit, distributienetbeheerder of werkmaatschappij.
313. Gebruiksvergoedingen moeten, naast een aandeel in de operationele kosten en afschrijvingen, ook een aandeel in de kapitaalkosten omvatten. De hoogte van een gebruiksvergoeding, en bijgevolg het aandeel in de afschrijvingskosten en kapitaalkosten, moet zo nauw als mogelijk het werkelijke gebruik reflecteren.
314. Aan- of doorgerekende gebruiksvergoedingen worden door de distributienetbeheerder behandeld als operationele kosten en kunnen bijgevolg niet geactiveerd worden.
315. Gebruiksvergoedingen maken, in zoverre ze voldoen aan de bovenstaande bepalingen enerzijds en aan de bepalingen inzake redelijkheid (par. 4.2.4) anderzijds, onderdeel uit van de endogene kosten. Voor de vaststelling van de endogene kosten in de historische referentieperiode houdt de VREG voor wat betreft de via een gebruiksvergoeding doorgerekende kapitaalkosten rekening met de door hem vastgestelde gewogen gemiddelde kapitaalkost cfr. de bijlage 2 van de tariefmethodologie. Hiertoe rapporteert de distributienetbeheerder in de daartoe voorziene correctierubrieken in het

rapporteringsmodel voor endogene kosten (par. 10.5) de som van alle termen gerelateerd aan kapitaal- en financieringskosten (inclusief een eventuele kapitaalkostvergoeding) in de door hem ontvangen en betaalde gebruiksvergoedingen, alsook de gemiddelde resterende aanschaffingswaarde van de vaste activa waarop deze kapitaal- en financieringskosten berekend werden (cfr. de berekeningsmethode van de gereguleerde vaste activa gewaardeerd aan resterende historische aanschaffingswaarde in par. 3 van bijlage 2 van de tariefmethodologie). Deze wijze van verwerking zorgt er samen met de voorgaande bepalingen voor dat de door de VREG vastgestelde endogene kosten bij gebruik van een vast actief van een andere activiteit, distributienetbeheerder of werkmaatschappij via een gebruiksvergoeding, overeenstemmen met de endogene kosten bij gebruik van een volledig eigen gereguleerd vast actief.

316. Wanneer gereguleerde vaste activa, die volgens hun aard ook door andere activiteiten, andere distributienetbeheerders en/of een werkmaatschappij gebruikt (kunnen) worden, (deels) niet in gebruik zijn (bijvoorbeeld lege wachtbuizen die gelegd worden in synergie met investeringen in het elektriciteits- of aardgasdistributienet), dienen de doorlopende afschrijvings-, kapitaal- en eventuele andere kosten van deze (deels) ongebruikte activa via gebruiksvergoedingen verdeeld te worden over deze andere activiteiten, distributienetbeheerders en/of werkmaatschappij, volgens de mate waarin de activiteiten, distributienetbeheerders en/of werkmaatschappij in normale toestand gebruik zouden maken van deze activa.
317. In het geval een distributienetbeheerder of zijn werkmaatschappij wijzigingen wenst aan te brengen aan zijn methodiek m.b.t. gebruiksvergoedingen dient hij deze eerst aan de VREG voor te leggen vooraleer ze effectief kunnen worden doorgevoerd.

8.7 Methodenota

318. De VREG wenst een redelijke zekerheid dat kruissubsidiëring niet optreedt bij de ondernemingen betrokken bij het Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheer en dat met name voldaan is aan de bepalingen opgenomen in par. 8.6. De gebruikelijke jaarlijkse controles van de commissaris van de distributienetbeheerder bieden op dat vlak onvoldoende comfort. De distributienetbeheerder wordt voor de rapportering in het kader van de tariefmethodologie verplicht tot het bijhouden van een gescheiden boekhouding (cfr. randnummer 289). Echter dit geeft onvoldoende waarborgen om het risico op kruissubsidiëring te voorkomen.
319. Gezien het belang van een correcte toewijzing van de kosten, van de dochterondernemingen of andere gelieerde ondernemingen van de werkmaatschappij en van de werkmaatschappij, naar de gereguleerde activiteiten elektriciteit en aardgas van de Vlaamse distributienetbeheerders, zal de werkmaatschappij in de reguleringsperiode 2025-2028 jaarlijks op 1 juni een methodenota over het voorbije kalenderjaar hierover indienen bij de VREG. Deze methodenota moet aantonen dat voldaan is aan de bepalingen opgenomen in par. 8.6. Daartoe bevat de methodenota minstens de volgende elementen:
- Een beschrijving van de werkmaatschappij en gelieerde (dochter)ondernemingen, inbegrepen het gedetailleerd overzicht van al hun gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten.
 - Een beschrijving die getrouw de gebruikte methodiek en daadwerkelijke naleving ervan vanaf het registreren van alle kosten en opbrengsten m.b.t. alle mensen en middelen die ingezet worden voor zowel gereguleerde als niet-gereguleerde

activiteiten bij de werkmaatschappij en gelieerde (dochter)ondernemingen tot en met het finaal toewijzen van deze kosten en opbrengsten aan de activiteiten en functiegebieden van de distributienetbeheerders weergeeft, inclusief o.a. een toelichting over en verantwoording van de gehanteerde verdeelsleutels en forfaitaire mechanismen en de wijze waarop deze werden berekend. Deze beschrijving omvat o.a. de gehanteerde allocatiemethode m.b.t. indirecte kosten, personeelskosten binnen de werkmaatschappij en gelieerde (dochter)ondernemingen, etc.

- Een beschrijving van de gehanteerde methodiek ter verdeling van de kosten en opbrengsten tussen de werkmaatschappij en/of distributienetbeheerders en externe partijen in het kader van synergiewerken, inclusief een beschrijving van de verdere toewijzing van deze kosten en opbrengsten binnen de werkmaatschappij en/of distributienetbeheerder aan de verschillende activiteiten en/of distributienetbeheerders, met o.a. een overzicht en verantwoording van de gehanteerde verdeelsleutels.
- Een beschrijving die getrouw de gebruikte methodiek betreffende gebruiksvergoedingen en interne verrekeningen weergeeft, met o.a. een beschrijving en verantwoording van de gehanteerde verdeelsleutels en een beschrijving en verantwoording van de methodiek waarmee de hoogte van de gebruiksvergoeding bepaald wordt.
- Een beschrijving die getrouw de interne beheersdoelstellingen en de daarmee verband houdende opzet en werking van de interne controlemaatregelen weergeeft, dewelke eventuele kruissubsidiëring tussen de verschillende vernoemde activiteiten moeten voorkomen en remediëren en de scheiding tussen deze activiteiten moeten versterken.
- Een gedetailleerd overzicht van alle kosten en opbrengsten die op de resultatenrekeningen van de distributienetbeheerders geboekt worden, tenminste opgedeeld per distributienetbeheerder, activiteit, functiegebied en grootboekrekening. Daarbij worden ook de kosten en opbrengsten die rechtstreeks bij de distributienetbeheerders geboekt worden, degene die via de beheersfactuur aangerekend worden en degene afkomstig van gelieerde (dochter)ondernemingen onderscheiden. Daarnaast worden direct toewijsbare kosten en indirecte kosten onderscheiden, inclusief opdeling volgens de toegepaste verdeelsleutels. Tot slot wordt de aansluiting gemaakt met de ex-post rapporteringsmodellen voor de exogene en endogene kosten over hetzelfde jaar (respectievelijk par. 10.4 en par. 10.5). Specifiek wordt verduidelijkt op welke manier de endogene en exogene operationele kosten samengesteld kunnen worden uit de kostenrubrieken volgens de bovenstaande verdeling per functiegebied en rekeningrubriek.
- Een gedetailleerd overzicht van alle investeringen die geboekt worden op de balansen van de distributienetbeheerders, tenminste opgedeeld per distributienetbeheerder, activiteit, grootboekrekening en activapost van de gereguleerde vaste activa (cfr. Tabel 22). Daarbij wordt ook onderscheid gemaakt tussen indirecte kosten en direct toewijsbare kosten, inclusief opdeling volgens de toegepaste verdeelsleutels. Ook de kosten die toegewezen zijn na eerdere verdeling tussen de werkmaatschappij of distributienetbeheerder en externe partijen i.h.k.v. synergiewerken worden onderscheiden.
- Een gedetailleerd overzicht van alle kosten en opbrengsten die onderdeel uitmaken van de indirecte kosten op het niveau van de werkmaatschappij, tenminste opgedeeld per functiegebied en grootboekrekening. Daarbij wordt ook een overzicht gegeven van de finaal toegewezen kosten en opbrengsten - inclusief het eventuele restsaldo - tenminste per distributienetbeheerder, activiteit, en functiegebied (voor operationele activiteiten) of activapost (voor investeringsactiviteiten).

- Een gedetailleerd overzicht van alle personeelskosten van de distributienetbeheerders, de werkmaatschappij en gelieerde (dochter)ondernemingen waarvan de medewerkers rechtstreeks in opdracht werken van de werkmaatschappij of distributienetbeheerders, tenminste opgedeeld per grootboekrekening. Daarbij wordt ook een overzicht gegeven van de finaal toegewezen kosten en opbrengsten - inclusief het eventuele restsaldo - tenminste per distributienetbeheerder, activiteit, en functiegebied (voor operationele activiteiten) of activapost (voor investeringsactiviteiten).
- Een volledig overzicht van de doorgerekende gebruiksvergoedingen binnen de werkmaatschappij - d.i. tussen verschillende (gereguleerde en niet-gereguleerde) activiteiten binnen een distributienetbeheerder, tussen distributienetbeheerders onderling, tussen distributienetbeheerder en werkmaatschappij, etc. - tenminste opgedeeld per distributienetbeheerder, activiteit en functiegebied. Daarbij wordt ook de samenstelling van de gebruiksvergoedingen toegelicht, met tenminste een opdeling tussen de doorgerekende afschrijvingskosten, kapitaalkosten en operationele kosten.

8.8 Toezicht door de VREG

320. De VREG kan, na ontvangst van de methodenota, testen uitvoeren teneinde o.m. het respecteren van de bepalingen in par. 8.6 na te gaan, bijvoorbeeld d.m.v. het testen van steekproeven.

321. Indien uit de methodenota blijkt dat de gehanteerde allocatiemethode niet voldoet aan de bepalingen opgenomen in par. 8.6 en/of dat kruissubsidiëring nog mogelijk is of was, bijvoorbeeld omdat onregelmatigheden t.o.v. de methodenota werden vastgesteld, moet de werkmaatschappij, desgevallend op basis van een doorlichting door externe deskundigen, corrigerende maatregelen aan de VREG voorleggen en na goedkeuring zo snel als mogelijk uitvoeren.

322. Indien de methodenota onvoldoende duidelijk aantoont dat de gehanteerde allocatiemethode voldoet aan de bepalingen opgenomen in par. 8.6, kan de VREG, op grond van de bepalingen in par. 13.1.2 van het Energiedecreet, de distributienetbeheerders vragen om dit bijkomend te motiveren aan de hand van een rapport van externe deskundigen ter zake.

9 Rapportering door distributienetbeheerder en commissaris

9.1 Procedure reguleringsperiode 2025-2028

323. De hieronder in Tabel 23 vermelde rapporteringsmodellen met bijhorende invul- en auditinstructie (par. 10.1) maken integraal deel uit van deze tariefmethodologie. De tabel vermeldt de timing m.b.t. de indiening van de verschillende rapporteringsmodellen door de distributienetbeheerder bij de VREG.

324. De distributienetbeheerder dient de rapporten minstens in onder digitale vorm via e-mail aan het e-mailadres tarieven@vreg.be.

325. De distributienetbeheerder mag in een digitaal rapporteringsbestand geen koppelingen of verwijzingen naar andere bestanden toevoegen, m.a.w. ieder digitaal rapporteringsbestand bevat op zich alle nodige broninformatie.

Tabel 23 Jaarlijkse rapporteringen m.b.t. de tariefmethodologie

In te dienen ten laatste op	het rapport	voor elke	met rapport van feitelijke bevindingen door commissaris bijgevoegd
1 juni 2026 1 juni 2027 1 juni 2028 1 juni 2029	Ex-post rapportering m.b.t. voorgaand boekjaar: Rapporteringsmodel endogene kosten (bijlage 5 en bijlage 6 van de tariefmethodologie) ⁸⁷	Distributienetbeheerder	Ja
	Ex-post rapportering m.b.t. voorgaand boekjaar: Rapporteringsmodel exogene kosten en aanvullende endogene termen (realiteit) (bijlage 4 van de tariefmethodologie) ⁸⁸		
1 juni 2026 1 juni 2027 1 juni 2028 1 juni 2029	Methodenota (par. 8.7)		Nee

⁸⁷ Indien de rapportering nog zou wijzigen n.a.v. een beslissing van de Algemene Vergadering na datum van indiening, brengt de distributienetbeheerder de VREG hiervan onverwijld op de hoogte.

⁸⁸ Ibidem.

1 aug. 2024 15 juni 2025 15 juni 2026 15 juni 2027	Eventueel aanvraagdossier van een voorschot (par. 5.2.5.2)		Nee
1 sept. 2024 1 sept. 2025 1 sept. 2026 1 sept. 2027	Ex-ante rapportering m.b.t. volgend boekjaar: Rapporteringsmodel exogene kosten en aanvullende endogene termen (budgetvoorstel) (bijlage 4 van de tariefmethodologie)		Nee
1 april 2026 1 april 2027 1 april 2028 1 april 2029	Rapportering en attestering inzake meetbare kwaliteitsindicatoren (bijlage 9)		Nee
1 okt. 2024 1 okt. 2025 1 okt. 2026 1 okt. 2027	Tariefvoorstel niet-periodieke distributienettarieven (par. 7).		Nee

9.2 Correcties o.b.v. rapport van feitelijke bevindingen door commissaris

326. Indien uit een rapport van feitelijke bevindingen van de commissaris, cfr. de bepalingen in par. 8.2 en Tabel 23, blijkt dat de door de distributienetbeheerder gerapporteerde waarden niet geheel correct waren, zal de VREG volgende procedure hanteren.

327. De VREG zal na overleg met de commissaris en de distributienetbeheerder de hoogte van de correcties aan de oorspronkelijk door de distributienetbeheerder gerapporteerde data m.b.t. de gerapporteerde kosten, opbrengsten en balanswaarden vaststellen.

328. Indien noodzakelijke correcties worden vastgesteld in een rapporteringsmodel dat reeds onderdeel uitmaakt van een beslissing van de VREG over de vaststelling van het toegelaten inkomen, zal de VREG de berekening van het toegelaten inkomen voor de desbetreffende jaren per getroffen distributienetbeheerder opnieuw uitvoeren volgens de nu gecorrigeerde waarden. De correcties die hieruit voortvloeien worden in principe⁸⁹ toegevoegd aan het eerstvolgende toegelaten inkomen dat door de VREG wordt vastgesteld, evenwel geactualiseerd volgens de normatieve kapitaalkostvergoeding in die voorafgaande jaren van toepassing voor regulatoire saldi zoals bepaald in par. 6.3 van bijlage 2 van de tariefmethodologie.

⁸⁹ In functie van de significantie van de betreffende correcties kunnen deze ook gespreid worden over de toegelaten inkomens van de volgende jaren die door de VREG vastgesteld worden.

9.3 Opleggen en verwerken van voorlopige distributietarieven

329. In principe zullen voorlopige distributietarieven, waarvan sprake in het Energiedecreet art. 4.1.33 §3 6° steeds gelijk zijn aan de actuele distributietarieven volgens het dan laatst door de VREG goedgekeurde tariefvoorstel.
330. Als compenserende maatregel worden in het geval van voorlopige periodieke distributietarieven de hoogtes van de regulatoire saldi ex-post bepaald m.b.v. het definitief toegelaten inkomen voor het desbetreffende jaar en niet op basis van het toegelaten inkomen dat aan de basis van die voorlopige distributietarieven ligt. De inkomsten uit die voorlopige periodieke distributietarieven worden ter bepaling van de regulatoire saldo opgedeeld over een gedeelte exogeen en endogeen volgens de opdeling in hun tariefvoorstel.
331. Indien door omstandigheden, bijvoorbeeld bij een wijziging in tariefstructuur, de bestaande distributietarieven niet kunnen verlengd worden, dan zal de VREG zelf een beslissing nemen over de redelijke hoogte van de voorlopige distributietarieven.
332. Er kan een onderscheid gemaakt worden volgens de oorzaak van de noodzaak van voorlopige distributietarieven, zoals verduidelijkt in Tabel 24.

Tabel 24 Scenario's bron van vertraging met voorlopige distributietarieven tot gevolg

Scenario	Probleem m.b.t. endogene kosten	Probleem m.b.t. exogene kosten	Probleem m.b.t. tariefvoorstel
1	X		
2		X	
3	X	X	
4			X

333. De scenario's worden als volgt begrepen:

- *Scenario 1*

Er is alleen een probleem met het rapporteringsmodel voor endogene kosten door één of meerdere distributienetbeheerders, als onderdeel van de historische kostentrend ter bepaling van het basisgedeelte van het toegelaten inkomen voor endogene kosten. De VREG kan hierdoor voor geen enkele distributienetbeheerder het toegelaten inkomen voor endogene kosten berekenen.

De periodieke distributietarieven zijn dan voor alle distributienetbeheerders voorlopig gelijk aan de actuele periodieke distributietarieven.

Zodra de problemen zijn opgelost, kan en zal de VREG per distributienetbeheerder het definitieve toegelaten inkomen voor endogene kosten vaststellen en zonder verwijf aan hem meedelen. De regulatoire saldi zullen bepaald worden op basis van het definitieve toegelaten inkomen of endogeen budget⁹⁰ uit het tariefvoorstel.

- *Scenario 2*

⁹⁰ Een distributienetbeheerder kan cfr. Energiedecreet art. 4.1.33 §4 binnen de reguleringsperiode een gemotiveerde vraag tot herziening van zijn tarieven voor de komende jaren van die tariefmethode ter goedkeuring voorleggen aan de VREG.

Er is alleen een probleem bij de bepaling van het budget voor exogene kosten van één of meer distributienetbeheerders. Dit heeft geen invloed op de andere distributienetbeheerders.

Zolang het probleem voor een distributienetbeheerder bestaat, zal die distributienetbeheerder werken met voorlopige periodieke distributienettarieven gelijk aan zijn actuele periodieke distributienettarieven.

Zodra het probleem is opgelost, kan de VREG het toegelaten inkomen voor exogene kosten van de distributienetbeheerder bepalen. De VREG brengt de distributienetbeheerder zonder verwijl op de hoogte van dit definitief toegelaten inkomen. De regulatoire saldi voor exogene kosten zullen bepaald worden op basis van het definitieve toegelaten inkomen.

- *Scenario 3*

In dit scenario zijn er bij één of meer distributienetbeheerders problemen bij hun rapportering van exogene én endogene kosten.

De periodieke distributienettarieven zijn dan – analoog met scenario 1 - voor alle distributienetbeheerders voorlopig gelijk aan de actuele periodieke distributienettarieven.

Zodra alle problemen zijn opgelost, kan en zal de VREG per distributienetbeheerder het definitieve toegelaten inkomen voor endogene en exogene kosten vaststellen en zonder verwijl aan hem meedelen. De regulatoire saldi zullen bepaald worden op basis van het definitieve toegelaten inkomen en/of endogeen budget⁹¹ uit het tariefvoorstel.

- *Scenario 4*

Er is een probleem met het tariefvoorstel van de distributienetbeheerder, ofwel voor de periodieke distributienettarieven, ofwel voor de niet-periodieke distributienettarieven, ofwel voor beide.

Zolang het probleem bestaat, werkt de distributienetbeheerder met voorlopige distributienettarieven zoals de VREG daar, naargelang de situatie, dan gemotiveerd zal over beslissen.

⁹¹ Ibidem.

10 Bijlagen

10.1 Bijlage 1: Invul- en auditinstructie rapporteringsmodellen

10.2 Bijlage 2: Kapitaalkostvergoeding

10.3 Bijlage 3: Procedures en verdeelsleutels bij fusies en splitsingen

10.4 Bijlage 4: Rapporteringsmodel exogene kosten en aanvullende endogene termen 2025-2028

10.5 Bijlage 5: Rapporteringsmodel endogene kosten 2025-2028

10.6 Bijlage 6: Vereiste documentatie bij rapporteringsmodel endogene kosten

10.7 Bijlage 7: Rapporteringsmodel tariefvoorstel periodieke distributienettarieven 2025-2028

10.8 Bijlage 8: Vereiste documentatie bij tariefvoorstel

10.9 Bijlage 9: Financiële incentives

10.10 Bijlage 10: Berekeningsmodel toegelaten inkomen

10.11 Bijlage 11: Vaststelling van de binnen Fluvius gerealiseerde meerwaarde ten gevolge van de inbreng van gereguleerde activa in Wyre